

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ ២០១៦ - ២០២៥

បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី ២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ
ឆ្នាំ ២០១៦-២០២៥

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ឆ្នាំ ២០១៦

មាតិកា

អារម្ភកថា..... vii

សេចក្តីផ្តើមរំលងគុណ..... xi

ខ្លឹមសារសង្ខេប xv

    ក. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗអនុវត្តបានក្នុងរយៈពេល ១៥ឆ្នាំ ចុងក្រោយ..... xvi

    ខ. ការត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយ បញ្ហាប្រឈម..... xvii

    គ. គោលដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រ xviii

ជំពូក១: ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ១

    I. សេចក្តីផ្តើម ១

    II. ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ១

    III. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ៤

    IV. របបសម្ព័ន្ធ និងការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ ៤

ជំពូក ២: វិស័យធនាគារ..... ៧

    I. ប្រតិបត្តិការធនាគារ ៧

        ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៧

        ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៨

        គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ១០

        ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ១២

    II. ប្រតិបត្តិការវិក្រហិរញ្ញវត្ថុ ១៥

        ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ១៥

        ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ១៦

        គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ១៨

        ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ១៩

    III. ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ ២០

        ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ២០

        ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ២១

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	២១
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	២១
IV. ទីផ្សារអន្តរជាតិ និងទីផ្សាររូបិយវត្ថុ.....	២២
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	២២
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	២២
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	២២
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	២៣
V. ប្រតិបត្តិការកសិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ.....	២៣
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	២៣
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	២៤
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	២៤
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	២៤
ជំពូកទី៣: វិស័យមិនមែនធនាគារ.....	២៧
I. ទីផ្សារមូលធន.....	២៧
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	២៧
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	២៧
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៣០
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៣០
II. អ្នកផ្តល់សេវាកម្មអន្តរការី និងវិជ្ជាជីវៈជំនាញ.....	៣៣
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៣៣
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៣៣
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៣៣
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៣៤
III. វិស័យធានារ៉ាប់រង.....	៣៤
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៣៤
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៣៥
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៣៧
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៣៨
IV. វិស័យសេវាធន (ប្រព័ន្ធសំពារសន្តិសុខ).....	៤០
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤០

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៤០
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៤១
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៤៣

V. វិស័យអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រុមហ៊ុន និងសេវាកម្មវាយតម្លៃរបស់ក្រុមហ៊ុន..... ៤៤

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៤៤
 ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៤៥
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៤៥
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៤៦

VI. លើកកម្ពស់ទូលបញ្ជី ៤៧

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៤៧
 ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៤៧
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៤៨
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៤៨

ជំពូក ៤: ការគាំទ្រផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ..... ៤៩

I. សេចក្តីផ្តើម ៤៩

II. ក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានតេចកម្ម ៤៩

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៤៩
 ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៥០
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៥២
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៥២

III. អភិបាលកិច្ច..... ៥៤

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៥៤
 ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៥៥
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៥៦
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៥៧

IV. ការអនុវត្តក្នុងទីផ្សារ / កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ៥៨

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ..... ៥៨
 ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល ៥៩
 គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ..... ៦១
 ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត ៦២

V. គណនេយ្យ និងសវនកម្ម.....	៦៣
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៦៣
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៦៤
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៦៤
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៦៥
VI. ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ.....	៦៦
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៦៦
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៦៦
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៦៧
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៦៧
VII. ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា	៦៨
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៦៨
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៦៩
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៦៩
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៦៩
VIII. ការធានាឥណទាន និងកិច្ចការពារអ្នកជំរុញប្រាក់បញ្ញើ.....	៧០
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៧០
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៧១
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៧២
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៧៣
IX. បរិយាកាសកិច្ច	៧៤
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៧៤
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៧៥
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៧៥
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការនាពេលអនាគត	៧៥
X. ប្រព័ន្ធ និងស្តង់ដារ.....	៧៦
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៧៦
ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល	៧៦
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៧៨
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត	៧៩

XI. សមាហរណកម្ម.....	៨១
ក. សេចក្តីផ្តើម.....	៨១
ខ. សមាហរណកម្មគោលនយោបាយសង្គម.....	៨២
គ. ការធ្វើសមាហរណកម្មនៅក្នុងវិស័យ និងតំបន់.....	៨២

ជំពូក ៥: ការកសាងសមត្ថភាព ៨៥

I. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៨៥
II. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៨៦
III. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត.....	៨៦

ជំពូក ៦: ផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ ..... ៨៧

I. វិស័យធនាគារ.....	៨៧
ក. ប្រតិបត្តិការធនាគារ.....	៨៧
ខ. ប្រតិបត្តិការមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ.....	៩១
គ. ទីផ្សារអន្តរធនាគារ/រូបិយវត្ថុ.....	៩៣
ឃ. ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ.....	៩៤
II. វិស័យមិនមែនធនាគារ.....	៩៤
ក. ទីផ្សារមូលធន.....	៩៤
ខ. អន្តរការី និងអ្នកផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញ.....	១០៥
គ. វិស័យធានារ៉ាប់រង.....	១០៥
ឃ. វិស័យសោធន (ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម).....	១០៨
ង. ការអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងសេវាកម្មវាយតម្លៃអចលនវត្ថុ.....	១១៣
ច. អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ.....	១១៧
III. គាំទ្រហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ.....	១២១
ក. ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម.....	១២១
ខ. អភិបាលកិច្ច.....	១២៥
គ. ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ទីផ្សារ/កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់.....	១២៦
ឃ. គណនេយ្យ និងសវនកម្ម.....	១២៦
ង. ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ.....	១៣០
ច. ប្រព័ន្ធនិងស្តង់ដារ.....	១៣៥
IV. ការកសាងសមត្ថភាព.....	១៣៦

ឧបសម្ព័ន្ធ..... ១៣៩

អារម្ភកថា

ក្នុងរយៈពេលជាង ២ទសវត្សរ៍កន្លងមក ប្រទេសកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត របស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រេច បាននូវវឌ្ឍនភាពគួរជាទីមោទនៈលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស ការរក្សាបាននូវសន្តិភាពពេញលេញ ស្ថិរភាព នយោបាយរឹងមាំនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាពក្នុងអត្រាជាមធ្យមជិត៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលបានធ្វើឲ្យអត្រាភាពក្រីក្រថយចុះយ៉ាងលឿនពីជាង ៥៣% ក្នុងឆ្នាំ២០០៤ មកត្រឹម ១៣.៥% នៅឆ្នាំ ២០១៤។ ការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សបាននាំកម្ពុជាឈានចូលទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រថ្មី ដោយប្រែក្លាយមុខមាត់ ពីប្រទេសមានចំណូលទាបទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យម និងត្រូវបានធនាគារពិភពលោកចាត់ទុក ជាប្រទេសក្នុងក្រុមឯកទេសកម្ពុជាកំណើនទាំងប្រាំបីក្នុងពិភពលោក។ ទាំងនេះកើតចេញពីជម្រើសនិងការ អនុវត្តគោលនយោបាយត្រឹមត្រូវរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបង្កបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់វិស័យ ឯកជន និងការរក្សាបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងគោល នយោបាយសារពើពន្ធប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្ន គួបជំរុំនឹងការអនុវត្តបានយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនតាមកម្មវិធី កំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅចាំបាច់នានាលើគ្រប់វិស័យ។

សមិទ្ធផលដ៏ត្រចះត្រចង់នេះ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងពីការរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដែល បាននិងកំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស បន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវគំនិតផ្តួចផ្តើម ដ៏សំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដ៏ក្មេងខ្ចីរបស់កម្ពុជា ពោលគឺការអនុម័តនូវ “ចក្ខុវិស័យនិងផែនការ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ២០០១-២០១០” កាលពីឆ្នាំ២០០១ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រ នេះជាបន្តបន្ទាប់ចំនួន២លើកទៅជា “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” និង “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” ដើម្បីជាមគ្គុទ្ទេសក៍ចង្អុលផ្លូវសម្រាប់អភិវឌ្ឍ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែង។

ក្នុងរយៈពេលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនេះ ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមានវឌ្ឍនភាព ជាច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ ជាក់ស្តែង វិស័យធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបន្តមានកំណើនខ្ពស់ទាំង វិសាលភាពនិងទំហំប្រតិបត្តិការ ស្របពេលដែលវិស័យធនាគាររ៉ាប់រងក៏មានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ក្នុង ការផ្តល់សេវាធនាគាររ៉ាប់រងទូទៅ ធនាគាររ៉ាប់រងលើយានយន្ត ធនាគាររ៉ាប់រងអាយុជីវិត និងសេវាធនាគាររ៉ាប់រង ខ្នាតតូច។ ចំណែកឯផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក៏ចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅឆ្នាំ២០១២ និងកំពុងស្ថិតនៅក្នុង ដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍនិងកសាងសមត្ថភាព។ ការរីកចម្រើននៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងនោះ ការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់ ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ អភិបាលកិច្ច និងតម្លាភាព និងបណ្តាញសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យ ក៏បានគាំទ្រមួយចំណែកធំក្នុងការធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុដំណើរការ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាពផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមដែលទាមទារឲ្យមានការដោះស្រាយនិងការដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗបន្ថែមទៀត ដើម្បីឲ្យស្របតាមការវិវត្តដ៏លឿននៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ការប្រែប្រួលនៃនិម្មាបនកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងសន្ទុះនៃសមាហរណកម្មតំបន់និងសកល ក៏ដូចជាផ្នែកលើបទពិសោធន៍ បញ្ហាប្រឈម និងមេរៀនថ្មីៗដែលបានជួបប្រទះក្នុងការអនុវត្តកន្លងមក។ ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” ទៅជា “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥” ដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ មានគោលដៅសម្រេចឲ្យបានប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ ហើយមានលក្ខណៈពិពិធភាពភាពរឹងមាំ និងបរិយាបន្នដែលផ្តល់លទ្ធភាពទូលំទូលាយក្នុងការបំពេញតម្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងប្រសិទ្ធភាព កាត់បន្ថយភាពក្រីក្របង្កើនចំណូលរបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងតំបន់។ រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ប្រកាន់យកភាពបត់បែនក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការវិវត្តនៃស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននិងតម្រូវការជាក់ស្តែង។

ឯកសារ “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥” នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសនៃគណៈកម្មាធិការនេះដែលមានសមាសភាពមកពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ និងក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាសេនាធិការឲ្យគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ បានសហការជាមួយក្រុមបេសកកម្មនៃធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី រៀបចំពិនិត្យ កែសម្រួល និងសម្រិតសម្រាំងយ៉ាងផ្ចិតផ្ចង់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ចាប់តាំងពីត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៥។ ក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនេះ ក៏មានការពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងសកម្មជាមួយបណ្តាក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងវិស័យឯកជនតាមរយៈកិច្ចប្រជុំដោយឡែកផង កិច្ចប្រជុំរួមផងជាច្រើនលើក និងសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈតាមអនុវិស័យនីមួយៗចំនួន ៥ដងផងដែរ សំដៅស្តាប់ និងប្រមូលនូវមតិយោបល់បន្ថែម ដើម្បីបំពេញឲ្យការរៀបចំឯកសារនេះកាន់តែគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងជាពិសេសឆ្លុះបញ្ចាំងពីតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់វិស័យឯកជន។

ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ ត្រូវបានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុប្រជុំពិនិត្យ និងអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ និង

ត្រូវបានដាក់ចូលទៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦ ព្រមទាំងបានដាក់ឆ្លងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីប្រជុំអនុម័ត នៅថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦។

ជារួមដំណើរការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ បានប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូនប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ពីក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស ក្រុមការងារបច្ចេកទេស។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះក្រសួងស្ថាប័នរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានខិតខំរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការរៀបចំ សម្របសម្រួល និងផ្តល់ជាធាតុ ចូលចំពោះយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនេះ។

ជាថ្មីម្តងទៀត យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដែលបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសសមស្រប ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលបានចូលរួមរៀបចំ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ តាំងពីដើមរហូតដល់សម្រេចបានលទ្ធផលយ៉ាងល្អនាពេលនេះ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦

នាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

បណ្ឌិត អូន ឈន់ធីតា

អគ្គនាយកិបាល
ធនាគារអាស៊ីនៃកម្ពុជា

ប៊ា. ចាន់តុ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសនៃគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានចូលរួមចំណែកក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ។

រាជរដ្ឋាភិបាល សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងក្រុមបេសកកម្មរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដែលបានផ្តល់ធាតុចូលទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស និងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥។

អក្សរកាត់

ACCA	សមាគមគណនេយ្យករជំនាញ	Association of Chartered Certified Accountants
ACMF	វេទិកាទីផ្សារមូលធនអាស៊ាន	ASEAN Capital Markets Forum
ACU	អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ	Anti-Corruption Unit
ADB	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	Asian Development Bank
AEC	សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន	ASEAN Economic Community
AML	ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់	Anti-Money Laundering
APG	ក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់	Asia/Pacific Group on Money Laundering
APN or AsiaPay	បណ្តាញទូទាត់សងប្រាក់អាស៊ី	Asia Payment Network
ATM	ម៉ាស៊ីនដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ	Automated Teller Machine
BIS	ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ	Bank for International Settlements
BSRS	ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ធនាគារសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ	Bank Supervisory Reporting System
CAFIU	អង្គភាពស៊ើបការហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	Cambodian Financial Intelligence Unit
CFA	អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុជំនាញ	Chartered Financial Analyst
CFT	ការប្រឆាំងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម	Combating the Financing of Terrorism
CISAA	ស្តង់ដារអន្តរជាតិនៃកម្ពុជាទាក់ទងនឹងសវនកម្ម និងការធានារ៉ាប់រង	Cambodian International Standards on Auditing and Assurance
CIFRS	ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា	Cambodian International Financial Reporting Standards
CPA	គណនេយ្យករជំនាញ	Certified Public Accountant
DB	របបសោធនកំណត់តារកាលិក	Defined Benefit
DC	របបសោធនកំណត់ភាគទាន	Defined Contribution
DNFBPs	វិជ្ជាជីវៈ និងមុខរបរមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	Designated Non-Financial Businesses and Professions
EFT	ការផ្ទេរមូលនិធិជាអេឡិចត្រូនិក	Electronic Funds Transfer
FATF	ក្រុមការងារសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Action Task Force on Money Laundering
FRTI	គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់និយតករហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Regulators Training Initiative
GDP	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប	Gross Domestic Product

IAC	សមាគមធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា	Insurance Association of Cambodia
IOSCO	អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ	International Organization of Securities Commissions
IPO	ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជាសាធារណៈលើកដំបូង	Initial Public Offering
IVSC	ស្ថង់ដារវាយតម្លៃរបស់ក្រុមប្រឹក្សាវាយតម្លៃអន្តរជាតិ	International Valuation Standards Council
KICPAA	វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករ និងសវនករជំនាញនៅកម្ពុជា	Kampuchea Institute of Certified Public Accountants and Auditors
MOU	អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា	Memorandum of Understanding
MPTC	ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍	Ministry of Post and Telecommunication
NAC	ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ	National Accounting Council
NDTIs	គ្រឹះស្ថានមិនទទួលប្រាក់បញ្ញើ	Non Deposit Taking Institutions
NFV	បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន	National Fund for Veterans
NSSF	បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម	National Social Security Fund
NSSFC	បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល	National Social Security Fund for Civil Servants
QIP	គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់	Qualified Investment Project
ROA	ប្រាក់ចំណេញធៀបនឹងទ្រព្យសកម្ម	Return on Asset
ROE	ប្រាក់ចំណេញធៀបនឹងដើមទុន	Return on Equity
RTGS	ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ	Real Time Gross Settlement
SMEs	សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម	Small and Medium-Sized Enterprises
SOEs	សហគ្រាសរដ្ឋ	State Owned Enterprises
WEL	គ្រឹះស្ថានអប់រំអូស្ត្រាលីពិភពលោក លីមីតធីត	World Education Australia Limited

ខ្លឹមសារសង្ខេប

- I. ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាឆ្នាំ២០០១-២០១០ កន្លងមក បានផ្ដោតសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមួយដំរីងមាំ និងផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារ ដើម្បីពង្រឹងការកៀរគរ និងបែងចែកធនធានសម្រាប់ទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ នៅឆ្នាំ២០០៦ ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាឆ្នាំ២០០១-២០១០ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មទៅជា **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥**។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក៏ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើកទី២ នៅឆ្នាំ២០១១ ទៅជា **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០**។
- II. ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការវិវត្តរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងស្របតាមការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក និងតំបន់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើជាលើកទី៣ ទៅជា **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥** ដោយដាក់ចេញនូវគោលដៅសម្រេចឲ្យបានប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ ហើយមានលក្ខណៈពិពិធភាព ភាពរឹងមាំ និងបរិយាបន្នដែលផ្តល់លទ្ធភាពទូលំទូលាយក្នុងការបំពេញតម្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងប្រសិទ្ធភាព កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បង្កើនចំណូលរបស់ប្រជាជន ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងតំបន់។
- III. យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសមិទ្ធផលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាអរូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ព្រមទាំងវាយតម្លៃពីឧបសគ្គ និងបញ្ហាប្រឈមនានាពេលបច្ចុប្បន្ន និងដាក់ចេញជាផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ពេលអនាគត។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះធ្វើសំយោគនិងកំណត់គោលដៅអាទិភាពនូវយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវិស័យនីមួយៗនៃប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីធានាឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពទាំងនេះដើរស្របតាមទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងរបស់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។ ឯកសារនេះ ក៏ជាមគ្គុទ្ទេសក៍ដែលអនុញ្ញាតឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍអាចសម្របសម្រួលផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាព និងជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗផងដែរ។
- IV. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើលទ្ធផល ក៏ដូចជាមេរៀន បទពិសោធន៍ និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តនានាពេលកន្លងមក ហើយក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងឲ្យមានលក្ខណៈបត់បែនដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយនៅ

កម្ពុជា ក៏ដូចជាការវិវត្តនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្លាស់ប្តូរ និងបញ្ហាប្រឈមនានាដែលជាលទ្ធផលនៃសន្ទុះសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងទីផ្សារតំបន់ និងសកល។

ក. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗអនុវត្តបានក្នុងរយៈពេល ១៥ឆ្នាំចុងក្រោយ

V. រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើនក្នុងរយៈពេល ១៥ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ តាមរយៈការធ្វើកំណែទម្រង់ជាច្រើនជាបន្តបន្ទាប់។ សមិទ្ធផលសំខាន់ៗរួមមាន៖

- ការអនុម័តច្បាប់សំខាន់ៗទាក់ទងនឹងវិស័យពាណិជ្ជកម្មនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឲ្យរឹងមាំនិងផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារ
- កំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធវិស័យធនាគារនិងការពង្រឹងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ
- ការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់ដល់សកម្មភាពទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ និងពង្រីកសេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់ជនបទ
- ការបង្កើតនិងដាក់ឲ្យដំណើរការនូវវិស័យហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ដូចជា វិស័យមូលបត្រធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត សោធន ទទួលបញ្ចាំ និងវិស័យអចលនវត្ថុ
- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនិងការធ្វើឯកទេសកម្មជំនាញបច្ចេកទេស និង
- ការពង្រីកតួនាទីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុកសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ចដែលកាន់តែរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

VI. ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានកន្លងមក យុទ្ធសាស្ត្រ២០១៦-២០២៥នេះ ក៏មានគោលដៅដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗដូចជា៖

- ហានិភ័យនិងបញ្ហាប្រឈមពីកត្តាខាងក្រៅដែលអាចប៉ះពាល់ដល់សមិទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ចជាតិបច្ចុប្បន្ន
- ហានិភ័យផ្ទៃក្នុងដែលកើតឡើងដោយសារភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់មួយចំនួនដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ
- ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយ នៅមានកម្រិតដែលពន្យារពេលក្នុងការដោះស្រាយភាពខ្វះចន្លោះនៃក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នដើម្បីឲ្យស្របតាមការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃវិស័យនេះ
- តម្រូវការជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងការកសាងធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការរក្សានូវការរីកចម្រើននេះ
- តម្រូវការក្នុងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធឲ្យស្របតាមការរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និង

- តម្រូវការកិច្ចសហការពីអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជៀសវាងហានិភ័យប្រទាក់ក្រឡាដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់សេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល។

ខ. ការត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម

VII. ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ដែលអាចនឹងកើតមានឡើងក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ ទាមទារនូវ៖

- ការយល់ដឹង ការត្រៀមលក្ខណៈ និងការសម្របសម្រួលដ៏ជិតស្និទ្ធរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ
- ការតាមដានសមិទ្ធផលជាប្រចាំ និងការកំណត់បញ្ហាទាន់ពេលវេលា ដើម្បីដោះស្រាយជាបន្ទាន់ និងសមស្រប
- ការបែងចែកធនធានចាំបាច់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ
- ការលើកកម្ពស់ភាពម្ចាស់ការរបស់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ
- ការកំណត់ឲ្យបានច្បាស់ពីការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពរបស់ក្រសួងស្ថាប័នដែលអនុវត្តផែនការសកម្មភាព
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័នអន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍដែលផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងជំនួយក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗតាមការចង្អុលទិសរបស់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និង
- ការរៀបចំមូលដ្ឋានរឹងមាំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព។

VIII. បញ្ហាប្រឈមបន្ថែមទៀតដែលគួរចាប់អារម្មណ៍ រួមមាន៖

- ការសម្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិក្នុងការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យ ស្របតាមការអភិវឌ្ឍទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ និងការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការចែករំលែកព័ត៌មាន និងគ្រប់គ្រងវិបត្តិដែលអាចកើតមានឡើងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់បញ្ញត្តិកម្ម និងត្រួតពិនិត្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ក៏ដូចជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាធរមាន ទាមទាររយៈពេលច្រើនឆ្នាំដើម្បីទទួលបានការអនុម័តពីស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ
- តម្រូវការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសជំនាញក្នុងវិស័យគន្លឹះ ដើម្បីឈានឲ្យទាន់ការកើនឡើងនៃភាពប្រទាក់ក្រឡាក្នុងវិស័យធនាគារ មូលបត្រ និងវិស័យធានារ៉ាប់រង ក៏ដូចជាការកើនឡើងហានិភ័យថ្មីៗដែលអាចគំរាមកំហែងដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ
- តម្រូវការនូវជំនាញបច្ចេកទេសល្អ និងការត្រួតពិនិត្យដែលមានគុណភាព ព្រមទាំងការសម្របសម្រួលល្អដើម្បីវាយតម្លៃ និងដោះស្រាយហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ និងហានិភ័យសន្ទនីយភាពជាដើម

- ការបង្កើនការយល់ដឹងឲ្យបានស៊ីជម្រៅពីហានិភ័យ និងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសុភវិនិច្ឆ័យសម្រាប់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគ្រប់ថ្នាក់
- ការបង្កើតយន្តការលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីរក្សាទុកមន្ត្រីជំនាញដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពីអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មនានា ដើម្បីទប់ទល់នឹងតម្រូវការខ្ពស់ពីវិស័យឯកជន
- ការអនុវត្តតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ដើម្បីធ្វើសុខដុមនីយកម្ម និងជំរុញសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាជាមួយបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ាន
- ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនានាឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព សំដៅពង្រឹងគុណភាពទិន្នន័យ តម្លាភាពអភិបាលកិច្ចសាធារណៈ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ការលើកចំហព័ត៌មានចំពោះទីផ្សារ និងសាធារណជន និងការប្រកួតប្រជែងស្មើភាពក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និង
- ការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុជាតិនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច និងតាមដានហានិភ័យពាក់ព័ន្ធ។

គ. គោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រ

- IX. យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥នេះ មានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ ហើយមានលក្ខណៈពិពិធភាព ភាពរឹងមាំ និងបរិយាបន្នដែលផ្តល់លទ្ធភាពទូលំទូលាយក្នុងការបំពេញតម្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងប្រសិទ្ធភាពបង្កើនចំណូលរបស់ប្រជាជន កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងតំបន់។
- X. ដើម្បីសម្រេចគោលដៅខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងតម្រូវឲ្យអាជ្ញាធរហិរញ្ញវត្ថុមានការកែសម្រួលនូវក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ដើម្បីសម្របតាមការវិវត្តថ្មីៗនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ដោយសារប្រតិបត្តិការរវាងវិស័យធនាគារ វិស័យធានារ៉ាប់រង និងវិស័យមូលបត្រ មានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា អាជ្ញាធរហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធានាឲ្យបាននូវការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការបង្កើតឲ្យមានយន្តការសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។
- XI. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាធរមានទាំងឡាយដែលមានអសង្គតិភាពជាមួយគ្នា និងមិនទាន់ត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏នឹងរៀបចំឲ្យមានយន្តការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីជៀសវាងភាពត្រួតគ្នានៃការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។
- XII. ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងវិបត្តិកំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍនិងតម្រូវឲ្យមានការធ្វើតេស្តប្រចាំគ្រា ដើម្បីឲ្យស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងដោះស្រាយហានិភ័យថ្មីៗដែលអាចកើតមានឡើងពីការកើនឡើងនៃភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នានៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ដោយសារកម្រិត

ដុល្លារបនីយកម្មខ្ពស់ ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើហានិភ័យជាប្រព័ន្ធពិតជាមានសារៈសំខាន់។ ការបង្កើតក្រុមការងារស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន ជាមុននៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ នឹងរួមចំណែកកំណត់អត្តសញ្ញាណហានិភ័យនានា។ ចំណែកឯ គណៈកម្មាធិការស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុថ្នាក់ជាតិ នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង។

XIII. ផ្នែកទៅលើគោលដៅរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល ការបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្ន និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋា- រចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រដល់ទីផ្សារពិតជាចាំបាច់នាទសវត្សរ៍ខាងមុខ។ ដោយសារឧបករណ៍រូបិយវត្ថុ នៅមានកម្រិត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវអភិវឌ្ឍឧបករណ៍ថ្មីៗ កសាងសមត្ថភាពផ្ទៃក្នុង និងបង្កើនស្វ័យភាពក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ដើម្បីធានាបាននូវ ស្ថិរភាពរូបិយវត្ថុ ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

XIV. អនុវិស័យធនាគារនៅតែបន្តគ្របដណ្តប់ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល និងនៅតែជាផ្នែកមួយសំខាន់ ក្នុងវិស័យ។ អាទិភាពក្នុងវិស័យធនាគារ រួមមាន ការរក្សាស្ថិរភាពរូបិយវត្ថុ ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងការលើកកម្ពស់អនុលោមភាពតាមគោលការណ៍គ្រឹះរបស់ គណៈកម្មាធិការប៉ាសេលលើការត្រួតពិនិត្យធនាគារ។

XV. ចក្ខុវិស័យសម្រាប់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គឺសំដៅជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានន័យថាជួយ ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រអាចទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតម្លៃសមស្រប ដើម្បីបង្កើនចំណូល និង កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ គោលដៅនៅទសវត្សរ៍ខាងមុខ គឺបន្តអភិវឌ្ឍវិស័យនេះ ដើម្បីផ្តល់ សេវាហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានចំណូលទាប។

XVI. យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង គឺបន្តអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដែលមានចែង នៅក្នុងចក្ខុវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ ក៏ដូចជាបង្កើត ផលិតផលថ្មីៗ និងពង្រីកការប្រើប្រាស់ផលិតផលដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិ និងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យស្របតាមឧត្តមានុវត្តភាព។

XVII. ទីផ្សារមូលបត្រដែលត្រូវបានដាក់ឲ្យដំណើរការជាផ្លូវការ កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១១ គឺជា ចំណុចចាប់ផ្តើមមួយដ៏សំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រធ្វើពិធីកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ យុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្ន មានផែនការសកម្មភាពជាច្រើនដែលលើកទឹកចិត្តដល់ការចុះបញ្ជី និងដើម្បីសម្រេចបាន សមិទ្ធផលច្រើននៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាកំពុងបំពេញការងារ ឲ្យសម្រេចបានតាមគោលដៅកំណត់របស់វេទិកាទីផ្សារមូលធនអាស៊ាន និងកំពុងរៀបចំការ វាយតម្លៃលើគោលការណ៍ស្នូលរបស់អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ ក៏ដូចជាអនុវត្ត ជំហានបន្តបន្ទាប់ដើម្បីក្លាយជាសមាជិក។

XVIII. ប្រព័ន្ធទូទាត់និងជាត់ទាត់ បាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍដើម្បីលើកកម្ពស់ការភ្ជាប់បណ្តាញ បង្កើនសេវាដល់អតិថិជន និងគាំទ្រដល់ប្រតិបត្តិការមូលបត្ររដ្ឋនាពេលអនាគត។ ការប្រើប្រាស់ស្តង់ដារនិងប្រព័ន្ធរួម មានសារៈសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយការចំណាយ និងសម្របសម្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍ។ បណ្តុំដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ បណ្តុំឥណពន្ធ និងប្រព័ន្ធធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត និងតាមអ៊ីនធឺណិត កំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់។ ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីធានាឱ្យបានឧត្តមានុវត្តភាពធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ (RTGS) ផងដែរ។

XIX. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥នេះ ដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាពក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងវិស័យធនាគារនិងវិស័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដូចជា៖

- ការកសាងសមត្ថភាពដើម្បីធ្វើការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យគួបសរុប
- ការការពារប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុពីការប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង
- ការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ គុណភាពទិន្នន័យ ប្រព័ន្ធគណនេយ្យ និងសវនកម្មក៏ដូចជាការវាយតម្លៃលើអចលនទ្រព្យ សេវាកម្មអចលនទ្រព្យ និងទីផ្សារអចលនវត្ថុ។

XX. ជារួម យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់វិស័យនីមួយៗ មានសារៈសំខាន់និងមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថា ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការសម្រេចគោលដៅរបស់វិស័យណាមួយ នឹងអាចបង្អាក់ដល់ដំណើរការកំណែទម្រង់នៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត។ យោងតាមបទពិសោធនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកន្លងមក ការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ស្ថាប័នអន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ គឺជាកត្តាសំខាន់ដើម្បីធានាឱ្យបានជោគជ័យក្នុងកំណែទម្រង់។ ការតាមដានជាទៀងទាត់ពីវឌ្ឍនភាពនៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់ និងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗដែលកើតមានពីការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើឡើងឱ្យទាន់ពេលវេលា និងមានផែនការសមស្រប។

ជំពូក១
ទិដ្ឋភាពទូទៅ

I. សេចក្តីផ្តើម

១- ចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច គឺការធានាបានស្ថិរភាព ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព បរិយាបន្ន និងសមធម៌ សំដៅលើក កម្ពស់ជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ព្រមទាំងប្រែក្លាយមុខមាត់កម្ពុជាទៅជាប្រទេស មានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។ ដើម្បី សម្រេចបានចក្ខុវិស័យនេះ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការគាំទ្រឲ្យមានការកៀរគរ និងបែងចែកធនធានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ទ្រទ្រង់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

២- ក្នុងស្មារតីនេះ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ គឺជាឯកសារ យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់បន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ផ្អែកតាមគោលការណ៍ទីផ្សារ ហើយមានភាពរឹងមាំ ពិពិធកម្មខ្ពស់ និងប្រកបដោយបរិយាបន្ន ដែលផ្តល់លទ្ធភាពកាន់តែទូលំទូលាយ ក្នុងការកៀរគរ និងបែងចែកធនធាន សំដៅទ្រទ្រង់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាព ប្រជាពលរដ្ឋ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ព្រមទាំងឆ្លើយតបនឹងសមាហរណកម្មតំបន់ និងពិភពលោក។

៣- ក្នុងកំលុងពេលមួយទសវត្សរ៍ដែលបានដាក់ឲ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ កម្ពុជាសម្រេចបាន សមិទ្ធផលដ៏ធំធេង ប៉ុន្តែទន្ទឹមនេះ ក៏មានបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយ រួមមាន ការធ្វើពិពិធកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ការពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិ និងការត្រួតពិនិត្យឲ្យមានកម្រិតស្តង់ដារអន្តរជាតិ ការបង្កើតយន្តការដោះស្រាយវិបត្តិជាផ្លូវការ និងការជំរុញវិស័យហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និង សេវាហិរញ្ញវត្ថុតាមតម្រូវការរបស់ប្រជាជនដែលមានចំណូលទាប។ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវ បានរៀបចំឡើងដោយយោងតាមបទពិសោធន៍ និងឯកសារដែលបានសិក្សាពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន ឆ្នាំ១៩៩៧-១៩៩៨ និងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ ក៏ដូចជាពីការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ កន្លងមកក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មប្រទេសកម្ពុជាទៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុតំបន់។

II. ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

៤- ឯកសារបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំក្នុងបរិបទសំខាន់ៗចំនួន៣៖ (១) ការអភិវឌ្ឍ រីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលជាង២ទសវត្សរ៍កន្លងមកប្រកបដោយសន្តិភាព ស្ថិរភាព នយោបាយ និងភាពប្រសើរឡើងនៃសុខុមាលភាពសង្គម (២) ការប្រែប្រួលនៃសេដ្ឋកិច្ចសកល ជាពិសេស ក្រោយពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ និង (៣) តម្រូវការឲ្យមានវិធីសាស្ត្រថ្មី ដើម្បីធានា

បានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចលើគ្រប់វិស័យ ដែលក្នុងនោះ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុដើរតួនាទីគន្លឹះក្នុងការគាំទ្រ និង ធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យទាំងនោះ។

៥- ចាប់តាំងពីចុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ៩០ នៅពេលមានសន្តិភាពពេញលេញបន្ទាប់ពីសង្គ្រាម និងភាពងកោ ជាច្រើនទសវត្សរ៍ កម្ពុជាសម្រេចបាននូវខ្ពង់ខ្ពស់ភាពសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ប្រជាជនកម្ពុជាទូទាំង ប្រទេសមានមោទនភាព និងការជឿជាក់លើខ្លួនឯងឡើងវិញ ព្រមទាំងមានទស្សនវិស័យចំពោះ អនាគតថ្មីដ៏រុងរឿង រួមមានការងារដ៏ល្អ និងកម្រិតជីវភាពរស់នៅល្អប្រសើរដែលទទួលបានពីផលនៃ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។ យុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការដឹកនាំ គ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួល ដើម្បីសម្រេចទស្សនវិស័យនេះ ជាពិសេស តាមរយៈការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ កម្ពុជានៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិ។

៦- ក្នុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ កម្ពុជាត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេស ដែលមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ជាងគេក្នុងពិភពលោក។ សេដ្ឋកិច្ចជាតិបានងើបឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក្រោយពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ និងបានក្លាយជាប្រទេសដែលទទួលបានការទាក់ទាញ ពីវិនិយោគិន។ សមិទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ចនេះ កើតចេញពីការអភិវឌ្ឍវិក័ចច្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដែលត្រូវបានកសាងចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតសកលឆ្នាំ១៩៩៣ មក។ រាជរដ្ឋាភិបាល បានអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ទ្រង់ទ្រាយធំលើគ្រប់វិស័យ ដើម្បីសម្រេចបាននូវ គោលដៅសេរីភាវូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងផ្តល់គោលនយោបាយលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការ វិនិយោគទាំងក្នុងស្រុក និងបរទេសក្នុងវិស័យឯកជន។ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលពីមុនពឹងផ្អែកតែលើវិស័យ កសិកម្ម ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានគាំទ្របន្ថែមដោយវិស័យសេវាកម្ម និងឧស្សាហកម្ម។

៧- ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៩មក រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តោតកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការពង្រឹងការអភិវឌ្ឍ វិស័យឯកជនផ្នែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារ និងបានទទួលលទ្ធផលល្អគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ ក្នុងរយៈពេល ពីរទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានសម្រេចនូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចគួរជាទីមោទនៈ គឺក្នុង រង្វង់៧,៧% ដែលគាំទ្រមួយផ្នែកធំដោយវិស័យកាត់ដេរ អចលនទ្រព្យ សំណង់ ដឹកជញ្ជូន និង គមនាគមន៍ ពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក និងទេសចរណ៍។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានវិនិយោគជាច្រើនលើហេដ្ឋា- រចនាសម្ព័ន្ធ ដែលធ្វើឲ្យវិនិយោគផ្ទាល់បរទេសកើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូ- សេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងសារពើពន្ធប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងការធ្វើកំណែទម្រង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ បានរួមចំណែកក្នុងការសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផល សេដ្ឋកិច្ចទាំងនេះ។

៨- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជាក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ ក៏បានរួមចំណែកដល់ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ នៅក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងមកផងដែរ។ ប៉ុន្តែស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ កម្ពុជា

នៅតែប្រឈមនឹងការប្រកួតប្រជែងកាន់តែស្វិតស្វាញនៅក្នុងទីផ្សារសកល ជាពិសេស ជាមួយប្រទេស
ជិតខាងដែលមានសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងជាង។ ការចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោករបស់
ប្រទេសជាដៃគូប្រកួតប្រជែងកម្ពុជា និងការចំណាយខ្ពស់ក្នុងធុរកិច្ចនៅកម្ពុជា ជាពិសេសថ្លៃអគ្គិសនី
និងសេវាដឹកជញ្ជូននៅបន្តជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។ ដើម្បីរក្សាបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
ខ្ពស់សំដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ កម្ពុជាត្រូវបន្តខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមគន្លឹះៗ
របស់សេដ្ឋកិច្ច ពោលគឺការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចទាំងផលិតផលនិងទីផ្សារនាំចេញ ការលើកកម្ពស់
ផលិតភាព ការធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅខ្សែចង្វាក់តម្លៃនិងផលិតកម្មសកល ក៏ដូចជាការពង្រឹងកិច្ច
សហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់ ដើម្បីរក្សាឲ្យបាននូវសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងក្នុងការ
ទាក់ទាញវិនិយោគិនបរទេស។ ក្នុងគោលដៅនេះ ការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមានកម្រិតស្តង់ដារ
អន្តរជាតិ គឺជាការងារចាំបាច់ដើម្បីទាញយកផលចំណេញជាសក្តានុពលពីចរន្តនៃសកលភាវូបនីយកម្ម។

៩- ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដែលមានកម្រិតដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់ គោលនយោបាយសារពើពន្ធ
ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៩៥-១៩៩៨ កម្ពុជាធ្លាប់ជួប
ប្រទះបញ្ហាអតិផរណាខ្ពស់ដល់១៤,៧% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលកើតឡើងដោយសារកត្តាខាងក្រៅ និង
ឱនភាពថវិកាខ្ពស់។ ការអនុវត្តវិន័យថវិកាជាតិបានជួយរួមចំណែករក្សាអតិផរណាឲ្យមានកម្រិតទាប
និងជៀសពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈការធ្វើវិចារណកម្មចំណាយ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកៀរគរប្រមូល
ចំណូលការលុបបំបាត់ការធ្វើហិរញ្ញប្បទានឱនភាពថវិកាពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងការស្វែងរក
ហិរញ្ញប្បទានពីកម្មវិធីប្បទាន ជាពិសេសលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់។ តាមរយៈគោលនយោបាយ
ទាំងនេះ ការគ្រប់គ្រងចំណូលសាធារណៈរបស់កម្ពុជាសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលគួរជាទីពេញចិត្ត។
ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការវិភាគចីរភាពបំណុល ស្ថានភាពបំណុលសាធារណៈរបស់កម្ពុជាបច្ចុប្បន្នមាន
ចីរភាព និងហានិភ័យកម្រិតទាប។ លទ្ធផលនេះក៏ត្រូវបានវាយតម្លៃនិងទទួលស្គាល់ដោយស្ថាប័ន
ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិធំៗ ដូចជា មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារពិភពលោក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
ផងដែរ។ កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តកន្លងមក គឺជា
ឧបករណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់ធ្វើទំនើបកម្ម និងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយសារពើពន្ធ។

១០- ចំណែកឯគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុមានគោលដៅចម្បង គឺរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃ សំដៅរួមចំណែក
រក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអនុវត្តគោល
នយោបាយរូបិយវត្ថុដោយធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ កំណត់
ប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចលើគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីគ្រប់គ្រងលើកម្រិត
សន្ទនីយភាពរបស់វិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល និងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ សេដ្ឋកិច្ច
កម្ពុជាងាយទទួលរងឥទ្ធិពលពីកត្តាខាងក្រៅ ដោយសារកម្ពុជាជាប្រទេសនាំចូលផលិតផលប្រើប្រាស់
ដូចជា ប្រេងឥន្ធនៈ ហើយទីផ្សារប្តូរប្រាក់នៅមិនទាន់អភិវឌ្ឍ។ ស្ថិតក្រោមរបបរូបិយវត្ថុបច្ចុប្បន្ន

ការប្រែប្រួលនៃអត្រាប្តូរប្រាក់ និងថ្លៃទំនិញលើទីផ្សារអន្តរជាតិមានផលប៉ះពាល់ភ្លាមៗដល់ថ្លៃទំនិញ ក្នុងស្រុកនិងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

១១- កម្ពុជាប្រកាន់យករបបអត្រាប្តូរប្រាក់ដែលមានលក្ខណៈស្ថិរភាព (Stabilized Exchange Rate Regime) ដែលបានផ្តល់លក្ខណៈល្អប្រសើរដល់ការគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិ។ ក្នុងបរិការណ៍ នៃសេដ្ឋកិច្ចដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មិនទាន់មានឧបករណ៍គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ គ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ ក្រៅពីការកំណត់អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច និងអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់។

១២- ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលជាកត្តាចាំបាច់ក្នុងការគាំទ្រ និងរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ទាមទារឲ្យមានការសម្របសម្រួលរវាងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងគោលនយោបាយសារពើពន្ធ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដោយប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងការអនុវត្តវិន័យ ថវិកាជាតិ។

III. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

១៣- លើកលែងតែធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ គ្រឹះស្ថានធនាគារនៅកម្ពុជា គឺជាកម្មសិទ្ធិឯកជន និង មានភាគទុនិកភាគច្រើនជាបរទេស។ វិស័យធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បន្តមានកំណើនខ្ពស់ក្នុងរយៈពេល១៥ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ចំណែកឯទីផ្សារ មូលបត្រកម្ពុជាក៏បានចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅឆ្នាំ២០១២ ស្របពេលដែលវិស័យធានារ៉ាប់រងមានការ រីកចម្រើនជាលំដាប់ក្នុងការផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងទូទៅ ធានារ៉ាប់រងជីវិត ធានារ៉ាប់រងលើឃានយន្ត និងសេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ ការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់ជាតិ បានជួយឲ្យទីផ្សារធនាគារតាម ប្រព័ន្ធធនាគារចល័ត និងការផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និងសេវាចេញផ្សាយរូបិយវត្ថុជា អេឡិចត្រូនិកមានការរីកចម្រើន។ ចំណែកឯវិស័យសោធន និងភតិសន្យាត្រូវបានរំពឹងថានឹងមាន កំណើនប្រសើរក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ ទៅមុខទៀត។

IV. វេនសម្ព័ន្ធ និងការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ

១៤- ការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ មានការពិគ្រោះ យោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយរវាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រួមមានក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា និងក្រសួងមហាផ្ទៃ ក៏ដូចជា ជាមួយគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

សំខាន់ៗ រួមមាន ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សាធារណៈកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និង ធនាគារពិភពលោក ក៏បានចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ផងដែរ។

១៥- ទិន្នន័យដែលប្រើប្រាស់ ដើម្បីរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ទទួលបានពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ព្រមទាំងទទួលបានពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ធាតុចូលសម្រាប់យកមក វិភាគ និងរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះរួមមាន ឯកសារពិគ្រោះយោបល់មាត្រា៤ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ។ លើសពីនេះ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់មួយចំនួនត្រូវបានរៀបចំ ឡើងជាមួយអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីផ្តល់ធាតុចូលក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងឯកសារ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ នេះ។

១៦- យុទ្ធសាស្ត្រជាមួយ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់កំណែទម្រង់មួយផ្នែកធំមានភាពប្រទាក់ក្រឡា គ្នា។ ដំណើរការ និងការពង្រឹងគោលនយោបាយកំណែទម្រង់ទាមទារឲ្យមានពេលវេលាកំណត់មួយ សមស្រប។ ការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរដែលមានសមត្ថកិច្ច អង្គការ អន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ គឺជាកត្តាចាំបាច់សំខាន់ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានជោគជ័យ ។

១៧- យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៦-២០២៥ ត្រូវបានរៀបចំដូចខាងក្រោម៖

- ជំពូក១ : ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច
- ជំពូក២ : វិស័យធនាគារដែលរួមមានវិស័យធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
- ជំពូក៣ : វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារដែលរួមមានទីផ្សារមូលបត្រ ធានារ៉ាប់រង និង សោធន
- ជំពូក៤ : អភិបាលកិច្ចនិងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុ គណនេយ្យនិងសវនកម្ម និងប្រព័ន្ធទូទាត់
- ជំពូក៥ : ការកសាងសមត្ថភាពនិង
- ជំពូក៦ : ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥។

ជំពូក ២ **វិស័យធនាគារ**

I. ប្រតិបត្តិការធនាគារ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១៨- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គឺជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។ បេសកកម្មចម្បងរបស់ខ្លួនគឺកំណត់និងដឹកនាំគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ក្នុងគោលដៅរក្សាឲ្យបាននូវស្ថិរភាពថ្លៃ និងសំដៅបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ដើម្បីឲ្យសេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើន។ មុខងារសំខាន់ៗរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានដូចតទៅ៖ (១) ជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុនិងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ (នៅពេលដែលចាំបាច់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដើម្បីធានាឲ្យមានស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ និងធានាបានស្ថិរភាពថ្លៃ) (២) ទទួលបានផ្តល់មុខងារបោះផ្សាយរូបិយវត្ថុជាតិ (៣) ជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធទូទាត់ និង (៤) ជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធធនាគារ។

១៩- នៅពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ត្រូវបានចាប់ផ្តើម អនុវត្តឆ្នាំ២០១១ ធនាគារពាណិជ្ជមានចំនួន៣១ (ដែលក្នុងនោះ ធនាគារ ៦ ជាសាខាធនាគារបរទេស)។ គិតត្រឹមចុងឆ្នាំ២០១៥ ធនាគារពាណិជ្ជមានចំនួន៣៦ (ក្នុងនោះធនាគារ ១១ ជាសាខាធនាគារបរទេស)។ ក្នុងកំឡុងពេលដូចគ្នានេះដែរ ចំនួនធនាគារឯកទេស ក៏មានការកើនឡើងពី ៧ ដល់១២។ ចំនួនម៉ាស៊ីនដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ (ATM) កើនឡើងពី៥៨៨ ទៅ១.១១៨ និងបណ្តុំឥណពន្ធកើនឡើងពី ៧៦១.៨៧៦ ទៅ ១.៤៣៩.៨៨៧។ អនុបាតឥណទានមិនដំណើរការនៅតែរក្សាបានក្នុងកម្រិតទាបជាមធ្យម២,០% ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ ចំពោះស្ថានភាពប្រាក់ចំណេញរបស់ធនាគារ ក៏មានភាពល្អប្រសើរ។ ជាក់ស្តែងសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ ប្រាក់ចំណេញធៀបនឹងទ្រព្យសកម្ម (Return on asset) គឺស្មើ២,០% និងប្រាក់ចំណេញធៀបនឹងដើមទុន(Return on equity) មាន១០,៩%។

២០- ទ្រព្យសកម្មសរុបនៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារបានកើនឡើងពី៧,៩ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិកគិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ២០១១(ស្មើ៦០% នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប [ផ.ស.ស.]) ដល់ ១៩,៩ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក គិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ២០១៥ (ប្រមាណ១១០% នៃផ.ស.ស.)។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ប្រាក់បញ្ញើអតិថិជនសរុបធៀបផ.ស.ស. ក៏មានកំណើនដូចគ្នាដែរ ពោលគឺកើនឡើងពី៤១%នៅឆ្នាំ២០១១ ទៅដល់៦២% នៅដំណាច់ឆ្នាំ២០១៥។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២១- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យលើគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវ ភាពរឹងមាំនិងប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យធនាគារ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តែងតែពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិនិង ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អ និង តម្លាភាពនៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ និងពង្រឹងការកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សជាប្រចាំ។

២២- ចាប់តាំងពីកម្រងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្តចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានធ្វើ បច្ចុប្បន្នកម្មក្នុងឆ្នាំ២០១១ មក បទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្ត និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ត្រូវបានកែសម្រួលឡើងវិញ ស្របតាមការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យធនាគារ និងស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ជាពិសេស ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិរបស់គណៈកម្មាធិការប៉ារីសេល។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះចែងអំពីបទប្បញ្ញត្តិ ប្រុងប្រយ័ត្នសម្រាប់គាំទ្រក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងពង្រឹង ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងនោះ ដូចជា ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់សន្ទនីយភាពចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់សន្ទនីយភាពចំពោះសមាជិកសភាជាត់ទាត់ជាតិ ប្រកាសស្តីពីអនុបាតក្របខ័ណ្ឌ សន្ទនីយភាព និងប្រកាសស្តីពីដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរមារបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

២៣- ចំពោះការត្រៀមទប់ទល់វិបត្តិនិងការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រេចបានស្នាដៃ សំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងរយៈកាល៥ឆ្នាំចុងក្រោយ ដូចជា ការបង្កើតប្រព័ន្ធផ្តល់សញ្ញាជាមុន (Early Warning System) និងការបង្កើតក្រុមការងារស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏បានសិក្សាជាប្រចាំ លើការវិភាគហានិភ័យ និងអនុវត្តការធ្វើស្រួសតេស្ត ដោយផ្អែកតាមកម្មវិធីវាយតម្លៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងការដាក់ឲ្យអនុវត្តប្រកាសស្តីពីអនុបាតក្របខ័ណ្ឌសន្ទនីយភាព ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងតែរៀបចំប្រកាសមួយផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យ សន្ទនីយភាព សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាងនេះទៅទៀតធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏បាន ពង្រឹងតួនាទីរបស់ខ្លួនជាអ្នកឲ្យខ្លឹមចុងក្រោយ តាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវប្រកាសស្តីពីការផ្តល់សន្ទនីយ- ភាពចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រកាសនេះមានគោលបំណងបង្ការជាមុននូវហានិភ័យ ជាប្រព័ន្ធ ដែលអាចនាំឲ្យមានវិបត្តិសន្ទនីយភាពកើតឡើងដោយសារនិន្នាការថ្លៃ ឬស្ថានភាពទីផ្សារ ប្រែប្រួលខ្លាំង និងមិនអាចព្យាករទុកជាមុនបាន។

២៤- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាបាន បង្កើតក្រុមការងារមួយក្នុងគោលដៅផ្តួចផ្តើមឲ្យមានយន្តការគ្រប់គ្រងវិបត្តិក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅ កម្ពុជា និងបានកំណត់កត្តាគន្លឹះនានា ក្នុងការចាប់ផ្តើមអនុវត្តយន្តការគ្រប់គ្រងវិបត្តិរួចរាល់ផងដែរ។

នៅឆ្នាំ២០១៤ ស្ថាប័នទាំង៣នេះ បានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននានា ទាក់ទងនឹងការត្រៀមខ្លួនទប់ទល់នឹងវិបត្តិ។

២៥- ក្នុងឆ្នាំ២០១១ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើតគណៈកម្មការស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមការងារស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីតាមដាន និងវាយតម្លៃហានិភ័យនានាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្តល់អនុសាសន៍ជាគោលនយោបាយ ដើម្បីបង្ការហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ និងរក្សាស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ វិសាលភាពនៃការវិភាគត្រូវបានពង្រីកបន្តិចម្តងៗ មិនត្រឹមតែលើវិស័យធនាគារប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងទៅលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារផងដែរ។

២៦- គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណទាំងអស់ បញ្ជូនទិន្នន័យ និងរបាយការណ៍នានាទៅក្នុងប្រព័ន្ធរាយការណ៍ធនាគារសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ (BSRS) ជាប្រចាំ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងរៀបចំសៀវភៅណែនាំ សម្រាប់គ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានបញ្ហា និងមិនអាចសងបំណុលបាន និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីនៃវិធានការត្រួតពិនិត្យ។

២៧- ដោយមានជំនួយពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិត្រូវបានដាក់ឲ្យដំណើរការនៅឆ្នាំ២០១២។ ជាងនេះទៅទៀត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទទួលជំនួយបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ដូចជាធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ មជ្ឈមណ្ឌលស៊ាសិន រតនាគារអាមេរិក និងធនាគារពិភពលោក។ ជាក់ស្តែង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារពិភពលោក ក្នុងការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពត្រួតពិនិត្យធនាគារ រួមមានការធ្វើលំហាត់សាកល្បងក្នុងការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានបញ្ជូនជំនាញការបច្ចេកទេសប្រចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីជួយកសាងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ ក្រៅពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ក្រោមរូបភាពជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ពីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលបរទេស និងស្ថាប័នក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដ៏ច្រើនទៀត។

២៨- អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ រួមជាមួយអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បានពង្រីកការយល់ដឹងបន្ថែមក្នុងចំណោមធនាគារទាំងអស់ អំពីការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យលើការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានគ្រឹះស្ថានធនាគារ។ រាល់គ្រឹះស្ថានធនាគារទាំងអស់បានបំពេញកម្រងសំណួរ និងធ្វើរបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងការវាយតម្លៃហានិភ័យលើភាពគំរាមកំហែង និងភាពងាយរងគ្រោះដោយសារការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

២៩- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការជាច្រើន ជាមួយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យដទៃទៀត ដែលមានគ្រឹះស្ថានធនាគារធ្វើប្រតិបត្តិការជាសាខា ឬជាបុត្រសម្ព័ន្ធនៅកម្ពុជា។ ធនាគារ

ជាតិនៃកម្ពុជា ក៏បានពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យធនាគារនៅបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន ដើម្បីស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេសនានាផងដែរ។

៣០- ប្រទេសកម្ពុជា មានភាពសកម្មក្នុងការស្វែងរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ និងបាន ចូលរួមក្នុងវេទិកាជាច្រើន ដូចជា សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងអាស៊ាន+៣។ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា ក៏ជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់ស៊ាសិន ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៦ និងបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅ ក្នុងក្រុមការងារសមាហរណកម្មវិស័យធនាគាររបស់អាស៊ាន ដែលជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការ គាំទ្រដល់ក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏ បានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់សមាគមឥណទានកសិកម្មជនបទអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក នៅឆ្នាំ២០០០ និងសម្ព័ន្ធបរិយាបន្តហិរញ្ញវត្ថុ នៅឆ្នាំ២០១៥។

៣១- ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាល និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានផ្តួចផ្តើមកសាង ទំនុកចិត្តលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុ ដោយបានអនុវត្ត វិធានការមួយចំនួន រួមមាន៖ (១) ការតម្រូវឲ្យគ្រប់ប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើឡើងជា ប្រាក់រៀល (២) ការរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ (៣) ការបង្កើនគុណភាពនៃធនបត្រ (ក្រដាសប្រាក់) និង (៤) ការបែងចែកប្រាក់រៀលតាមតម្រូវការទៅគ្រប់តំបន់ និងគ្រប់វិស័យ។ វិធានការទាំងនេះ បានគាំទ្រដល់គោលដៅនៃការលើកកម្ពស់តម្រូវការប្រាក់រៀលនៅក្នុងទីផ្សារ។

៣២- ការកសាងសមត្ថភាព: ការកសាងសមត្ថភាព គឺជាការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់របស់ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា ដោយផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់មន្ត្រីបុគ្គលិក ទាំងនៅក្នុងស្ថាប័ន ក្នុងប្រទេស និងក្រៅ ប្រទេសជាដើម។ ការបណ្តុះបណ្តាលមិនត្រឹមតែផ្តោតទៅលើវិធីសាស្ត្រនៃការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងការវិភាគម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងការបណ្តុះបណ្តាលលើផ្នែក គ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សផងដែរ។ ការបណ្តុះ- បណ្តាលភាគច្រើនត្រូវបានរៀបចំ និងគាំទ្រដោយមជ្ឈមណ្ឌលស៊ាសិន មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធនាគារពិភពលោក ព្រមទាំងធនាគារកណ្តាល និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនៃ ប្រទេសទាំងក្នុង និងក្រៅតំបន់។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣៣- គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ: ដុល្លារូបនីយកម្មមានគុណសម្បត្តិមួយចំនួន ដូចជា អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព ដែលជំរុញដល់កំណើនវិនិយោគបរទេស និងបានផ្តល់នូវបរិស្ថាន ស្ថិរភាពក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធដ៏ប្រុងប្រយ័ត្ន។ ប៉ុន្តែ ដុល្លារូបនីយកម្មក៏បានបណ្តាល ឲ្យខាតបង់ផងដែរនូវស៊ីណូរ៉ាជ្យ (Seigniorage) និងជាឧបសគ្គដល់ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍គោល

នយោបាយមួយចំនួនដែលផ្អែកលើទីផ្សារ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដូចជាប្រតិបត្តិការ ទីផ្សារចំហ ព្រមទាំងបានកាត់បន្ថយលទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចាត់វិធានការតបទៅនឹងវិបត្តិ ក្នុងករណីមានវិបត្តិ។ ទន្ទឹមនេះ កម្ពុជាមិនទាន់មានក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងយន្តការសម្របសម្រួល ច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅឡើយ។ ការទទួលបានទិន្នន័យគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ទាន់ ពេលវេលា និងមានភាពត្រឹមត្រូវ ក៏នៅមានកម្រិតក្នុងការឈានដល់ការតាមដាន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅលើហានិភ័យដែលអាចប៉ះពាល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ការណ៍នេះគួសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងក្រសួងស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងការកំណត់ក្របខ័ណ្ឌ ច្បាស់លាស់ដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិដែលអាចកើតឡើង។

៣៤- ការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល: បរិមាណនៃប្រាក់បញ្ញើនិងរូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរណ៍ជាប្រាក់រៀល មានកម្រិតទាបធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក។ ប្រតិបត្តិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួននៅតែធ្វើ ឡើងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ហើយអាជីវករជាច្រើនបានផ្សព្វផ្សាយលក់ផលិតផលរបស់ខ្លួនជាប្រាក់ ដុល្លារអាមេរិកតែប៉ុណ្ណោះ ជាពិសេស នៅតំបន់ទីប្រជុំជន។

៣៥- បណ្ណកម្មសិទ្ធិអចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ: នៅកម្ពុជាឥណទានភាគច្រើន ត្រូវបានធានា ដោយអចលនទ្រព្យ។ ជាទូទៅ អ្នកឲ្យខ្ចីគឺជាអ្នករក្សាទុកឯកសារបណ្ណកម្មសិទ្ធិនោះ។ បណ្ណកម្មសិទ្ធិ មានពីរប្រភេទគឺ (១) បណ្ណកម្មសិទ្ធិរឹងជាបណ្ណដែលចេញដោយក្រសួងរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ និង (២) បណ្ណកម្មសិទ្ធិទន់ជាបណ្ណដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។ បណ្ណកម្មសិទ្ធិទន់ មានហានិភ័យខ្ពស់ជាងបណ្ណកម្មសិទ្ធិរឹង ដោយសារបណ្ណប្រភេទនេះអាចត្រូវបានចេញចំនួនច្រើនចំពោះ អចលនទ្រព្យតែមួយហើយអាចត្រូវបានយកទៅធានាជាមួយអ្នកឲ្យខ្ចីច្រើន ដោយអ្នកឲ្យខ្ចីផ្សេងទៀត មិនបានដឹង។ ជាទូទៅ ឥណទានដែលធានាដោយបណ្ណកម្មសិទ្ធិទន់ ត្រូវបានគិតការប្រាក់ខ្ពស់ជាង ឥណទានដែលមានវត្តមានជាបណ្ណកម្មសិទ្ធិរឹង។ ដំណើរការនៃការទទួលបានបណ្ណកម្មសិទ្ធិរឹង គឺត្រូវ ប្រើប្រាស់រយៈពេលយូរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការចុះបញ្ជីចលនទ្រព្យដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ទទួលបាន ឥណទានពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៅមិនទាន់បានដំណើរការពេញលេញនៅឡើយ ដែល ធ្វើឲ្យមានហានិភ័យចំពោះការផ្តល់ឥណទាន និងធ្វើឲ្យលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ជារៀងរាល់នៅមានកម្រិត។

៣៦- ការអភិវឌ្ឍលើអគារសហកម្មសិទ្ធិ (Condominium) ក៏មានកំណើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ការចេញ កម្មសិទ្ធិប្រភេទតូចៗលើអគារសហកម្មសិទ្ធិ នៅមានបញ្ហានៅឡើយ ដែលគួរត្រូវបានចេញឲ្យដោយ ងាយស្រួល។ ក្រៅពីនេះ ក៏មានបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការចុះបញ្ជីអចលនទ្រព្យ នៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជី ទ្រព្យធានា។

៣៧- អត្តសញ្ញាណបណ្ណ: ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទានកម្ពុជា ដែលបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ២០១២ មក បានរក្សាទុកព័ត៌មានរបស់អតិថិជនខ្ចីប្រាក់ជាឯកត្តជនជាង២,៣លាននាក់។ មធ្យោបាយដ៏ងាយស្រួល

បំផុតក្នុងការកំណត់អតិថិជន ដែលមានឈ្មោះដូចគ្នា គឺត្រូវប្រើប្រាស់លេខអត្តសញ្ញាណបណ្ណ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១២ ដល់បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអត្តសញ្ញាណបណ្ណថ្មីបានចំនួន៦,៦លានបណ្ណ។ ប៉ុន្តែការបង្កើនល្បឿនបន្ថែមទៀតក្នុងការផ្តល់អត្តសញ្ញាណបណ្ណ នឹងជួយឲ្យអតិថិជនទាំងអស់មានអត្តសញ្ញាណបណ្ណគ្រប់ៗគ្នា។

៣៨- ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅតែបន្តអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត តាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្តប្រកាសស្តីពីការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត ។ ការប្តេជ្ញាខាងលើរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចជា កង្វះបុគ្គលិកដែលមានឯកទេសកម្មក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យថ្មីនេះ និងការខ្វះខាតបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន។ ទន្ទឹមនេះ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិទាមទារឲ្យមានការពិនិត្យជាប្រចាំដើម្បីតាមទាន់ការវិវត្តនៃស្ថានភាពទីផ្សារ។

៣៩- ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃមូលដ្ឋានគិតពន្ធចំពោះការធ្វើសំវិធានធន និងការបង្វែរប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកនៅជាដើមទុនចុះបញ្ជី ដែលអាចមិនលើកទឹកចិត្តឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារបង្កសំវិធានធនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង្ការហានិភ័យជាហេតុ។

៤០- កង្វះប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងធនធានមនុស្ស សម្រាប់អនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS)។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៤១- ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានផែនការពង្រឹងជំនាញ និងសមត្ថភាពរបស់ក្រុមការងារតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រព័ន្ធផ្តល់សញ្ញាជាមុន (Early Warning Stysem) ជាឧបករណ៍មួយក្នុងចំណោមឧបករណ៍ជាច្រើនដែលត្រូវបានប្រើ ដើម្បីផ្តល់សញ្ញាជាមុនអំពីការធ្លាក់ចុះនៃភាពរឹងមាំរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលការវិភាគលើមូលដ្ឋានហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគត និងការតាមដានវឌ្ឍនភាពថ្មីៗនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ អាជ្ញាធរទាំងអស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនឹងផ្តល់ទិន្នន័យនិងព័ត៌មាន ចាំបាច់ដើម្បីរៀបចំរបាយការណ៍ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុមួយ ដែលគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនិងមានគុណភាពខ្ពស់។ រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រោងនឹងបង្កើតគណៈកម្មាធិការស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុថ្នាក់ជាតិ ដែលនឹងបង្កើតក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នច្បាស់លាស់ដើម្បីតាមដាន និងធានាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

៤២- ការត្រៀមបង្ការដោះស្រាយវិបត្តិ: អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនានានឹងអនុម័តក្របខ័ណ្ឌនិងនីតិវិធីសហប្រតិបត្តិការដោះស្រាយវិបត្តិ។ អាជ្ញាធរនីមួយៗនឹងបង្កើតផែនការយថាភាព(Contingency Plan) រៀងៗខ្លួន និងចូលរួមបង្កើតផែនការយថាភាពជាតិមួយ។ ការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យ និងព័ត៌មានរវាងអាជ្ញាធរនឹងត្រូវពង្រឹងបន្ថែមទៀត ហើយការធ្វើតេស្តគ្រប់គ្រងវិបត្តិសាកល្បងនឹងត្រូវធ្វើឡើងឲ្យបានទៀងទាត់។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរអន្តរជាតិស្តីពីការត្រៀមខ្លួនដោះស្រាយវិបត្តិ និងគ្រប់គ្រងវិបត្តិ ក៏ត្រូវបង្កើនបន្ថែមទៀតផងដែរ។

៤៣- នាពេលអនាគត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងសិក្សាពីលទ្ធភាពបង្កើតយន្តការការពារប្រាក់បញ្ញើ របស់អតិថិជនដើម្បីបង្កើនជំនឿទុកចិត្តសាធារណជនមកលើប្រព័ន្ធធនាគារ ជាពិសេស អតិថិជនដែល មានប្រាក់បញ្ញើតូចៗ។ យោងតាមច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដឹកនាំ ការងារបង្កើតយន្តការការពារប្រាក់បញ្ញើរបស់អតិថិជន ដោយសហការជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ។ ស្ថានភាពអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារបច្ចុប្បន្ន ទាមទារឲ្យមានការរៀបចំជាស្រេចនូវក្របខ័ណ្ឌ ដោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានបញ្ហា ពោលគឺអាចអនុញ្ញាតឲ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានជម្រើសច្រើនជាងមុនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាបានឆាប់រហ័សទាន់សភាពការណ៍និងចំណាយទាប។

៤៤- **ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ:** ការអនុវត្តតាមគោលការណ៍គ្រឹះស្ថានលទ្ធផលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យ ធនាគារ និងស្តង់ដារពិភពលោកនានា គឺជាធាតុដ៏សំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពការត្រួតពិនិត្យ ធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទទួលបានលទ្ធផលល្អក្នុងការឈានទៅរកការអនុវត្តបាន ពេញលេញនូវគោលការណ៍ស្នូលទាំង២៩ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹង បន្តពង្រឹងការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ស្នូលលទ្ធផល ជាពិសេស លើដំណើរការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដូចជាហានិភ័យអធិបតេយ្យ ហានិភ័យផ្ទេរប្រាក់ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ហានិភ័យអត្រាការប្រាក់ និង ការត្រួតពិនិត្យគួបសរុប។

៤៥- ក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអនុបាត សាធារណៈ និងស្តីពីសកម្មភាពកែតម្រូវបន្ទាន់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងជ្រើសរើសនិងបណ្តុះបណ្តាល បុគ្គលិកថ្មីលើផ្នែកត្រួតពិនិត្យធនាគារ និងរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញនានាបន្ថែមទៀត។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារ សំដៅទៅអនុវត្តឲ្យបាន ពេញលេញនូវវិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យធនាគារលើមូលដ្ឋានហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត។ ដំណើរការនេះ ទាមទារឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលនិងការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានបន្ថែមទៀត។

៤៦- **ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល:** រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលបន្ថែមទៀតតាមរយៈ ការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជាតិ ក្នុងការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ រាជរដ្ឋាភិបាលមាន ផែនការបង្កើតក្រុមការងារចម្រុះដើម្បីវាយតម្លៃទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការថ្មីៗ និងឧបករណ៍ថ្មីៗ ដើម្បីជំរុញ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលផងដែរ។

៤៧- **ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម:** ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រួមជាមួយនឹង អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បានលើកឡើងពីបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការបំពេញកាតព្វកិច្ចប្រឆាំង នឹងការសម្អាតប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ។ ការ

គ្រប់គ្រងហានិភ័យនៃការសម្អាតប្រាក់ គឺជាផ្នែកមួយនៃការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានរបស់ធនាគារ ដែលកន្លងមកធនាគារបានបញ្ចប់ និងផ្ញើរបាយការណ៍ស្តីពីការវិភាគហានិភ័យនៃការគំរាមកំហែងនៃ ការសម្អាតប្រាក់។

៤៨- បណ្ណកម្មសិទ្ធិអចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ: រាជរដ្ឋាភិបាលមានផែនការបង្កើនប្រសិទ្ធភាព នៃដំណើរការចេញបណ្ណកម្មសិទ្ធិ និងសិក្សាពីថ្លៃចំណាយ និងលទ្ធភាពកាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយលើការ ចេញបណ្ណកម្មសិទ្ធិ ជាដើម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏មានផែនការដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹង ការចេញកម្មសិទ្ធិប្រភេទតូចៗលើអគារសហកម្មសិទ្ធិ និងការចុះបញ្ជីអចលនទ្រព្យនៅនាយកដ្ឋានចុះ បញ្ជីទ្រព្យធានា។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងជំរុញដំណើរការចុះបញ្ជីចលនទ្រព្យ សម្រាប់ ប្រើប្រាស់ក្នុងការស្នើសុំឥណទានពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៤៩- កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវតម្រូវការនៃការពង្រីក គោលការណ៍កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានស្រាប់ដោយចែងឲ្យកាន់តែច្បាស់ ពីលក្ខខណ្ឌនានាចំពោះផលិតផលឥណទាន ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម នីតិវិធីប្តឹងនិងតវ៉ា កម្រៃសេវា ការគណនាការប្រាក់ និងនីតិវិធីនៃការប្រមូលឥណទាន។

៥០- បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ: បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុកើតមានឡើងនៅពេលដែលប្រជាពលរដ្ឋមានលទ្ធភាព ទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុទូលំទូលាយ។ ចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ ដោយ (១) កាត់បន្ថយអត្រាប្រជាជន ដែលពុំមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុ (២) ជំរុញកំណើន សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាបន្ន (៣) ជំរុញការអភិវឌ្ឍបរិស្ថាន ដែលគាំទ្រដល់បរិយាបន្ន ហិរញ្ញវត្ថុ និង (៤) ធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់អាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។

៥១- យុទ្ធសាស្ត្របរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល រួមមាន ការបង្កើត និងការពង្រឹងគោល នយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាដែលនឹង (១) ផ្តល់កាលានុវត្តភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និង ការច្នៃប្រឌិតដើម្បីឈានទៅកបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ (២) ធានាការអនុវត្តតាមគោលការណ៍កិច្ចការពារ អ្នកប្រើប្រាស់ (៣) ជួញដូរមកម្មវិធីលើកកម្ពស់និងគាំទ្របរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជា កម្មវិធីអប់រំហិរញ្ញវត្ថុ (៤) ការលើកកម្ពស់ការធ្វើពិពិធកម្មផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៃវិស័យធនាគារ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ ទីផ្សារ (៥) ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអ្នករៀបចំគោលនយោបាយស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យ ឯកជនដែលពាក់ព័ន្ធ និង (៦) បង្កើតនិងប្រើប្រាស់ការផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្តាញសង្គមដើម្បីធ្វើឲ្យ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែមានប្រជាប្រិយភាពបន្ថែមទៀត។ ដើម្បីសម្រេចបានចក្ខុវិស័យរបស់ខ្លួន រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអនុម័ត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។

៥២- គណនេយ្យ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សហការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ និងបន្តចាត់វិធានការអប់រំ និងណែនាំគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដូចជាបុគ្គលិករបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអំពីការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS)។

៥៣- ពន្ធដារ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តពិភាក្សាជាមួយនឹងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ និងបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់អំពីការគណនាមូលដ្ឋានគិតពន្ធចំពោះការធ្វើសំវិធានធន និងការបង្វែរប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកនៅជាដើមទុនចុះបញ្ជី។

II. ប្រតិបត្តិការមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៥៤- សារៈសំខាន់នៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលស្គាល់នូវតួនាទីសំខាន់របស់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងជាពិសេស ក្នុងការរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ការពង្រីកការផ្តល់ឥណទានសម្រាប់កំណើននៅតំបន់ជនបទ គឺនៅតែជាការងារអាទិភាព។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ មីក្រូឥណទានក៏ត្រូវបានពង្រីកដល់តំបន់ប្រជុំជនដែរ ។ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ឥណទានក្នុងអត្រាការប្រាក់ទាបជាងកម្ចីផ្តល់ដោយឈ្មួញឲ្យខ្លីចងការ។ កម្ចីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលភាគច្រើនបានផ្តល់ដល់ស្ត្រី បានផ្តល់ឱកាសដល់ប្រជាពលរដ្ឋអាចទិញទំនិញដែលមានតម្លៃខ្ពស់ ដូចជា សន្និធិឧបករណ៍ប្រើប្រាស់សម្ភារៈសាងសង់ និងការកែលម្អ លំនៅស្ថាន។ ប្រាក់កម្ចីបន្ទាន់ជួយឲ្យអ្នកខ្លីអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់រ៉ាប់រងចំណាយផ្សេងៗនៅពេល មានវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុបន្ទាន់។ បច្ចុប្បន្ន បន្ថែមលើផលិតផលឥណទាន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ក៏ផ្តល់នូវផលិតផលសំខាន់ៗមួយចំនួនទៀតផងដែរ រួមមាន សេវាសន្សំប្រាក់ សេវាផ្ទេរប្រាក់ និងសេវា ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។

៥៥- ការវិវត្តនៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការនៅកម្ពុជាបានកើតឡើង នៅទសវត្សរ៍ទី១០នៃសតវត្សរ៍ទី២០ ពីគម្រោងមីក្រូឥណទានមួយចំនួន ដែលបានបង្កើតឡើងដោយម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នផ្សេងៗ។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានក្លាយជាផ្នែកសំខាន់មួយនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍មកនេះ។ ទោះយ៉ាងណា ក៏នៅមានអង្គការ សមាគម ក្រុមហ៊ុន និងអ្នករកស៊ីចងការប្រាក់មួយចំនួន កំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការប្រមូលប្រាក់សន្សំ និងផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដោយពុំមានច្បាប់អនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ។ លើសពីនេះ ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាភាគច្រើនក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ និងសារប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ នៅមានកម្រិត។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៥៦- កំណើនរបស់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងចាប់តាំងពីការអនុម័តនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០។ ចំនួនគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (មិនទទួលប្រាក់បញ្ញើ) បានកើនឡើងពី២៣ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ដល់៣២ ក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ ចំនួនគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើកើនឡើងពី៧ ក្នុងឆ្នាំ២០១១ដល់៨ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។

៥៧- ក្នុងកំលុងពេលពីឆ្នាំ២០១១-២០១៥ ទ្រព្យសកម្មសរុបរបស់វិស័យនេះបានកើនឡើងពី ៣ ០២៥ ប៊ីលានរៀល (៧៥៣លានដុល្លារអាមេរិក) ដល់ ១៤ ៦២៦ប៊ីលានរៀល (៣,៦ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ខណៈដែលអត្រាឥណទានមិនដំណើរការស្ថិតក្នុងកម្រិតទាប (ជាមធ្យម០,៧៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៥)។ លទ្ធភាពរកចំណូលរបស់វិស័យនេះនៅតែរឹងមាំដែលប្រាក់ចំណេញរៀបរយនឹងទ្រព្យសកម្ម (ROA) និងប្រាក់ចំណេញរៀបរយដើមទុន (ROE) ជាមធ្យមមានចំនួន ៣,៦៨% និង ១៨,៦២% រៀងគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ រីឯអត្រាឥណទានមិនដំណើរការសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ មានអត្រាជាមធ្យមទាបជាង ១%។

៥៨- ចំនួនអតិថិជនដែលបានសន្សំប្រាក់នៅគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើបានកើនឡើងពី ២៤២.១១៦ នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១១ ដល់ចំនួន ១,៣៣លាន នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ សមតុល្យប្រាក់បញ្ញើសរុបបានកើនឡើងជាលំដាប់ពីចំនួន ៤៦០ ប៊ីលានរៀល (១១៥ លានដុល្លារអាមេរិក) ដល់ចំនួន ៥.៤១០ ប៊ីលានរៀល (ប្រមាណ១,៣៥ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក)។ បច្ចុប្បន្ន ប្រាក់សន្សំជាង៧០% ជាប្រាក់សន្សំមានកាលកំណត់។ ចំនួនបុគ្គលិករបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើងទ្វេដងពី៩.៧៤៤នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១១ដល់ចំនួន២៦.២៦៨នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។

៥៩- ពិពិធកម្មផលិតផល: គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានផ្តល់នូវផលិតផលថ្មីៗជាច្រើនក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ហើយបច្ចុប្បន្នគ្រឹះស្ថានភាគច្រើនបានផ្តល់សេវាផ្ទេរប្រាក់ និងសេវាធនាគារចល័តយ៉ាងសកម្ម។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើចំនួន៣ បានទទួលការអនុញ្ញាតធ្វើជាភ្នាក់ងារណែនាំសេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន។ គ្រឹះស្ថានក៏ផ្តល់សេវាហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ទិញលំនៅស្ថាន សេវាប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការសិក្សា និងសេវាប្រាក់កម្ចីទៅសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមផងដែរ។ បច្ចុប្បន្ន សេវាប្រាក់កម្ចី សេវាប្រាក់សន្សំ និងសេវាផ្ទេរប្រាក់ ក៏ត្រូវបានពង្រីកដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ និងដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅដែលពុំទាន់ទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ។

៦០- ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជកម្មទ្រង់ទ្រាយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: បច្ចុប្បន្ន ធនាគារពាណិជ្ជកម្មស្រុកជាង១០ បានផ្តល់ប្រាក់កម្ចីជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ។

៦១- សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដើរតួនាទីយ៉ាងសកម្មក្នុងការអភិវឌ្ឍ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងបានពង្រីកចំនួនសមាជិករបស់ខ្លួន ដោយរួមបញ្ចូលគ្រប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានអាជ្ញាបណ្ណនិងចុះបញ្ជី ព្រមទាំងក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ផងដែរ។ ទន្ទឹមនេះ សមាគមក៏ផ្តល់នូវការបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំដល់សមាជិករបស់ខ្លួន ក្នុងគោលដៅពង្រឹងនូវក្រមសីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈ និងគោលការណ៍កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។

៦២- បទប្បញ្ញត្តិនិងការត្រួតពិនិត្យចំពោះគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រួមជាមួយ នឹងអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បានលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការប្រតិបត្តិតាមការប្រឆាំង ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ នៃការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម គឺជាផ្នែកមួយនៃការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដាន ចំពោះគ្រប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ គិតត្រឹមពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៥ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ បានបញ្ចប់ និងផ្ញើរបាយការណ៍ស្តីពីការវិភាគហានិភ័យនៃការគំរាមកំហែងនៃការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

៦៣- ការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់និងអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចាប់ផ្តើម យុទ្ធនាការលើកកម្ពស់សិទ្ធិ និងការយល់ដឹងរបស់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងគោលបំណងជំរុញ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងជួយគាំទ្រអ្នកប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាគ្រួសារមានចំណូលទាប និង មានភាពងាយរងគ្រោះឲ្យផុតពីហានិភ័យនៃការធ្លាក់ខ្លួនក្នុងភាពក្រីក្រ។ យុទ្ធនាការទាំងនោះ រួមមាន (១) ការរៀបចំសិក្ខាសាលានៅតាមបណ្តាខេត្តក្រុង ចំនួន១៤ ដោយមានការចូលរួមពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងវិស័យឯកជន ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងបង្ហាញពីមុខងារភារកិច្ចរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (២) ការ ផ្តល់ជាវេទិកាក្នុងការពន្យល់ណែនាំដល់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគ្រប់លំដាប់ ថ្នាក់ ឲ្យយល់ដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍ពីការខ្ចីប្រាក់ក្នុងប្រព័ន្ធពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងអង្គការសមាគម ដែលមានអាជ្ញាបណ្ណនិងចុះបញ្ជី និងពីហានិភ័យនៃការខ្ចីប្រាក់ក្រៅប្រព័ន្ធពីអង្គការសមាគម ដែលមិន មានអាជ្ញាបណ្ណនិងចុះបញ្ជី (៣) កិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយជា ច្រើនទៀតតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសាធារណៈ ក្នុងគោលបំណងជំរុញឲ្យមានការទាក់ទាញដល់អ្នក ប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុឲ្យយល់ពីអត្ថប្រយោជន៍ និងហានិភ័យនៃការប្រើសេវានេះ។

៦៤- សន្និសីទជាតិមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានរៀបចំសន្និសីទជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី១៤-១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សន្និសីទនេះ មានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន អំពីការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

នៅកម្ពុជា និងតួនាទីសំខាន់របស់វិស័យនេះក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងកាត់បន្ថយភាព ក្រីក្រ។ ធាតុចូលសំខាន់ៗនៃសន្និសីទ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

៦៥- យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: រាជរដ្ឋាភិបាលបានកែសម្រួលគណៈកម្មាធិការ ឥណទានសម្រាប់អភិវឌ្ឍជនបទ ទៅជាគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារអភិវឌ្ឍន៍មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យស្រប ទៅនឹងដំណើរការនៃការវិវត្តវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នៅកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន។ កាលពីឆ្នាំ២០១៥ គណៈកម្មាធិការនេះ បានកំណត់ពីបញ្ហាប្រឈមនានាក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងបានដាក់ចេញនូវ វិធានការគោលនយោបាយ និងវិធានការដោះស្រាយ ដើម្បីឲ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងប្រតិបត្តិករ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ តាមដាន និងអនុវត្ត។ ទន្ទឹមនេះ គណៈកម្មាធិការ បានបង្កើតក្រុមការងារចំនួន២ ដែល ក្រុមការងារទី១ ដឹកនាំដោយ ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រុមការងារទី២ ដឹកនាំដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ចំណែកឯគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក.) បានសហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ រៀបចំសិក្ខា- សាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពី “ការទប់ស្កាត់កុំឲ្យសាធារណៈ ចាញ់បោកក្រុមហ៊ុនដែលកេងចំណេញក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ” នៅតាមបណ្តាខេត្តក្រុងទូទាំងប្រទេស និងបានរៀបចំសិក្ខាសាលា ថ្នាក់ជាតិ កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពី “ការបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងដល់សាធារណៈក្នុងការ វិនិយោគលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ”។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំសេចក្តីព្រាង បច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងឆ្នាំ២០១៥ និងបានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការដឹកនាំ ការងារអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នាខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ កន្លងទៅ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៦៦- ស្របពេលដែលវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានការអភិវឌ្ឍ និងរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ក្នុង កំលុងពេល ១០ឆ្នាំកន្លងមកនេះ វិស័យនេះនៅតែមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា៖ (១) ការ យល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នៅមានកម្រិតដោយយល់ច្រឡំថាគ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាគ្រឹះស្ថានរបស់រដ្ឋ ឬអង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។ ការយល់ច្រឡំនេះបានធ្វើឲ្យ ប្រជាពលរដ្ឋខ្វះការគិតគូរអំពីអត្រាការប្រាក់ លទ្ធភាពសងបំណុល និងការប្រើប្រាស់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងចំគោលដៅ (២) ប្រតិបត្តិករឥណទានក្រៅប្រព័ន្ធបានឆ្លៀតឱកាសប្រើឈ្មោះជា អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ធ្វើប្រតិបត្តិការផ្តល់ឥណទានក្នុងអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសហេតុ ដែល បណ្តាលឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានបំណុលវណ្ណក។ (៣) អត្រាការប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅ មានតម្លៃខ្ពស់ ដោយសារថ្លៃដើមនៃប្រភពទុន និងការចំណាយប្រតិបត្តិការនៅមានកម្រិតខ្ពស់ (៤) កង្វះប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងធនធានមនុស្សសម្រាប់អនុវត្តស្តង់ដារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ នៃកម្ពុជា (CIFRS) និង (៥) ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃមូលដ្ឋានគិតពន្ធចំពោះការធ្វើសវិធានធន និង

ការបង្វែរប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកនៅជាដើមទុនចុះបញ្ជី ដែលអាចមិនលើកទឹកចិត្តឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុបង្កសំវិធានធនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង្ការហានិភ័យជាយថាហេតុ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៦៧- គោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: កម្ពុជាជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសជាង៣០ ដែលបានអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ព្រមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីស្តីពីបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។

៦៨- ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានផែនការលើកកម្ពស់ការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍ស្នូលសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់សកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់គណៈកម្មាធិការបាសែល។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការត្រួតពិនិត្យ និងដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិដែលស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបង្កើនល្បឿននៃការចុះបញ្ជី និងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ប្រតិបត្តិករឥណទានក្រៅប្រព័ន្ធ។

៦៩- ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងសហការជាមួយនឹងក្រសួងមហាផ្ទៃ និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ចាត់វិធានការតឹងរឹងដល់ប្រតិបត្តិករមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមិនព្រមមកចុះបញ្ជីហើយនៅបន្តធ្វើអាជីវកម្មខុសច្បាប់។

៧០- ការពង្រឹងអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជន ពិសេស ប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់ជនបទ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការយល់ដឹងអំពីផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទៀត ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។ យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយនឹងធ្វើតាមមធ្យោបាយនានា រួមមាន ការដាក់បញ្ចូលកម្មវិធីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាទូទៅរបស់ប្រព័ន្ធអប់រំជាតិ និងការផ្សព្វផ្សាយអប់រំឲ្យបានទូលំទូលាយ តាមរយៈសារព័ត៌មាន (កាសែត ស្តុតទូរទស្សន៍) ឬសិក្ខាសាលា ជាដើម ដោយបញ្ជាក់ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋបានយល់ថា ប្រតិបត្តិករមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនជារបស់រដ្ឋទេ ហើយប្រតិបត្តិករមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក៏មិនមែនជាអង្គការមនុស្សធម៌ដែរ។

៧១- ការកៀរគរប្រភពទុន: សិក្សាស្វែងរកប្រភពទុនដែលមានតម្លៃទាប និងសិក្សាពីកត្តារួមផ្សំទាំងឡាយដែលធ្វើឲ្យថ្លៃដើមទុនខ្ពស់ និងវិះរកមធ្យោបាយដើម្បីបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់ដោយគោរពតាមយន្តការទីផ្សារ។

៧២- ការកាត់បន្ថយសកម្មភាពធនាគារស្រមោល: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងពង្រឹងការប្រមូលព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធ និងចាត់វិធានការកាត់បន្ថយសកម្មភាពដែលមានលក្ខណៈជាធនាគារស្រមោល ដែលអាចបង្កឲ្យមានហានិភ័យដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

៧៣- កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវតម្រូវការនៃការពង្រីក គោលការណ៍កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់ ដោយចែងឲ្យកាន់តែច្បាស់ ពីលក្ខខណ្ឌនានាចំពោះផលិតផលឥណទាន ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម នីតិវិធីប្តឹងនិងតវ៉ា កម្រៃសេវា ការគណនាការប្រាក់ និងនីតិវិធីនៃការប្រមូលឥណទាន។ លើសពីនេះ ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន អំពីប្រតិបត្តិការមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងហានិភ័យចម្បងៗ ក៏នឹងត្រូវបានពង្រឹងផងដែរ។ ក្នុងន័យនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងដាក់ចេញនូវវិធានពាក់ព័ន្ធការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ស្របពេលដែលគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួន កំពុងអនុវត្តគម្រោងកម្មវិធីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ អនុលោមតាមគោល- ការណ៍នៃកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់របស់ SMART Campaign។ លើសពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តកិច្ចសហការបន្ថែមទៀតជាមួយអាជ្ញាធរនិងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ក្នុងការអនុវត្តនិងទប់ស្កាត់ សកម្មភាពខុសច្បាប់ពាក់ព័ន្ធការប្រមូលប្រាក់សន្សំ និងការឲ្យខ្លីដែលមានលក្ខណៈបោកប្រាស់ និង កេងប្រវ័ញ្ចពីប្រជាពលរដ្ឋ។

៧៤- គណនេយ្យ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សហការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ នឹងបន្ត ចាត់វិធានការអប់រំ និងណែនាំគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដូចជាបុគ្គលិករបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អំពីការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS)។

៧៥- ពន្ធដារ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តពិភាក្សាជាមួយនឹងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ និងបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់អំពីការគណនាមូលដ្ឋាន គិតពន្ធចំពោះការធ្វើសំវិធានធន និងការបង្វែរប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកនៅជាដើមទុនចុះបញ្ជី។

III. ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៧៦- ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ សំដៅដល់សកម្មភាពនៃការទិញលក់អចលនទ្រព្យ ចលនទ្រព្យ ទំនិញ និងសេវាគ្រប់ប្រភេទ ដែលការទូទាត់តម្លៃនៃការទិញលក់ត្រូវធ្វើឡើងតាមគ្រា ដែលបានកំណត់ ជាមុននៅក្នុងកិច្ចសន្យាទិញលក់។ សកម្មភាពផ្តល់សេវាបង់រំលស់ជូនអតិថិជន បាននិងកំពុងរីក ដុះដាល ដោយគ្មានការគ្រប់គ្រង។ បច្ចុប្បន្ន ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ទាំងនេះ បានរួមចំណែកបង្កើត

នូវការផ្តល់ជម្រើសក្នុងការទូទាត់ ដើម្បីសម្រួលដល់លទ្ធភាពក្នុងការទិញលក់អចលនទ្រព្យ ចលនទ្រព្យ ទំនិញ និងសេវា រួមមាន ការទិញលក់ឧបករណ៍សម្រាប់បម្រើក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងឧស្សាហកម្ម។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

៧៧- ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ បានចូលរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនអត្រាបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុរហូតដល់ ៧១% ដោយបូកបញ្ចូលសេវាហិរញ្ញវត្ថុក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ។ ស្របពេលជាមួយគ្នា នេះដែរ រាជរដ្ឋាភិបាលបានតាមដានការវិវត្តនៃប្រតិបត្តិការនេះ និងបានសិក្សាវាយតម្លៃ ដើម្បីពិនិត្យ លទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៧៨- ភាពខ្វះចន្លោះនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ អាចនឹងរារាំងដល់ការសម្រេចបាន នូវទស្សនវិស័យនៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយការប្រកួតប្រជែងដោយត្រឹមត្រូវ និងស្មើភាព និងរក្សា បាននូវស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ដែលគ្មានការគ្រប់គ្រងនឹងបង្កឲ្យមានបញ្ហាប្រឈម ដូចខាងក្រោម៖

- ការប្រកួតប្រជែងមិនត្រឹមត្រូវ និងស្មើភាពរវាងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ និងប្រតិបត្តិការធនាគារ និងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ និងការត្រួតពិនិត្យរបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- កង្វះកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ស្របតាមគោលការណ៍នៃកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់
- កង្វះការវិភាគត្រឹមត្រូវនូវលទ្ធភាពបង់រំលស់ ដែលអាចបង្កឲ្យអតិថិជនមានចំណុលវណ្ណក
- ការរីករាលដាលនៃសកម្មភាពធនាគារស្រមោល

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៧៩- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹង៖ (១) រៀបចំគោលនយោបាយ និងដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិសមស្រប សម្រាប់គ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់ (២) រៀបចំយន្តការកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ (៣) រៀបចំឲ្យ មានការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជនអំពីលក្ខខណ្ឌសមស្របនៃប្រតិបត្តិការបង់ រំលស់ រួមមាន អត្រាការប្រាក់ សិទ្ធិអ្នកផ្តល់ និងអ្នកទទួល និងឯកសារគតិយុត្តចាំបាច់ផ្សេងទៀត និង (៤) សហការជាមួយនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំយន្តការ និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់។

IV. ទីផ្សារអន្តរធនាគារ និងទីផ្សាររូបិយវត្ថុ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៨០- ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងទីផ្សាររូបិយវត្ថុមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការផ្តល់ឱកាសឲ្យធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀតគ្រប់គ្រងសន្ទនីយភាពរបស់ខ្លួន។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាកំពុងអភិវឌ្ឍមូលបត្រអាចជួញដូរបាន (Negotiable Certificate of Deposits) ឲ្យក្លាយជាឧបករណ៍មួយក្នុងការគាំទ្រគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បាននិងកំពុងរៀបចំអភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងយន្តការស្ថាប័នសម្រាប់ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

៨១- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចេញផ្សាយមូលបត្រអាចជួញដូរបានជាប្រាក់រៀលនិងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកទៅតាមសំណើរបស់អតិថិជន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ធនាគារអាចប្រើមូលបត្រអាចជួញដូរបានដាក់ជាប្រាក់ភោគសម្រាប់ទទួលបានសន្ទនីយភាពនៅក្នុងសភាធាត់ទាត់ផងដែរ។ មូលបត្រនេះអាចជួញដូរបានដោយសេរីក្នុងចំណោមសមាជិកដែលបានចុះបញ្ជីទាំងអស់ និងអាចត្រូវបានទទួលទិញត្រឡប់វិញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តាមរយៈ Platform ដែលបានផ្តល់ឲ្យដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

៨២- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចេញផ្សាយនូវប្រកាសសម្រាប់កិច្ចសន្យាទទួលទិញវិញក្នុងទីផ្សារអន្តរធនាគារ និងកិច្ចសន្យាទទួលទិញវិញរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងកិច្ចសន្យាមេទទួលទិញវិញ។

៨៣- ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋដែលបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបាននិងកំពុងបន្តការងាររៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ លំហូរប្រតិបត្តិការមូលបត្ររដ្ឋ និងសិក្សាអំពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋផងដែរ។

៨៤- **គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ**ដំណើរការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងរូបិយវត្ថុកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ដែលនៅមានកង្វះយន្តការនៃកំណត់អត្រាការប្រាក់ កង្វះមន្ត្រីជំនាញដែលមានចំណេះដឹង និងឯកទេសពាក់ព័ន្ធ និងកង្វះខាតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀតដែលអាចផ្តល់ជាជម្រើសសម្រាប់ទីផ្សារ។

៨៥- ការយល់ដឹងរបស់អ្នកចូលរួមទីផ្សារនៅមានកម្រិត ដែលតម្រូវឲ្យមានការពង្រីកការយល់ដឹងឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

៨៦- មូលបត្ររដ្ឋ៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុជាសេនាធិការ នឹងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងយន្តការស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះផ្សាយ និងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការមូលបត្ររដ្ឋ។

៨៧- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងបន្តធ្វើការសិក្សាអំពីសមិទ្ធិលទ្ធភាព ក្នុងការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ និងរៀបចំកសាវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ។

៨៨- ការពង្រីកការចូលរួមនៅក្នុងទីផ្សារ៖ នាពេលអនាគត ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់អន្តរធនាគារ និងទីផ្សារពាក់ព័ន្ធ នឹងរួមបញ្ចូលទាំងការផ្តល់លទ្ធភាពចូលរួមបន្ថែមពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន និងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រធំៗដែលធ្វើការជួញដូរឲ្យអ្នកវិនិយោគដែលជាស្ថាប័ន។

៨៩- ការផ្តល់ឥណទានដល់ធនាគារតាមអត្រាការប្រាក់គោលដែលបានកំណត់ (Cash Rate)៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាកំពុងស្វែងរកវិធី ដែលអាចឲ្យធនាគារគ្រប់គ្រងសន្ទនីយភាពប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់របស់ខ្លួន។ ក្រៅពីយន្តការផ្តល់សន្ទនីយភាពនៅក្នុងសភាជាត់ទាត់របស់ខ្លួននាពេលបច្ចុប្បន្ន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវលទ្ធភាពផ្តល់ការគាំទ្របន្ថែម ពាក់ព័ន្ធនឹងមធ្យោបាយផ្តល់កម្ចីជាប្រាក់រៀលតាមអត្រាការប្រាក់គោលមូលដ្ឋាន ដើម្បីជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល និងក្លាយទៅជាឧបករណ៍គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុមួយ។

V. ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៩០- ការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បន្តជំរុញកំណើននៃចំនួនក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុតែមួយប៉ុណ្ណោះបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណប្រកបអាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលបានផ្តល់សេវាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងទឹកប្រាក់ចំនួន១៤៨ ០០០ដុល្លារអាមេរិក។ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១៥ ចំនួនក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើងរហូតដល់៩ក្រុមហ៊ុន ដែលបានផ្តល់សេវាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងទឹកប្រាក់ចំនួន៨៥,៥លានដុល្លារអាមេរិក។

៩១- បច្ចុប្បន្ន សាធារណជនមានការភ័ន្តច្រឡំគ្នាលើការប្រើប្រាស់ពាក្យ “ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ” និងពាក្យ “ភតិសន្យា”។ ការភ័ន្តច្រឡំនេះបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ពុំមានភាពស៊ីចង្វាក់គ្នាក្នុងវាក្យសព្ទ

ច្បាប់ដែលគ្របដណ្តប់លើប្រតិបត្តិការភតិសន្យា។ ដើម្បីដោះស្រាយភាពមិនស៊ីជម្រកនេះ គួរប្រើ ពាក្យ “ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ” ក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៩២- ចាប់តាំងពីបានដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងឆ្នាំ២០០៩ និងការចេញផ្សាយ ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងឆ្នាំ២០១១ ចំនួនក្រុមហ៊ុនភតិសន្យា ហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើងរហូតដល់៩ក្រុមហ៊ុន និងធនាគារពាណិជ្ជមួយ ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិដោយ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុនេះផងដែរ។

៩៣- ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដែលមានក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុជាប្រធាន បានប្រជុំដោះស្រាយ ការអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជា ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា និងច្បាប់ស្តីពី ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រុមការងារអន្តរក្រសួងបានយល់ស្របឱ្យមានការពិនិត្យនិងធ្វើវិសោធនកម្ម ឡើងវិញលើច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដើម្បីសម្រួលដល់ការរឹបអូសចលនទ្រព្យ ដែលធានាលើភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុត្រឡប់មកវិញ ដោយពុំចាំបាច់ត្រូវឆ្លងកាត់នីតិវិធីរបស់តុលាការ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៩៤- ការរឹបអូសចលនទ្រព្យដែលធានាលើភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាទូទៅ គុណសម្បត្តិដ៏សំខាន់នៃ ភតិសន្យា គឺភតិបតីមានសិទ្ធិរឹបអូសយកចលនទ្រព្យ ដែលធានាលើភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុពីភតិកៈ ត្រឡប់មកវិញភ្លាមៗ ក្នុងករណីដែលភតិកៈខកខានមិនបានបង់ប្រាក់សង ឬមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ច របស់ខ្លួនចំពោះភតិបតី។ ក្នុងការអនុវត្ត ភតិបតីមិនអាចរឹបអូសទ្រព្យមកវិញបាន ដោយសារក្នុង ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវឆ្លងកាត់នីតិវិធីរបស់តុលាការ។

៩៥- ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិៈ ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការត្រួតពិនិត្យភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ចាំបាច់ ត្រូវតែពិនិត្យមើលឡើងវិញ។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននូវ បទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និងទម្រង់នៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៩៦- ការផ្តោតលើបទប្បញ្ញត្តិក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាជាងផលិតផលភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននឹងត្រូវធ្វើវិសោធនកម្ម ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីបទប្បញ្ញត្តិចំពោះក្រុមហ៊ុន ដែលផ្តល់ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុទៅសាធារណជន ជាជាងទៅលើផលិតផលភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ (ដូចជា

ពាក្យ “ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ” នឹងមានការលំបាកក្នុងការអនុវត្ត ប្រសិនបើមិនមានកំណត់និយមន័យក្នុង ច្បាប់ឲ្យបានច្បាស់លាស់។ ការអនុវត្តបែបនេះ នឹងផ្តល់ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិដែលរឹងមាំមួយដើម្បី ដោះស្រាយលើ (១) បញ្ហាប្រឈមដែលកើតឡើងក្នុងអាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង (២) ឧបករណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងត្រូវបានបង្កើតក្នុងទីផ្សារនៅពេលអនាគត។

៩៧- ការរឹបអូសនិងការរក្សាទុកចលនទ្រព្យភតិសន្យា: ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមាន កិច្ចធានា នឹងត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញ ថាតើមានតម្រូវការចាំបាច់អ្វីខ្លះក្នុងការរឹបអូស និងការរក្សាទុក ចលនទ្រព្យភតិសន្យាដែលស្របទៅនឹងកិច្ចសន្យាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

៩៨- ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្នធានា ដើម្បី កាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងអាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងទម្រង់របាយការណ៍ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន គ្រប់គ្រាន់ពីប្រតិបត្តិការភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី៣
វិស័យមិនមែនធនាគារ

I. ទីផ្សារមូលធន

ក. ទីផ្សារភាពទូទៅ

៩៩- គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក.) ដែលជានិយ័តករមូលបត្រ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រោមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន។ ចំណែកឯ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការរួមទុនគ្នារវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ និងបានដាក់សម្ពោធជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១១។ ចាប់តាំងពីពេលដាក់ឱ្យដំណើរការមក ទាំង គ.ម.ក. និង ផ.ម.ក. ប្រតិបត្តិមុខងាររបស់ខ្លួនដោយរលូន និងគួរឱ្យជឿទុកចិត្ត ដោយគ្មានបញ្ហាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ណាមួយកើតឡើងនោះទេ។

១០០- ទីផ្សារមូលបត្រមានវឌ្ឍនភាពប្រកបដោយស្ថិរភាព ក៏ប៉ុន្តែទីផ្សារនេះកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍ និងកសាងសមត្ថភាព។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

១០១- ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិនានា និងវិធានចុះបញ្ជីត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីគ្រប់គ្រងមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងមូលបត្របំណុល ព្រមទាំងឧបករណ៍ដែលអាចបំប្លែងទៅជាមូលបត្រផ្សេងៗទៀតបាន ឬឧបករណ៍និស្សន្ទដែលធ្វើការបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈ និងចុះបញ្ជីនៅលើទីផ្សារ។ ការជួញដូរនៅលើផ.ម.ក. បានចាប់ផ្តើម នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ជាមួយនឹងការចុះបញ្ជីរបស់រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ ដែលជាសហគ្រាសសាធារណៈ។ រោងចក្រកាត់ដេរដែលកាន់កាប់ដោយវិស័យឯកជនគឺក្រុមហ៊ុន ហ្គេនធីន អ៊ិនធឺណេស៊ិនណាល់ (Grand Twins International) បានចុះបញ្ជីជួញដូរនៅលើទីផ្សារនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤។ ចំណែកឯការចុះបញ្ជីរបស់សហគ្រាសទី៣ កំពង់ផែស្វយតភ្នំពេញ ដែលជាសហគ្រាសសាធារណៈ បានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ហើយតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសភ្នំពេញ ជាក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីទី៤ បានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦។ ព្រមជាមួយគ្នានេះ ក៏មានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនទៀតដែលកំពុងរៀបចំខ្លួនដើម្បីចុះបញ្ជីនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

១០២- ផែនការដើម្បីបង្កើនការចុះបញ្ជីនៅលើទីផ្សារ: ការបង្កើនចំនួនក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីជួញដូរនៅលើទីផ្សារត្រូវបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់តាមរយៈការអភិវឌ្ឍ និងការអនុវត្តផែនការជំរុញការចុះ

បញ្ជីនៅលើទីផ្សារ។ ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តនានាដល់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីជួញដូរនៅលើទីផ្សារ ដូចជា ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារក្នុងវិស័យមូលបត្រ ត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុម័ត និងផ្សព្វផ្សាយព្រមជាមួយនឹង ការដាក់ឲ្យអនុវត្តកម្មវិធីជំរុញការយល់ដឹងជាសាធារណៈ។ ការសម្របសម្រួលដើម្បីជំរុញឲ្យមាន ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីជួញដូរច្រើននៅលើទីផ្សារ និងមកពីវិស័យចម្រុះ ត្រូវបានធ្វើឡើងប្រកបដោយកិច្ចខិតខំ ប្រឹងប្រែងខ្ពស់។ វិធាននិងប្រព័ន្ធសម្រាប់ជួញដូរ ត្រូវបានអភិវឌ្ឍឲ្យប្រសើរឡើង នៅក្នុងខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការជួញដូរជានិរន្តរ៍ បន្ថែមទៅលើការជួញដូរថ្លៃតែមួយ និងការជួញដូរ មុនការទូទាត់។ គ.ម.ក. បានធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិ នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ដើម្បីលើកទឹកចិត្ត ដល់ក្រុមហ៊ុនធ្វើការចុះបញ្ជីជួញដូរនៅលើទីផ្សារ ដោយធ្វើការបែងចែកទីផ្សារជាពីរប្រភេទ (ទីផ្សារគោល (Main Board) សម្រាប់សហគ្រាសធុនធំ និងទីផ្សារកំណើន (Growth Board) សម្រាប់សហគ្រាស ធុនតូច និងមធ្យម) តាមរយៈការផ្តល់ភាពងាយស្រួល ក្នុងការចូលទីផ្សារសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងកាត់បន្ថយលក្ខខណ្ឌអប្បបរមា ព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌតម្រូវលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយសវនករឯករាជ្យ។

១០៣- ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ: អនុក្រឹត្យចំនួន១និងប្រកាសចំនួន១៨ ត្រូវបានអនុម័តក្នុងរយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យចំនួន១និងសេចក្តីព្រាងប្រកាស ចំនួន២០ផ្សេងទៀតកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលស្នើសុំការអនុម័ត ឬរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង ក្នុងនោះ រួមមាន សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីបុននីតិសម្បទា និងការជម្រះបញ្ជីក្នុងវិស័យមូលបត្រ ក្របខ័ណ្ឌ បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង និងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណ សាធិវកម្ម គម្រោងវិនិយោគរួម ព្រមទាំងការឲ្យខ្ចី និងការខ្ចីមូលបត្រដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការជួញដូរ និងការទូទាត់។ គ.ម.ក. បានធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃស្របតាមគោលការណ៍ IOSCO ដូចបានកំណត់នៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍនវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០។ នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា បានចុះអនុស្សរណៈនៃការ យោគយល់គ្នាស្តីពីការត្រៀមបង្ការ ការទប់ស្កាត់ និងការគ្រប់គ្រងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។

១០៤- អ្នកចូលរួមនៅក្នុងទីផ្សារ: កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ គ.ម.ក. បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រចំនួន១៥ ក្រុមហ៊ុន។ គ.ម.ក. ក៏បានផ្តល់ការទទួលស្គាល់ដល់ភ្នាក់ងារទូទាត់ សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ ភ្នាក់ងារទូទាត់ ក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យជំនាញផ្តល់សេវាក្នុងវិស័យមូលបត្រ និងសវនករឯករាជ្យ និងក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃ ផ្តល់សេវាក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រមានចំនួន១២ ដែលរួមមាន ក្រុមហ៊ុនធានាទិញចំនួន៦ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជករមូលបត្រចំនួន១ ឈ្នួញជើងសាមូលបត្រចំនួន៣ និង អ្នកផ្តល់ប្រឹក្សាវិនិយោគចំនួន២។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និងឆ្នាំ២០១៥ បុគ្គលចំនួន១១៨ រូបបានប្រឡងជាប់ ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិដែលរៀបចំដោយ គ.ម.ក.។

១០៥- ការយល់ដឹងនិងការអប់រំជាសាធារណៈ: គ.ម.ក. បានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នាជាមួយវិទ្យាស្ថានហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០១១ ដើម្បីផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រដល់សាធារណជន។ ក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ គ.ម.ក. បានធ្វើសិក្ខាសាលាស្តីពី “ការយល់ដឹងពីទីផ្សារមូលបត្រនៅកម្ពុជា” នៅ ២៥រាជធានីខេត្ត ដល់រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត។ ព្រមជាមួយគ្នានេះ គ.ម.ក. ក៏បានធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ ផ.ម.ក. និងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រផ្សព្វផ្សាយពីមូលបត្រដល់សាធារណជន តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងការរៀបចំសិក្ខាសាលាតាមសាកលវិទ្យាល័យសមាគមធុរកិច្ច ក្រុមហ៊ុនសក្តានុពល និងអ្នកចូលរួមដទៃទៀតក្នុងទីផ្សារ។ គ.ម.ក. ក៏បានបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលទទួលពាក្យបណ្តឹងនៅក្នុង គ.ម.ក. ផ្ទាល់ដើម្បីទទួលពាក្យបណ្តឹងពីសាធារណជនពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមូលបត្រ។

១០៦- ការពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ: នៅឆ្នាំ២០១៥ គ.ម.ក. បានអនុវត្តចំណាត់ការផ្លូវច្បាប់ចំពោះក្រុមហ៊ុនចំនួន១៥ ដែលធ្វើអាជីវកម្មលើឧបករណ៍និស្សន្ទដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ ព្រមទាំងបានចេញលិខិតផ្លូវការ ផ្អាកសកម្មភាពអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងវិនិយោគរួម ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណដល់ក្រុមហ៊ុនចំនួន២។

១០៧- ការធ្វើសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន: គ.ម.ក. ជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងវេទិកាទីផ្សារមូលធនអាស៊ាន (ACMF) និងក្រុមការងាររបស់វេទិកានេះ។ ក្រុមការងារនេះផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការធ្វើសុខដុមនីយកម្មនៃច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុក និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារក្នុងទស្សនៈឆ្ពោះទៅរកសមាហរណកម្មទីផ្សារទុនក្នុងតំបន់។ គ.ម.ក. កំពុងសិក្សាពីបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីកំណត់ពីផ្នែកដែលត្រូវធ្វើសុខដុមនីយកម្ម ផ្នែកត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីសម្រួលដល់ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រឆ្លងដែននិងការទទួលស្គាល់រួមក្នុងតំបន់។ តំណភ្ជាប់ទីផ្សារ អាចនឹងត្រូវបង្កើតឡើងនៅពេលដែលប្រតិបត្តិការទីផ្សារឈានដល់កម្រិតមួយ ដែលអាចទ្រទ្រង់ថ្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនេះ។ ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្គត់ផ្គង់ នឹងជួយសម្រួលដល់ការផ្គត់ផ្គង់នៃការចុះបញ្ជីឆ្លងដែន។ កម្ពុជានឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការគាំទ្រការកសាងសមត្ថភាព ដែលប្រទេសជាសមាជិកនឹងជួយដល់កម្ពុជា ដើម្បីអាចបំពេញទៅតាមការធ្វើសមាហរណកម្មបទដ្ឋានរបស់វេទិកាទីផ្សារមូលធនអាស៊ាន។

១០៨- ការកសាងសមត្ថភាព: គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ គ.ម.ក. ពាក់ព័ន្ធនឹងការកសាងសមត្ថភាព អភិបាលកិច្ចនិងការអប់រំ រួមមាន (១) ការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកសារព័ត៌មាន (២) ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់មន្ត្រី គ.ម.ក. តាមរយៈការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីផ្សេងៗដូចជា ការអនុវត្តការងារដល់ទឹកដីនៃការចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅបរទេស។ គ.ម.ក. ក៏បានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកក្នុងដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលអន្តរជាតិ ដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលគូរ៉ិនតូ គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់និយតករហិរញ្ញវត្ថុ (FRTI) វិទ្យាស្ថានមូលបត្រថៃ

(TSI) និងអ្នកជំនាញការបរទេស។ បន្ថែមលើនេះទៅទៀត គ.ម.ក. បានត្រៀមនូវកញ្ចប់មូលនិធិសម្រាប់ អាហារូបករណ៍អ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុជំនាញ (CFA) សម្រាប់មន្ត្រីរបស់ខ្លួនចំនួន៣រូប។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១០៩- បញ្ហាប្រឈមនាពេលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រ គឺការសម្រេចបាននូវសកម្មភាពផ្សេងៗ ដើម្បីគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។ ការធ្វើទំនើបកម្ម និងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រក្នុងស្រុកចាំបាច់ ត្រូវផ្តោតជាសំខាន់លើការផ្តល់នូវ៖ (១) សន្ទនីយភាពនៅក្នុងទីផ្សារ (២) ភាពសាមញ្ញ និងភាពដែលអាចបត់បែនបាន (៣) ការកាត់បន្ថយថ្លៃ នៃការចូលទៅកាន់ទីផ្សារ (៤) ការរៀបចំ និងការដាក់ឲ្យអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិដ៏សមរម្យមួយ ដែលឆ្លើយតប ទៅនឹងស្ថានភាពទីផ្សារ (៥) ការអប់រំវិនិយោគិន និង (៦) ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធ និងបទដ្ឋានដើម្បីគាំទ្រ ដល់ការអភិវឌ្ឍថ្មីៗ។ កម្ពុជានឹងទទួលបាននូវផលចំណេញពីផែនការ និងបទដ្ឋានដែលរៀបចំដោយ ក្រុមការងាររបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

១១០- ប្រទេសកម្ពុជាមានឱកាសវិនិយោគនិងសន្សំក្នុងស្រុកតិចតួចសម្រាប់ប្រជាជន។ ដូច្នេះ ប្រជាជន រក្សាទុកសាច់ប្រាក់ដោយខ្លួនឯង ដាក់ប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារ ឬគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ឬវិនិយោគទៅក្រៅប្រទេស។ គោលដៅនៃគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តោតលើការបង្វែរ ប្រាក់សន្សំក្នុងស្រុកទៅជាការវិនិយោគក្នុងស្រុក កាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើប្រភពមូលនិធិក្រៅប្រទេស និងកាត់បន្ថយលំហូរប្រាក់សន្សំក្នុងស្រុកទៅវិនិយោគក្រៅប្រទេស។ ដូច្នេះទីផ្សារមូលបត្រក្នុងស្រុក ដែលមានភាពរស់រវើក និងប្រសិទ្ធភាពជាតម្រូវការចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ។

១១១- ជាផ្នែកមួយនៃការជំរុញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការពង្រីកការប្រើប្រាស់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ គ.ម.ក. នឹងជំរុញការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន សម្រាប់ការវិនិយោគសាធារណៈ។ អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ គ.ម.ក. នឹងជំរុញ ប្រតិបត្តិការនៃគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និងគម្រោងវិនិយោគរួម ដែលបង្កើតមូលនិធិវិនិយោគ រួម និងធ្វើការវិនិយោគមូលនិធិទាំងនោះក្នុងរយៈពេលវែងដូចជា៖ មូលនិធិធានារ៉ាប់រង មូលនិធិសោធន និវត្តនិងមូលនិធិសង្គមផ្សេងទៀត។ ច្បាប់ស្តីពីបរិយាបាលកិច្ច ដែលនឹងត្រូវអនុម័តក្នុងរយៈពេលខ្លី ខាងមុខ នឹងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍនេះ។ សកម្មភាពវិនិយោគប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ នឹងត្រូវបានលើក ទឹកចិត្ត ដោយអាចនឹងមានមូលនិធិរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមបរិយាបាល និងយកទៅ វិនិយោគ ដោយអនុលោមតាមលិខិតបរិយាបាលកិច្ច ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។

១១២- រាជរដ្ឋាភិបាល មានបំណងជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងពង្រីកវិសាលភាពវិស័យមូលបត្រដោយធ្វើការជម្រុះចេញនូវឧបសគ្គសម្រាប់ការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្ររបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនធំ។ **គ.ម.ក.** ស្នើសុំរាជរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ដើម្បីពង្រឹងការអភិវឌ្ឍ និងធ្វើពិពិធកម្មវិស័យមូលបត្រ ដោយលើកទឹកចិត្តឬតម្រូវឲ្យសហគ្រាសទាំងនោះធ្វើការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលកំពុងស្វែងរកការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ ក៏គួរទទួលបានការអនុញ្ញាតផងដែរ តាមរយៈការបង្កើនដើមទុន និងទុនបម្រុងរបស់ស្ថាប័ន ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ (មិនតិចជាង២០%នៃមូលធនភាគទុនិកសរុបរបស់ស្ថាប័ន) ឬការរៀបចំសម្រាប់វិនិយោគិនដែលកំពុងកាន់កាប់មូលបត្រ លក់ចំណែកមូលបត្រកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

១១៣- គ.ម.ក. នឹង (១) ធ្វើការរួមគ្នាជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីតាមដានទៅលើជម្រើសសម្រាប់ការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្ររបស់សហគ្រាសសាធារណៈបន្ថែម ឬបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ថែមរបស់សហគ្រាសសាធារណៈ រួមមាន ការពិនិត្យមើលឡើងវិញទៅលើភ្នាក់ងារ ដើម្បីពិនិត្យមើលលទ្ធភាពរបស់សហគ្រាសសាធារណៈ និងផ្តោតសំខាន់ទៅលើការគ្រប់គ្រង ការរៀបចំសម្រាប់ការចុះបញ្ជីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ថែម (២) ពិនិត្យឡើងវិញ និងរៀបចំចំណាត់ការសម្របសម្រាប់ការខ្ចី និងការឲ្យខ្ចីមូលបត្រ ដោយការពិចារណាលើលទ្ធភាពបង្កើតសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុមូលបត្រ និង (៣) ធ្វើការរួមគ្នាជាមួយភ្នាក់ងារ និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជាជំនួយក្នុងការបង្កើតទីផ្សាររូបវន្ត សម្រាប់ទីផ្សារខុម្ពុឌីជីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារខុម្ពុឌីជី និងទីផ្សារឧបករណ៍និស្សន្ទនៅពេលអនាគត។ ជំហាននៃការអភិវឌ្ឍបន្ទាប់អាចពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រីកក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ឧបករណ៍និស្សន្ទ គ្របដណ្តប់ដល់ទីផ្សារឧបករណ៍និស្សន្ទ និងទីផ្សារកិច្ចសន្យាអុបសិន និងកិច្ចសន្យានិស្សន្ទដែលគាំទ្រដល់ការកំណត់ថ្លៃ និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។

១១៤- ដើម្បីផ្តល់ភាពកាន់តែងាយស្រួលចំពោះការចូលទៅកាន់ទីផ្សារមូលបត្រ **គ.ម.ក.នឹង ៖ (១)** ពិនិត្យឡើងវិញ និងរៀបចំសម្រួលនីតិវិធី និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការចុះបញ្ជីរបស់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម (២) ពិនិត្យទៅលើយោបល់ក្នុងការសម្រួលមាតិកានៃឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន និងកែសម្រួលនូវបទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីសម្រាប់ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រក្នុងចំនួនតិច និងការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្ររបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែមានភាពសាមញ្ញ និងងាយស្រួល និង (៣) ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់ក្រោយប្រទេសខ្មែរ និងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់អ្នកផ្តល់សេវា និងវេទិកាក្រោយប្រទេសខ្មែរជាមួយនឹងការបន្តពិនិត្យកិច្ចការពារវិនិយោគិន និងការតភ្ជាប់ទីផ្សារ។

១១៥- ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងចំពោះការលើកទឹកចិត្តការចូលរួមនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ **គ.ម.ក.** នឹងធ្វើការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញលើអនុក្រឹត្យស្តីពីពន្ធដារ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការពិនិត្យឡើងវិញពីបញ្ហាពន្ធដារ ដែលក្រុមហ៊ុនមានចំណាប់អារម្មណ៍ចុះបញ្ជីជួញដូរនៅលើ

ទីផ្សារមូលបត្រកំពុងជួបប្រទះ និងការពិចារណាលើការផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ដែលអាចនឹងស្មើ ឬដូចនឹងការលើកទឹកចិត្ត ដែលផ្តល់ទៅឲ្យគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ (QIP)។ គ.ម.ក. នឹងធ្វើការស្រាវជ្រាវពីការលើកទឹកចិត្តមិនមែនពន្ធដារ និងដាក់ឲ្យអនុវត្ត គោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តមិនមែនពន្ធដារ។ គ.ម.ក. នឹងពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីឲ្យច្បាស់ថាច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិ ដែលគ្របដណ្តប់វិស័យមូលបត្ររួមបញ្ចូលការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។

១១៦- ដើម្បីជំរុញស្ថិរភាព និងទំនុកចិត្តក្នុងទីផ្សារ គ.ម.ក. នឹង (១) ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និងអនុវត្តកម្មវិធី បណ្តុះបណ្តាលវិនិយោគិន និងបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងដល់សាធារណជន តាមរយៈយោបល់ និងតម្រូវ- ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ/តម្រូវការទីផ្សារ និងសហការជាមួយក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា លើការបញ្ចូល មូលដ្ឋានគ្រឹះហិរញ្ញវត្ថុទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាតិ (២) គាំទ្រសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន តាមរយៈ ការពិនិត្យ និងបន្សុំបទប្បញ្ញត្តិចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ និងទីផ្សារមូលបត្រជាមួយបទដ្ឋាន និងគោលការណ៍ របស់អាស៊ាន រួមទាំង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដោះស្រាយវិវាទ និងសហការដើម្បីឆ្ពោះទៅដល់ការទទួល ស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមកលើការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដល់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ (៣) សហការជាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ដើម្បីពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យជំនាញ ដែលទទួលបាន ការទទួលស្គាល់ក្នុងការផ្តល់សេវាក្នុងវិស័យមូលបត្រ (៤) បំពេញការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការដោះស្រាយ វិវាទដោយយោងតាមបទដ្ឋានអាស៊ាន និងគោលការណ៍ណែនាំ ក្នុងការគាំទ្រការបោះផ្សាយ និងការ ចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រឆ្លងដែន ព្រមទាំងពិនិត្យកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទផ្លូវការ (៥) ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ តាមរយៈការចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា សម្រាប់ការចែករំលែក ព័ត៌មាន និងសហប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ ជាមួយនឹងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងពង្រឹង ភាពជាដៃគូ និងសហប្រតិបត្តិការទៅវិញទៅមកជាមួយនឹងនិយតករ និងផ្សារមូលបត្របរទេស (៦) បន្ត ផ្សព្វផ្សាយ និងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម និងបទដ្ឋានអភិបាលកិច្ច និង (៧) ដឹកនាំការវាយតម្លៃអំពីលទ្ធភាពក្នុងការចូលជាសមាជិក IOSCO។

១១៧- ដើម្បីបន្តការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រ គ.ម.ក. នឹង (១) បញ្ចប់ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ សញ្ញាប័ណ្ណសាជីវកម្ម និងឧបករណ៍និស្សន្ទ (២) បន្តការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់គម្រោងវិនិយោគរួម ក្នុងនោះរួមទាំងការត្រួតពិនិត្យមូលនិធិ និងបុគ្គលគ្រប់គ្រងមូលនិធិ ព្រមទាំងប្រតិបត្តិការបរទេសបាលកិច្ច និង (៣) ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើឲ្យប្រាកដថាច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិក្នុងវិស័យមូលបត្រមានចែងអំពីកាតព្វកិច្ច ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដែលមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងច្បាប់ និងប្រកាស ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

II. អ្នកផ្តល់សេវាកម្មអន្តរការីនិងវិជ្ជាជីវៈជំនាញ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១១៨- អន្តរការី និងអ្នកផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុជាអ្នកផ្តល់សេវាប្រឹក្សា និងសេវាអន្តរការី។ បុគ្គលទាំងនេះអាចជាស្ថាប័ន ដែលប្រើប្រាស់រូបវន្តបុគ្គលដែលផ្តល់សេវាទាំងនេះ ឬអាចជារូបវន្តបុគ្គល ។ អន្តរការី រួមមានក្រុមហ៊ុនវិនិយោគ អ្នកផ្តល់ប្រឹក្សា និងបុគ្គលគ្រប់គ្រងមូលនិធិ។

១១៩- បុគ្គលផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញ រួមមាន អ្នកវាយតម្លៃ មេធាវី គណនេយ្យករជំនាញ សវនករ និងបរធនបាល ឬក្រុមហ៊ុនថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិជំនួស។ ជាទូទៅ បុគ្គលទាំងនោះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយក្រុម និងបទដ្ឋានរបស់សមាគមតាមវិស័យ ព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការ និងប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន។ បរធនបាលជាប្រភេទក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ស្តីពីបរធនបាលកិច្ច (Trust Law)។

១២០- ខណៈពេលដែលសកម្មភាពជាច្រើននៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមានការអភិវឌ្ឍ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នដទៃទៀត ត្រូវបន្តពិនិត្យឡើងវិញពីការចុះបញ្ជីរបស់រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលក្នុងកម្រិតជំនាញ និងមានបទដ្ឋានត្រឹមត្រូវ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

១២១- បទប្បញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដល់អ្នកផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញត្រូវបានអនុម័ត និងអនុវត្តដោយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (គ.ម.ក. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ និងគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា)។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១២២- គុណភាព និងបទដ្ឋាន៖ គុណភាពនៃបទដ្ឋាន និងទម្រង់ ព្រមទាំងការអនុវត្តច្បាប់ជាបញ្ហាទូទៅមួយនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ហើយការកសាងសមត្ថភាព និងការត្រួតពិនិត្យក្នុងការអភិវឌ្ឍជំនាញ និងការអនុវត្តច្បាប់ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

១២៣- សុខដុមនីយកម្ម៖ វិធីសាស្ត្រនៃការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមក ដែលមានគោលដៅតាមរយៈសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន តម្រូវឲ្យមានបទដ្ឋានចុះបញ្ជីឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ឬការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និងការអនុញ្ញាតឲ្យនីតិបុគ្គល និងរូបវន្តបុគ្គលក្នុងការផ្តល់សេវាអន្តរការី និងសេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដែលតម្រូវឲ្យមានសុខដុមនីយកម្ម។ ការណ៍នេះនៅតែជាគោលដៅមួយសម្រាប់ដំណើរការសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

១២៤- ការចុះបញ្ជី: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបង្កើតគោលនយោបាយជាក់លាក់សម្រាប់ ការចុះបញ្ជីបរទេសបាលកិច្ចដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់បរទេសបាលកិច្ច ហើយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងរក្សាការត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយ ព្រមទាំងតម្រូវការក្នុងការចុះបញ្ជីបរទេសបុគ្គល និងអង្គការ ធនាគារក្នុងវិស័យនេះ។

១២៥- គុណភាពនិងស្តង់ដារ: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងសហការជាមួយស្ថាប័នផ្សេងទៀត ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញ និងស្តង់ដារចំពោះវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្នុងនោះស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងរៀបចំ ផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពក្នុងការពង្រឹងជំនាញ និងស្តង់ដារលើការផ្តល់សេវាកម្មសម្រាប់ផ្នែកនីមួយៗ។

១២៦- សុខដុមនីយកម្ម: ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (គ.ម.ក. និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ) នឹងធ្វើការក្នុង ក្របខ័ណ្ឌគំនិតផ្តួចផ្តើមសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន ជាពិសេស លក្ខខណ្ឌតម្រូវ និងបទដ្ឋាន សម្រាប់អន្តរការី និងក្រុមហ៊ុនវិជ្ជាជីវៈជំនាញ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក។

III. វិស័យធានារ៉ាប់រង

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១២៧- វិស័យធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមអភិវឌ្ឍ បន្ទាប់ពីច្បាប់ស្តីពីការធានា- រ៉ាប់រងត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០០០។ ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនេះនៅតូចនៅឡើយ បើធៀប នឹងបណ្តាប្រទេសធំៗដទៃទៀតក្នុងតំបន់អាស៊ាន ប៉ុន្តែមានកំណើនជាលំដាប់ចាប់តាំងពីយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ត្រូវបានអនុម័តរួចមក។

១២៨- ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០ មក ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅថ្មីមួយ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ចំនួន៥ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចចំនួន៦ និងប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រងសហគមន៍ចំនួន ៣ (ប្រតិបត្តិករ ធានារ៉ាប់រងសុខភាពចំនួន ២ និងប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រងកសិផលចំនួន ១) ត្រូវបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ។ នៅចុងឆ្នាំ២០១៥ មានប្រតិបត្តិករចំនួន២១ ដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងការផ្តល់ជូននូវផលិតផល និងសេវាធានារ៉ាប់រង ព្រមទាំងជើងសាធានារ៉ាប់រងចំនួន៧ និងភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងចំនួន១០ ដើម្បី ចែកចាយផលិតផលដល់អតិថិជន។

១២៩- បរិយាកាសសម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រងនេះ ត្រូវបានស្វាគមន៍ចំពោះភាពជាក់លាក់សិទ្ធិបរទេស។ គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រងក្នុងស្រុក អាចត្រូវបានកាន់កាប់ពេញលេញដោយវិនិយោគិនបរទេស ដោយ កំណត់ថាត្រូវចុះបញ្ជីជាក្រុមហ៊ុនសាធារណៈទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត។ បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុល

ដែលទទួលបានពីផលិតផលធានារ៉ាប់រងទាំងអស់បានកើនឡើងពី ២៥លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ទៅដល់ ៨៦លានដុល្លារនៅចុងឆ្នាំ២០១៥។ សម្រាប់១២ខែ គិតត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ បុព្វលាភ ធានារ៉ាប់រងមិនមែនអាយុជីវិតមានកំណើន ១៨% ដោយឡើងដល់ ៦២លានដុល្លារ បុព្វលាភធានា រ៉ាប់រងអាយុជីវិតមានកំណើន ១៩៣% ឡើងដល់ ២២លានដុល្លារ និងបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច មានកំណើន ៤៨១% ដោយឡើងដល់ ២លានដុល្លារ។ ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ (ឆ្នាំ២០១១- ២០១៥) អត្រាកំណើនជាមធ្យមសម្រាប់បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុល គឺមានចំនួន ២៨%។

១៣០- ការអនុម័តច្បាប់ធានារ៉ាប់រងថ្មីនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ គឺជាការសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលដ៏ធំមួយ ដែលនឹងបង្កើនសន្ទុះនៃកំណើននៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

១៣១- វិស័យធានារ៉ាប់រងនេះ ត្រូវបានរៀបចំបានយ៉ាងល្អប្រសើរ ដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ពី ឱកាសថ្មីៗនាពេលខាងមុខ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍនៃផលិតផលធានារ៉ាប់រងថ្មីៗ ទីផ្សារល្អប្រសើរជាងមុន និងការយល់ដឹងជាសាធារណៈបន្ថែមទៀត។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច បានជួយបង្កើន ការយល់ដឹងអំពីការធានារ៉ាប់រងដល់អតិថិជនបានទូលំទូលាយជាង បើធៀបនឹងសេវាធានារ៉ាប់រង ធម្មតា។ កាលពីពេលថ្មីៗនេះ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសចំនួន១៦ និងអនុក្រឹត្យចំនួន៣ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការធានារ៉ាប់រង យានយន្តជាកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវលើតតិយជន ដែលនឹងត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមួយឧស្សាហកម្ម ធានារ៉ាប់រង និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

១៣២- ជាលទ្ធផលនៃកំណើនចំនួនអ្នកផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត និងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចទាំងនេះ មន្ត្រីរបស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ត្រូវអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងរបស់ខ្លួនឲ្យបានឆាប់រហ័សក្នុង បរិបទថ្មីនៃវិស័យធានារ៉ាប់រង។ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍនៅដំណាក់កាល ដំបូងនៃធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច វិធីសាស្ត្រត្រូវបានកំណត់ដើម្បីដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច ដែលនឹងជួយឲ្យអាជ្ញាប័ណ្ណរបស់ ពួកគេត្រូវបានផ្តល់ជូនបានឆាប់រហ័ស។ ជាលទ្ធផល វិស័យធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចកំពុងធ្វើបានយ៉ាងល្អ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផ្នែក សំខាន់មួយនៃដំណើរការអាជីវកម្មថ្មីៗរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច គឺផលិតផល ដែលបាន កំណត់គោលដៅជាក់លាក់ និងជោគជ័យក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការធានារ៉ាប់រងរបស់ស្ត្រីនៅក្នុង សហគមន៍ជនបទ (ស្ត្រីត្រូវបានលើកទឹកចិត្តក្នុងការទិញធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ដោយអាចបង់បុព្វលាភ រ៉ាប់រងក្នុងកម្រិតទាបជាងបុរស)។

១៣៣- សមាគមធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា (IAC) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅទាំងអស់ដែលកំពុងធ្វើអាជីវកម្មនៅកម្ពុជា ជាសមាជិក។ ដោយឡែកចាប់ពីឆ្នាំ២០១២មក ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ក៏បានចូលជាសមាជិករបស់សមាគមនេះជាបន្តបន្ទាប់ផងដែរ។ សមាគមធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា បានធ្វើការយ៉ាងសកម្ម និងសហការជាដៃគូយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងបញ្ញត្តិករ ដើម្បីនាំមកនូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពជោគជ័យនៃវិស័យធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន និងសមាគមធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីវិស័យធានារ៉ាប់រង ក៏ដូចជាអប់រំសាធារណជនឲ្យបានយល់ដឹងអំពីប្រភេទសេវាកម្មធានារ៉ាប់រងផ្សេងៗផងដែរ។

១៣៤- ការអភិវឌ្ឍរបស់ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច បាននាំមកនូវបណ្តាញចែកចាយថ្មីៗ ហើយបណ្តាញថ្មីៗជាច្រើន ក៏កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងធម្មតាផងដែរ ដែលក្នុងនោះធនាគារធំៗមួយចំនួនបានសហការជាដៃគូជាមួយនឹងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ដើម្បីចែកចាយផលិតផលធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។ ជាមួយគ្នានេះ បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក៏អាចលក់ផលិតផលធានារ៉ាប់រងនៅតាមបណ្តាសាខារបស់ធនាគារផងដែរ។

១៣៥- នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន មានការរីកចម្រើនក្នុងការអភិវឌ្ឍដំណើរការធ្វើអធិការកិច្ចធានារ៉ាប់រង។ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន បានបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យឯកសារក្នុងដំណាក់កាលដំបូងលើស្ថានភាពអាជីវកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទាំងអស់ និងបានត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនឹងចំនួន២០លើក នៅក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ លើសពីនេះ មន្ត្រីរបស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន បានបញ្ចប់ការពិនិត្យឡើងវិញទៅលើប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេស្របតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។

១៣៦- នៅឆ្នាំ២០១៣ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន បានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការនូវការិយាល័យនីតិកម្ម និងផ្សះផ្សារវិវាទ ដើម្បីសម្រុះសម្រួលជម្លោះទាក់ទងនឹងសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង ក្នុងគោលបំណងជួយដោះស្រាយបណ្តឹង និងបញ្ចៀសការចូលដល់មជ្ឈត្តករ ឬតុលាការ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការងារទាំងនេះនឹងមិនគ្របដណ្តប់ករណី ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ និងនីតិវិធីរបស់តុលាការឡើយ។

១៣៧- កម្ពុជាបានប្តេជ្ញាចិត្តទៅនឹងសកម្មភាពអាស៊ាន និងបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាធានារ៉ាប់រងអាស៊ានលើកទី៤១ និងកិច្ចប្រជុំបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអាស៊ានលើកទី១៨ នៅរាជធានីភ្នំពេញក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥។ សមាជិកភាពរបស់កម្ពុជានៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សានេះ គឺពិតជាមានអត្ថប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះកម្ពុជាអាចរៀនសូត្រពីបញ្ញត្តិករដែលមានបទពិសោធរច្រើន និងរក្សាទំនាក់ទំនង

ជាមួយនឹងបញ្ញត្តិករនៅក្នុងតំបន់ជងដែរ ដែលនឹងចាំបាច់ត្រូវធ្វើការរួមគ្នាជាទៀងទាត់ ខណៈដែលសកម្មភាពធានារ៉ាប់រងកាន់តែមានភាពទូលំទូលាយក្នុងសាកលលោក។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៣៨- ភាពខ្វះចន្លោះដែលនឹងត្រូវបានដោះស្រាយនៅក្នុងដំណើរការធ្វើផែនការប្រចាំឆ្នាំ: មានចន្លោះប្រហោងច្រើនកំពុងត្រូវបានដោះស្រាយ ដែលជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការធ្វើផែនការប្រចាំឆ្នាំរបស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសោធន។ ចន្លោះប្រហោងទាំងនេះរួមមាន៖ (១) ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិដែលចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យ និងកែសម្រួល (២) ជំនាញបច្ចេកទេសចាំបាច់ដែលត្រូវអភិវឌ្ឍ និងកែលម្អ (៣) ដំណើរការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃ (៤) ការបង្កើនអត្រានៃការទទួលបានសេវាធានារ៉ាប់រង (៥) បណ្តាញចែកចាយថ្មីៗ និងការបង្កើនលទ្ធភាពទៅលើការប្រើប្រាស់សេវាធានារ៉ាប់រង និង (៦) ពង្រឹងអភិបាលកិច្ចនៅក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង។

១៣៩- អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌរបស់ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម (AML/CFT): ប្រតិបត្តិករនៅក្នុងឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងត្រូវបានសម្រេចថាជាអង្គការ ដែលត្រូវរាយការណ៍នៅក្រោមច្បាប់ AML/CFT និងផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងប្រកាសព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធ។ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសោធន កំពុងធ្វើការរួមគ្នាជាមួយនឹងអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (CAFIU) ដើម្បីធានាបាននូវអនុលោមភាពដោយអង្គការដែលត្រូវការរាយការណ៍ដែលស្ថិតលើក្របខ័ណ្ឌ AML/CFT សម្រាប់ការពារវិស័យហិរញ្ញវត្ថុពីការគំរាមកំហែង និងភាពងាយរងគ្រោះដោយសារសកម្មភាពលាងលុយកខ្វក់។

១៤០- ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យនិងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យការជូនដំណឹងជាមុន: នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន កំពុងប្រើប្រាស់ដំណើរការវិភាគដោយដៃគាតច្រើន ដើម្បីវាយតម្លៃស្ថានភាពស្ថិតិ និងហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

១៤១- ជម្រើសដើម្បីដាក់ទុនវិនិយោគ: ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានជម្រើសមានកំណត់សម្រាប់ការវិនិយោគទុន និងទុនបម្រុងរបស់ពួកគេដោយមួយកន្លែង។ ស្ថានភាពនេះនឹងក្លាយជាការប្រឈមកាន់តែខ្លាំង សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត នៅពេលដែលពួកគេបានកសាងមូលដ្ឋានអតិថិជនរបស់ខ្លួន និងការប្រមូលប្រាក់ទុនដែលចាំបាច់សម្រាប់ការវិនិយោគរយៈពេលវែង។ នេះសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រចម្រុះ និងសំខាន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីផ្តល់នូវជម្រើសក្នុងការវិនិយោគដែលមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងដែលកំពុងខិតខំរកវិធីផ្សេងៗ ក្នុងការវិនិយោគដើមទុន និងទុនបម្រុងរបស់ខ្លួន។

១៤២- កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់: ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍនៃផលិតផល និងសេវាកម្មបន្ថែមជាមួយនឹងអតិថិជនកាន់តែច្រើន វានឹងកាន់តែមានសក្តានុពលសម្រាប់អតិថិជនក្នុងការសាកសួរព័ត៌មាន និងប្តឹងតវ៉ានៅពេលដែលពួកគេយល់ថា មានគ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រងណាមួយមិនបានផ្តល់ជូននូវផលិតផលឬក៏សេវាកម្មដ៏ត្រឹមត្រូវមួយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តគឺពិតជាត្រូវការដើម្បីអប់រំអតិថិជន និងធានាថាពួកគេកំពុងត្រូវបានផ្តល់ជូនជាមួយនឹងព័ត៌មានដ៏ជាក់លាក់ ហើយនឹងធានាថា ពួកគេអាចយល់បានដោយការសាកសួរព័ត៌មាន និងការទាមទារសំណងរបស់ពួកគេគឺត្រូវបាន ដោះស្រាយបានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលា។

១៤៣- ការបង្ហាញឲ្យឃើញពីព័ត៌មាននៃឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រង: ជាមួយនឹងកំណើននៅក្នុងឧស្សាហកម្មនេះ វានឹងមានតម្រូវការច្រើនជាងមុនសម្រាប់ការបង្ហាញព័ត៌មាន តម្លាភាព និងរបាយការណ៍របស់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្ត គឺត្រូវការដើម្បីផ្តល់ជូនអ្នកប្រើប្រាស់ និងឧស្សាហកម្មនេះជាមួយនឹងព័ត៌មានយ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង និងវិស័យធានារ៉ាប់រងក្នុងការជួយដល់មនុស្សគ្រប់គ្នា ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងជម្រើសដ៏ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រង។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

១៤៤- បរិស្ថានបទប្បញ្ញត្តិប្រសើរ: ដើម្បីធានាបាននូវបរិស្ថានបទប្បញ្ញត្តិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងអភិបាលកិច្ចប្រសើរ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង ដែលស្របតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំពុងកែសម្រួលអនុក្រឹត្យ និងប្រកាសរបស់ខ្លួន ដើម្បីមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទៅលើការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ធានារ៉ាប់រងទូទៅ ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច អន្តរការី និងការធានារ៉ាប់រងជាកាតព្វកិច្ច នៅត្រឹមឆ្នាំ២០២០។

១៤៥- អនុលោមភាពតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង: បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំពុងពិនិត្យឡើងវិញនូវគោលនយោបាយ និងដំណើរការត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួន ដោយក្នុងនោះជំនួយបច្ចេកទេស គឺត្រូវការជាចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការនេះ។ ទោះបីជាបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លែងជាសមាជិកនៃសមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ (IAIS) ក៏ដោយ ក៏ការវាយតម្លៃដើម្បីអនុលោមភាពតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង នៅតែបន្តអនុវត្តដដែល។

១៤៦- អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌរបស់ AML/CFT: ការកែប្រែច្បាប់ឬបទប្បញ្ញត្តិនាពេលអនាគតដែលគ្របដណ្តប់ឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងនឹងរួមបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយស្តីពី AML/CFT ដែលស្របជាមួយនឹងច្បាប់ និងប្រកាសបច្ចុប្បន្នរបស់AML/CFT។ ប្រសិនបើច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ ស្តីពីឧស្សាហកម្មដែលមានស្រាប់ មិនរួមបញ្ចូលនូវបទប្បញ្ញត្តិរបស់ AML/CFT ទេនោះ គោលការណ៍

ណែនាំអំពីបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការសម្របសម្រួលជាមួយនឹង CAFIU នឹងចាំបាច់ត្រូវអនុម័តនៅក្រោម ច្បាប់ ឬក៏ប្រកាសគោលរបស់ AML/CFT។ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសោធន នឹងផ្តល់ការគាំទ្រ បន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាថាបន្តិចរបស់នាយកដ្ឋានត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម ដែលតម្រូវឲ្យការណ៍តាមច្បាប់ AML/CFT និងដើម្បីធានាថាតម្រូវការសម្រាប់ AML/CFT ទាំង នេះកំពុងត្រូវបានបំពេញដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

១៤៧- ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យនិងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យការជូនដំណឹងជាមុន : នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសោធន នឹងកែលម្អដំណើរការត្រួតពិនិត្យទាំងនេះ ដោយអភិវឌ្ឍជំហាន ទៅកាន់ការត្រួតពិនិត្យ ដោយផ្អែកលើហានិភ័យ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន ត្រឹមឆ្នាំ២០២២ និងកែលម្អប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើស្វ័យប្រវត្តិកម្មទៅលើការវិភាគ និងត្រួតពិនិត្យ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

១៤៨- យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគតដទៃទៀត: ដើម្បីពង្រឹងឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រង ដោយការ កែលម្អការប្រកួតប្រជែង និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និងម្ចាស់ទុនដោយ (១) ធានាឲ្យមានអនុលោមភាព តាមការអនុវត្តសមស្រប ដែលអាចទទួលយកបាននៃកម្រិតសាធានភាព ការវិនិយោគ ការធានារ៉ាប់រង បន្តទុនបម្រុងគណនេយ្យ និងស្តង់ដារបាយការណ៍ (២) ការកម្រិតស្តង់ដារ និងរៀបចំបញ្ចូលក្នុង ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនូវព័ត៌មានដែលបង្ហាញអំពីស្ថិតិ និងហិរញ្ញវត្ថុនៅត្រឹមឆ្នាំ២០១៩ (៣) ការបោះពុម្ព ផ្សាយនូវរបាយការណ៍អំពីស្ថិតិហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រងលើគេហទំព័រ របស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ត្រឹមឆ្នាំ២០១៩ (៤) បង្កើនសមត្ថភាពនៃអ្នកត្រួតពិនិត្យ ដល់ទីកន្លែងតាមរយៈបច្ចេកទេសត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវបានកែលម្អ ដោយស្របទៅនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ក្នុងឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រង នៅត្រឹមឆ្នាំ២០១៩ (៥) ការបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់អតិថិជននៅក្នុង ឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រង ដោយរៀបចំ និងពិនិត្យឡើងវិញលើបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តក្នុងទីផ្សារ និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ រួមជាមួយកម្មវិធីផ្សះផ្សាវិវាទធានារ៉ាប់រង ដំណើរការស៊ើបអង្កេត និង ពាក្យបណ្តឹង (៦) បង្កើនការចូលរួមក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រង និងដង់ស៊ីតេធានារ៉ាប់រងដោយកម្មវិធីអប់រំ អតិថិជនតាមរយៈគេហទំព័រ និងបណ្តាញសង្គមរបស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសោធន (៧) កំណត់ ស្តង់ដារ និងពង្រឹងដំណើរការទទួល និងអនុម័តផលិតផលធានារ៉ាប់រង ទម្រង់បែបបទ និងអត្រា ដើម្បី ធានាការប្រព្រឹត្តដោយត្រឹមត្រូវចំពោះអតិថិជននៅត្រឹមឆ្នាំ២០២០ និង (៨) បង្កើតអង្គការគោលនយោបាយ មួយនៅក្នុងនាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ដែលនឹងទទួលខុសត្រូវចំពោះការតាក់តែងគោល នយោបាយសម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា។

១៤៩- បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង: ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ត្រូវបានដំឡើងពី ថ្នាក់ការិយាល័យ ទៅជានាយកដ្ឋាន ស្ថិតនៅក្រោមក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ទោះយ៉ាងណា នៅតែជួបប្រទះនឹងកង្វះធនធានមនុស្សដែលចាំបាច់ ដើម្បីដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

បន្ថែមពីលើនេះចំណុចមួយក្នុងចំណោមតម្រូវការសំខាន់ៗ ដើម្បីអនុលោមតាមគោលការណ៍គ្រឹះ ធានារ៉ាប់រងទី១ គឺបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងទម្រង់ជាគណៈកម្មការមួយដែលក្នុងនោះ មានប្រទេសចំនួន៧ ក្នុងអាស៊ានបាន និងកំពុងអនុវត្ត។ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧ ដល់ឆ្នាំ២០២០ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំបង្កើតគណៈកម្មការធានារ៉ាប់រង ដើម្បីទទួលខុសត្រូវ ទៅលើសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ ដែលបច្ចុប្បន្នត្រូវបានអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន។

IV. វិស័យសោធន (ប្រព័ន្ធសំពារសង្គម)

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១៥០- រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតបេឡាជាតិចំនួន៣ សម្រាប់គ្រប់គ្រងរបបសោធននៅកម្ពុជាដែលមាន (១) បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល (ប.ជ.ស.) (២) បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន (ប.ជ.អ.) និង (៣) បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.)។

១៥១- បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល (ប.ជ.ស.) និងបេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន (ប.ជ.អ.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។ ប.ជ.ស. មានតួនាទីផ្តល់តារាងកាលិកចំនួន៦ ដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល៖ (១) សោធននិវត្តជន (២) សោធនពិការភាព (៣) មាតុភាព (៤) មរណភាព (៥) អ្នកនៅក្នុងបន្ទុក និង (៦) គ្រោះថ្នាក់ការងារ។ ចំណែក ប.ជ.អ. វិញ មានតួនាទីជាអ្នកចាត់ចែងតារាងកាលិកសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន មួយចំនួន ដូចជា ការចូលនិវត្តន៍ ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ការលំហែមាតុភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ដំបូង ពលិមរណភាព និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក។

១៥២- បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.) ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង និងស្ថិតក្រោមអាណា- ព្យាបាលរបស់ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ គឺជាស្ថាប័នដែលមានតួនាទីគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់កម្មករនិយោជិត ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពី ការងារ។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

១៥៣- បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល (ប.ជ.ស.) បាននិងកំពុងដំណើរការរបប សន្តិសុខសង្គមសម្រាប់និវត្តជនដែលជាមន្ត្រីរាជការចំនួន៥០ ៤១៦នាក់។ ចំណែកបេឡាជាតិ អតីតយុទ្ធជន (ប.ជ.អ.) ដែលមានតួនាទីចាត់ចែងរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន បាននិង កំពុងដំណើរការរបបរបស់ខ្លួនសម្រាប់អតីតយុទ្ធជនចំនួន២៥ ៤២៥នាក់។

១៥៤- បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.) បាននិងកំពុងដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ ដែលផ្តល់ការគាំពារដល់កម្មករនិយោជិតប្រមាណ១,២លាននាក់។ ប.ស.ស. គ្រោងនឹងដាក់ឱ្យដំណើរការរបបថែទាំសុខភាពសម្រាប់កម្មករនិយោជិត នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ នេះ។

១៥៥- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលបានលើកឡើងនូវចំណុចមួយចំនួន នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ ដែលបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ក្នុងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដែលមានក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ជាអ្នកដឹកនាំ និងមានសមាជិកមកពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដែលក្នុងនោះ ប្រព័ន្ធសោធន គឺជាធាតុសំខាន់។ គោលដៅចម្បងរបស់ក្រុមការងារនេះ គឺរៀបចំប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមមួយដែលមានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំ សង្គតិភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៥៦- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងច្បាប់ៈ ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន នៅមិនទាន់មានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំ និងសង្គតិភាព ដែលទាមទារឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយរួមមួយសម្រាប់ប្រព័ន្ធទាំងមូល។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធនេះក៏នៅមានភាពខ្វះចន្លោះ។

១៥៧- ការបង់ភាគទានៈ អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានសម្រាប់ទ្រទ្រង់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា មន្ត្រីរាជការស៊ីវិលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ភាគទានមួយចំណែកនៃប្រាក់បៀវត្សមូលដ្ឋានរបស់គេទៅក្នុងប.ជ.ស. ហើយចំណែកដែលនៅសល់ នឹងត្រូវបង់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អនុក្រឹត្យនេះនៅមិនទាន់បានយកមកអនុវត្តនៅឡើយ ដោយសារ (១) កង្វះខាតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការប្រមូលភាគទានពីសមាជិក និង (២) កម្រិតប្រាក់ខែទាបរបស់មន្ត្រីរាជការ ដែលជាឧបសគ្គក្នុងការបង់ភាគទាន។ របបសោធនរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជនបច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានរ៉ាប់រងទាំងស្រុងដោយថវិកាជាតិ។ កត្តានេះបានដាក់បន្ទុកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើលទ្ធភាពទ្រទ្រង់របស់ថវិកាជាតិ។

១៥៨- អសង្គតិភាពរវាងតារាកាលិកនៃរបបសោធនៈ ប.ជ.ស. និង ប.ជ.អ. គឺជាស្ថាប័នដែលដំណើរការរបបសោធន។ ដោយសារតែមានការគ្រប់គ្រងដាច់ដោយឡែកពីគ្នានៃបេឡាទាំងពីរនេះ បានធ្វើឱ្យតារាកាលិកនៃរបបសោធនសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជនមានលក្ខណៈអសង្គតិភាព។

១៥៩- ផលប៉ះពាល់នៃរបបសោធនបច្ចុប្បន្នៈ របបសោធន ដែលផ្តល់ការធានាជាមុននូវតារាកាលិករបស់គម្រោងសោធនប្រភេទកំណត់តារាកាលិកជាមុន បង្ហាញអំពីហានិភ័យដែលអាចនឹងមានផល

ប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃមូលនិធិសោធន និងចុងក្រោយធ្លាក់ជាបន្ទុកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ មកលើថវិកាជាតិ ។ ប្រការនេះ ទាមទារឲ្យមានការសិក្សាលើជម្រើសនៃការកែទម្រង់របបសោធននេះ ។

១៦០- វិសាលភាពនៃរបបសោធន: រហូតមកទល់បច្ចុប្បន្ន កម្មករនិយោជិត និងពលរដ្ឋដែលស្ថិតនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ នៅមិនទាន់ទទួលបានការគាំពារដោយរបបសោធននៅឡើយ។

១៦១- ជម្រើសសម្រាប់វិនិយោគមូលនិធិសោធននៅមានកម្រិត: សមត្ថភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាមួយភាគធំក្នុងការសន្សំប្រាក់ តាមរយៈសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជាការដាក់ប្រាក់នៅធនាគារ ការទិញធានារ៉ាប់រង និងសោធន នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ដោយសារតែចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគាត់នៅមិនទាន់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រសិនបើទីផ្សារសម្រាប់របបសោធនមានកំណើន កម្ពុជាក៏នៅមិនទាន់ត្រៀមខ្លួនរួចរាល់សម្រាប់យកភាគទាន ដែលប្រមូលបានទៅធ្វើការវិនិយោគនោះដែរ។ ការរីកចម្រើននៃរបបធានារ៉ាប់រងសុខភាពសោធន និងរបបដទៃទៀតនៃប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹងការអភិវឌ្ឍរបស់ទីផ្សារមូលធន។ រហូតមកទល់ពេលនេះ ភាគទានដែលប្រមូលបានពីរបបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងាររបស់ ប.ស.ស. ចំនួន៥០លានដុល្លារត្រូវបានយកទៅតម្កល់ក្នុងធនាគារ។ មូលនិធិនេះនឹងបន្តកើនឡើងនៅពេលដែលមានសមាជិកថ្មីចូលរួម។

១៦២- ជំនាញសម្រាប់គ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងមូលនិធិសោធន: ជំនាញចាំបាច់សម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យសោធនឲ្យមាននិរន្តរភាព រួមមានការវិភាគស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការវិភាគហានិភ័យ ការអភិវឌ្ឍផលិតផល ការរៀបចំបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការដំណើរការផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ការលក់ផលិតផល ការវិនិយោគ និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជំនាញមួយចំនួននេះ នៅមិនទាន់ត្រូវបានអភិវឌ្ឍនៅឡើយ។

១៦៣- ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ទ្រទ្រង់មូលនិធិសោធន: ប.ជ.ស. និង ប.ជ.អ. នៅមិនទាន់មានប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់សមាជិក និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុករបស់ពួកគេនៅឡើយ។ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នសម្រាប់វិភាគ និងត្រួតពិនិត្យទិន្នន័យនៅមិនទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៅឡើយ ហើយលើសពីនេះទៅទៀត គឺប្រព័ន្ធនេះពុំមានសមត្ថភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងភាគទានដែលប្រមូលបានពីសមាជិកឡើយ។

១៦៤- បញ្ហាឆ្លងវិស័យ: ពន្ធដារ មូលនិធិសម្រាប់វិនិយោគ ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ អភិបាលកិច្ចប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងបញ្ហាយេនឌ័រ នឹងត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងគោលជំហររួមមួយ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

១៦៥- រៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងច្បាប់: ក្រុមការងារអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមនឹងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងច្បាប់ស្តីពីរបបសោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីធ្វើការពិនិត្យ និងសម្រេច។

១៦៦- រៀបចំគោលនយោបាយ ដើម្បីកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធរបស់មូលនិធិសោធនៈ: រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងធ្វើការកែតម្រូវប្រព័ន្ធសោធនពីប្រភេទមិនបង់ភាគទាន ទៅប្រភេទបង់ភាគទាន ដើម្បីជៀសវាងការរឹងរ៉ឹងផ្នែកទាំងស្រុងលើថវិកាជាតិ។ ទន្ទឹមនេះ ការសិក្សាលើប្រភេទនៃរបបសោធនដែលសមស្របនឹងបរិបទរបស់កម្ពុជា គឺជាកត្តាចាំបាច់។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះ ដោយមានរៀបចំផែនការសម្រាប់អនុវត្តឲ្យបានរលូន។

១៦៧- ដាក់ឲ្យអនុវត្តរបបសោធនសាធារណៈ: រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងចាប់ផ្តើមដាក់ឲ្យអនុវត្តរបបសោធនសាធារណៈ ដែលមានលក្ខណៈកាតព្វកិច្ចសម្រាប់ក្រុមសមាជិកដែលស្ថិតក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រព័ន្ធ។ ស្របពេលនេះដែរ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងធ្វើការសិក្សាដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឲ្យអនុវត្តរបបសោធននេះ សម្រាប់ក្រុមសមាជិកដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងរបបនេះនឹងត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តក្នុងលក្ខណៈស្ម័គ្រចិត្ត ហើយនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ របបនេះនឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរទៅជាលក្ខណៈកាតព្វកិច្ច។

១៦៨- ដាក់ឲ្យអនុវត្តរបបសោធនឯកជន: រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងរៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ប្រតិបត្តិករសោធនឯកជន ដើម្បីប្រតិបត្តិរបបនេះ។

១៦៩- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងរបបសោធនៈ: ប.ជ.ស. និង ប.ជ.អ. នឹងពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់បេឡាទាំងពីរនេះ។ ទោះបីជាការគ្រប់គ្រងរបបសោធនរបស់បេឡាទាំងពីរ ត្រូវបានច្របាច់បញ្ចូលគ្នាក៏ដោយ កម្ពុជានៅតែត្រូវការស្ថាប័នដាច់ដោយឡែកមួយដើម្បីគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់របបសោធនឯកជន។ ដូច្នេះ ក្រុមការងារអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម នឹងពិនិត្យលើជម្រើសណាមួយដែលអាចអនុញ្ញាតឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងរបបសោធនឲ្យបានល្អ និងជាពិសេស ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម។ ជាបទពិសោធន៍របស់ប្រទេសមួយចំនួន រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតស្ថាប័នតែមួយដែលមានតួនាទី ក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រប់មូលនិធិសោធនទាំងអស់ និងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាតែមួយ។

១៧០- បង្កើតជម្រើសសម្រាប់វិនិយោគមូលនិធិសោធនៈ: សម្រាប់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ មូលនិធិសោធននៅកម្ពុជាមិនទាន់ត្រូវបានយកទៅវិនិយោគនៅឡើយទេ។ ភាគទានដែលប្រមូលបានទាំងអស់ គឺត្រូវ

បានតំកល់នៅធនាគារ។ ការធ្វើពិពិធកម្មនៃការវិនិយោគ គឺជាគោលការណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់ការ គ្រប់គ្រងការវិនិយោគរបស់មូលនិធិសោធន។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងសហការជាមួយ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក៏ដូចជាភាគីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីរៀបចំអភិវឌ្ឍន៍ប្រើសក្តានុពល វិនិយោគមូលនិធិសោធនបន្ថែមទៀត។

១៧១- បណ្តុះបណ្តាលជំនាញសម្រាប់មូលនិធិសោធន: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងបន្តរៀបចំ ទស្សនកិច្ចសិក្សាសម្រាប់មន្ត្រីរបស់ខ្លួន ដើម្បីសិក្សាពីបទពិសោធពីប្រទេសដទៃដែលទទួលបាន ជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តរបបសោធន និងដើម្បីកំណត់មុខងាររបស់ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកនីមួយៗឲ្យបាន ច្បាស់លាស់។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងអញ្ជើញអ្នកជំនាញការផ្នែក សោធន ដើម្បីមករៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅកម្ពុជាផ្ទាល់តែម្តង។

១៧២- អនុវត្តប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ទ្រទ្រង់មូលនិធិសោធន: ប.ជ.ស. និងប.ជ.អ. នឹងធ្វើការ ពិនិត្យពីតម្រូវការក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដើម្បីគាំទ្រដល់ដំណើរការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ សោធន។ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានេះ នឹងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធព័ត៌មានដែលមានក្នុងអគ្គសញ្ញាណ បណ្ណសញ្ញាតិខ្មែរ និងបណ្ណក្រឹត្យ ដោយសារតែគោលដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺចង់ឲ្យមានការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យារួមមួយសម្រាប់រាល់មូលនិធិសោធនទាំងអស់។

១៧៣- ពង្រីកការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅលើកម្មវិធីទាំងឡាយរបស់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម: រាជ- រដ្ឋាភិបាល នឹងរៀបចំផែនការក្នុងការពង្រីកការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ពាក់ព័ន្ធនឹងអត្ថប្រយោជន៍ របស់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដើម្បីជំរុញឲ្យប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមឲ្យបានច្រើន ជាពិសេសគឺក្រុមពលរដ្ឋ ដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។

V. វិស័យអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ និងសេវាកម្មវាយតម្លៃអចលនវត្ថុ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១៧៤- ការរីកចម្រើនផ្នែកនគរូបនីយកម្មនៅកម្ពុជា បាននាំមកនូវការកើនឡើងយ៉ាងគំហុកនៃវិស័យ អភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ។ កត្តានេះបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មនៃកំណើនផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក (GDP) ស្ថិរភាពនយោបាយ និងលំហូរនៃការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសមកក្នុងប្រទេស។ ជាមួយគ្នានេះដែរ កត្តាពិសេសមួយទៀត គឺបទប្បញ្ញត្តិថ្មីដែលបានបើកទូលាយឲ្យជនបរទេសមានសិទ្ធិទិញនិងកាន់កាប់ អចលនវត្ថុនៅកម្ពុជាចាប់ពីជាន់ទី១ឡើងទៅ។

១៧៥- ដោយសារវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលកាលពីឆ្នាំ២០០៨-២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានអនុញ្ញាតឲ្យ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាសេនាធិការ រៀបចំនិងកសាងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ ដើម្បី គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន សេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ។ ជាក់ស្តែង នៅឆ្នាំ២០០៧ និងឆ្នាំ២០០៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីបំពេញនូវតម្រូវការចាំបាច់ ក្នុងការ គ្រប់គ្រងវិស័យខាងលើនេះ។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

១៧៦- ការអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ: គិតរហូតមកដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុបានចំនួន ១១៦ក្រុមហ៊ុន ដែលស្មើនឹង ១៦៥គម្រោង ដែល មានទុនវិនិយោគសរុបប្រមាណ២ ០១៦ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក។ ការណ៍នេះស្តែងឲ្យឃើញពីការរីក ចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងលើវិស័យអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុនៅកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល ៦ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

១៧៧- បច្ចុប្បន្នក្រសួងបានពង្រឹងការអនុវត្តអាជ្ញាបណ្ណ និងកំណត់វិធានការចុះត្រួតពិនិត្យលើគម្រោង អភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុយ៉ាងទៀងទាត់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងបានរៀបចំនិងអភិវឌ្ឍកាន់តែប្រសើរឡើង លើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរីកចម្រើននៃទីផ្សារអចលនវត្ថុនេះផងដែរ។

១៧៨- អ្នកវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ: ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារ អចលនវត្ថុ បានចាប់ផ្តើមឡើងក្នុងឆ្នាំ២០០៧។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សមាគមអ្នកវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារ អចលនវត្ថុកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតនៅឆ្នាំ២០០៨ និងបានក្លាយជាសមាជិកទី៨នៃសមាគមអ្នកវាយតម្លៃ អាស៊ាននៅឆ្នាំ២០០៩។ គិតរហូតមកដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៦នេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈនិងអាជ្ញាបណ្ណសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុដល់ក្រុមហ៊ុន បានចំនួន ១៤៩ និងបានចុះត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំដល់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះផងដែរ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៧៩- បច្ចុប្បន្នពុំទាន់មានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់រឹងមាំ ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុង ការដាក់ទោសដល់បុគ្គលដែលប្រកបអាជីវកម្មខុសច្បាប់នៅឡើយទេ។ ដូចនេះ ទាមទារឲ្យមានការ រៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាច្រើនទៀតដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងអាចកាត់បន្ថយអាជីវកម្មខុសច្បាប់។

១៨០- ការកសាងសមត្ថភាព គឺជាសេចក្តីត្រូវការដ៏ចម្បងទាំងវិស័យឯកជន និងសាធារណៈ។ បច្ចុប្បន្ន នេះ ពុំទាន់មានគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់អ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈផ្នែកវាយតម្លៃ ផ្នែកភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ផ្នែកគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ និងអ្នកចូលរួមនៅក្នុងទីផ្សារដទៃទៀតឡើយ។ ចំនួននិងសមត្ថភាពមន្ត្រី

ជំនាញនៅមានកម្រិតក្នុងការរៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានា ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍវិស័យដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ។

១៨១- រហូតមកដល់ពេលនេះ នៅពុំទាន់មានស្តង់ដារវាយតម្លៃប្រកមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់អ្នកប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារសេវាកម្មអចលនវត្ថុ ដើម្បីប្រតិបត្តិនៅឡើយទេ។ កង្វះប្រព័ន្ធសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងធ្វើការវិភាគដ៏សមស្របមួយសម្រាប់វិស័យនេះដើម្បីងាយស្រួលតាមដាន គឺជារឿងដែលត្រូវតែធ្វើជាចាំបាច់ និងឲ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

១៨២- ការបំពេញលក្ខខណ្ឌកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម៖ កិច្ចសហការអនុវត្ត និងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រី និងបុគ្គលិករាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនៅនឹងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មនៅមានកម្រិត។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

១៨៣- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិថ្មីបន្ថែមទៀតដើម្បីបំពេញបន្ថែមនូវភាពខ្វះចន្លោះក្នុងការគ្រប់គ្រង (១) វិស័យអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន (២) ការធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់អ្នកប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ និងសេវាកម្មគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុឲ្យមានតម្លាភាព និងប្រកបដោយក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈកម្រិតខ្ពស់។ ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិថ្មីនេះ ក៏នឹងមានបន្ថែមនូវការបង្កើតឲ្យមានកិច្ចសហការរវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ការគោរពនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ការកំណត់បទដ្ឋានព័ត៌មាននិងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងទៀតផងដែរ។

១៨៤- ក្រសួងកំពុងរៀបចំវិធានមួយចំនួនដូចជា៖ ស្តង់ដារវាយតម្លៃ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់អ្នកវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារសេវាកម្មអចលនវត្ថុ តារាងថ្លៃ និងកម្រៃជើងសារ ដើម្បីដាក់ឲ្យប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនៅនឹងវិស័យនេះអនុវត្ត។ ការរៀបចំស្តង់ដារវាយតម្លៃ គឺអនុលោមតាមស្តង់ដាររបស់អាស៊ាន និងស្តង់ដារវាយតម្លៃរបស់ក្រុមប្រឹក្សាវាយតម្លៃអន្តរជាតិ (IVSC)។

១៨៥- ក្រសួងនឹងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ និងអ្នកចូលរួមទីផ្សារ តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស។ ក្រៅពីនេះ ក្រសួង នឹងបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីចែករំលែកព័ត៌មាន ជាពិសេសលើវិស័យអចលនវត្ថុ ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។

១៨៦- ក្រសួងនឹងរៀបចំឲ្យមានប្រព័ន្ធសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងធ្វើការវិភាគសមស្របមួយសម្រាប់វិស័យអចលនវត្ថុ។

១៨៧- ការបំពេញលក្ខខណ្ឌកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម៖ អគ្គនាយកដ្ឋាន ឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ បញ្ចាំ និងប្រតិភោគដោយ អនុប្បទាន ជាសេនាធិការ នឹងផ្តល់ការគាំទ្របន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាថាកិច្ចសហការអនុវត្ត និងការ បណ្តុះបណ្តាល ចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិករាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានពង្រឹង។

VI. អាជីវកម្មទទួលបានបញ្ជី

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១៨៨- ដោយមើលឃើញពីការរីកដុះដាលនៃវិស័យបញ្ចាំនៅឆ្នាំ២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុញ្ញាតឲ្យ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដែលជាសេនាធិការចេញប្រកាស ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណទទួលបានបញ្ជី និងទិញលក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងទទួលបានប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន ដើម្បីគ្រប់គ្រងលើវិស័យនេះ។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

១៨៩- ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០ ដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់ អាជ្ញាប័ណ្ណទទួលបានបញ្ជី និងប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន ដល់ក្រុមហ៊ុន/សហគ្រាសចំនួន៣២៨។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីទៅឲ្យអតិថិជនតាមរយៈក្រុមហ៊ុនទទួលបានបញ្ជី និងប្រតិភោគដោយ អនុប្បទាននេះ មានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ៣៧លានដុល្លារអាមេរិក។ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងលើវិស័យ នេះ ក្រសួងបានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាច្រើនលើកច្រើនសារពាក់ព័ន្ធនឹងបទប្បញ្ញត្តិដែលមាន ស្រាប់ជូនដល់ប្រតិបត្តិករ និងអ្នកចូលរួមទីផ្សារ។ ក្រៅពីនេះ ក្រសួងបានធ្វើកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង មហាផ្ទៃ ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងលុបបំបាត់អាជីវកម្មដែលគ្មានច្បាប់។

១៩០- ក្រសួង បានធ្វើកែសម្រួលឡើងវិញនូវប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណទទួលបានបញ្ជី និងទិញ- លក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលបានប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន ដើម្បីឲ្យស្របទៅនឹងតថភាពជាក់ស្តែង នៃការវិវត្តក្នុងវិស័យនេះ និងបានរៀបចំតាក់តែងនូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីអាជីវកម្មទទួលបានបញ្ជី និង អាជីវកម្មទទួលបានប្រតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៩១- ដោយសារវិស័យនេះជាវិស័យថ្មី ដូច្នោះ នៅមានកង្វះខាតច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា ដើម្បីគ្រប់គ្រងឲ្យបានរឹងមាំ។ ដូច្នោះ ការរៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ មួយចំនួន គឺជារឿងចាំបាច់ដែលមិនអាចខ្វះបាន។

១៩២- បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងនៅមិនទាន់មានប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន ដើម្បីជួយ សម្រួលដល់ការងារតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួនលើអាជីវកម្មនេះនៅឡើយទេ។

១៩៣- ចំពោះមុខក្រសួងកំពុងខ្វះនូវមន្ត្រីជំនាញ និងការបណ្តុះបណ្តាលនានា ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាព ប្រតិបត្តិការលើវិស័យនេះ។

១៩៤- ការបំពេញលក្ខខណ្ឌកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម៖ កិច្ចសហការ អនុវត្ត និងការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រី និងបុគ្គលិករាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការ សម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មនៅមានកម្រិត។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

១៩៥- ក្រសួងនឹងដាក់ឲ្យអនុវត្តប្រកាសថ្មី ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួល ប្រតិភោគដោយអនុប្បទាននឹងដាក់ឲ្យអនុវត្ត នៅចុងឆ្នាំ២០១៦ នេះ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងនឹង បញ្ចប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រតិភោគ ដោយអនុប្បទាន ដើម្បីបង្កើតឲ្យមានយន្តការទទួលខុសត្រូវប្រកបដោយក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និង គណនេយ្យភាពរវាងអ្នកទទួលបញ្ចាំ និងអ្នកដាក់បញ្ចាំ។

១៩៦- ក្រសួងនឹងបង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ប្រមូលចងក្រងទិន្នន័យព័ត៌មាន ដើម្បីសម្រួលដល់ ការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យវិស័យទទួលបញ្ចាំនេះ ហើយអាចផ្តល់នូវប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុនបាន។

១៩៧- ក្រសួងនឹងស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បី៖ (១) អភិវឌ្ឍលើការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ (២) ជួយរៀបចំតាក់តែងសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មលក់ដេញថ្លៃមហាជន និង អាជីវកម្មទំនិញប្រើប្រាស់រួច។

១៩៨- ការបំពេញលក្ខខណ្ឌកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម៖ អគ្គនាយក- ដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ បញ្ចាំ និងប្រតិភោគ ដោយអនុប្បទាន ជាសេនាធិការ នឹងផ្តល់ការគាំទ្របន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាថាកិច្ចសហការអនុវត្ត និង ការបណ្តុះបណ្តាល ចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិករាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានពង្រឹង។

ជំពូក៤
ការគាំទ្រផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

I. សេចក្តីផ្តើម

១៩៩- ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ទាមទារឲ្យមានក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រលើផ្នែកសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជា: (១) ការកសាងសមត្ថភាពទាំងនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន (២) ការជួយគាំទ្រ ផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្ម (៣) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិរឹងមាំ (៤) ដំណើរការការិយាល័យ ឥណទាន (៥) យន្តការគាំទ្របរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុដែលរួមបញ្ចូលទាំងការធានាលើឥណទាន និងការ ការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ (៦) ការបង្កើតអង្គការបរិច្ចាគសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ (៧) ប្រព័ន្ធ និងស្តង់ដារសមស្រប និង (៨) សមាហរណកម្មជាមួយយុទ្ធសាស្ត្ររាជរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត (គោល នយោបាយសង្គម) និងសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់។ ក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រទាំងនេះចូលរួមចំណែកក្នុងការ អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយឲ្យរឹងមាំតាមយន្តការទីផ្សារ ដើម្បីកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងជំរុញកំណើន សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។

២០០- ការពិនិត្យលើក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រដែលបានកំណត់នៅក្នុងចក្ខុវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុលើកដំបូងឆ្នាំ២០០១-២០១០ ដែលរួមមាន: (១) ប្រព័ន្ធគណនេយ្យនិងសវនកម្ម និងស្តង់ដារ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS) (២) ច្បាប់ អនុក្រឹត្យ និងប្រកាសត្រូវបានរៀបចំ និង ដាក់ចេញដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ (៣) ប្រព័ន្ធ ទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និងបន្តធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង និង (៤) ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សបាន បង្កើនសមត្ថភាពជំនាញនៅក្នុងវិស័យនេះ។ បញ្ហាប្រឈមតាមវិស័យបច្ចុប្បន្ន គឺធ្វើយ៉ាងណាជំរុញ ក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រខាងលើនេះទៅមុខ និងបន្តធ្វើសមាហរណកម្មការអនុវត្តប្រព័ន្ធចាំបាច់នានា ការអនុវត្ត ទៅតាមស្តង់ដារ និងការកសាងសមត្ថភាពដែលចាំបាច់សម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាននូវ ផលប្រយោជន៍ពេញលេញពីការចូលក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន។

II. ក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២០១- ក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម (AML/CFT) ដែលបានបង្ហាញ ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០ រួមមាន គោលនយោបាយនិងគំនិតផ្តួចផ្តើម ដែលមានគោលបំណងបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម រហូតសម្រេចបានតាមឧត្តមានុវត្តរបស់អន្តរជាតិ។

២០២- ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានចាត់ចូលក្នុងបញ្ជីប្រទេស ដោយសារកង្វះខាតជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រឆាំង ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ប៉ុន្តែកម្ពុជាបានអនុវត្តផែនការសកម្មភាពកែតម្រូវចំណុច ខ្លះខាតរបស់ខ្លួនបានទាន់ពេលវេលា។ កម្ពុជាបានធ្វើការតាំងចិត្តខ្ពស់ក្នុងការធ្វើការជាមួយ FATF និង ក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ (APG) ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនេះដែលធាតុផ្សំ សំខាន់ៗនៃផែនការសកម្មភាព ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១- ២០២០។ វិធានការគោលនយោបាយដែលបានគ្រោង រួមមាន (១) ការដាក់ទោសការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម (២) ការបង្កើតនិងអនុវត្តនីតិវិធីសម្គាល់ និងបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ភេរវករ (៣) ការបង្កើតនិងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវនីតិវិធីវិបល្លាសមូលនិធិពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្អាតប្រាក់ (៤) ការ ធានាឱ្យអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមានដំណើរការនិងអនុវត្តមុខងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង (៥) ការបែងចែក និងអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ឆ្លងដែនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២០៣- កម្ពុជាមានការវិវត្តយ៉ាងរហ័ស តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការនិងគំនិតផ្តួចផ្តើមជាច្រើនក្នុងការ កែតម្រូវកង្វះខាត ហើយវិធានការបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីពង្រឹងរបបប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្ម ក៏ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥។ កិច្ចខិតខំ ប្រឹងប្រែងក្នុងការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដែលដឹកនាំដោយ អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជានៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាចេញផុតពី ប្រទេសដែលមានចំណុចខ្លះខាតជាយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងមហាសន្និបាតរបស់ FATF កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥។

២០៤- វិសោធនកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ទាក់ទងនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មត្រូវបានអនុម័ត។ ការរៀបចំអភិបាលកិច្ចត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈការបង្កើត គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដែលជា ស្ថាប័នដាក់ចេញគោលនយោបាយអន្តរក្រសួង។ គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិបាន បង្កើតឱ្យមានយុទ្ធសាស្ត្រជាតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដែលបានដាក់ឱ្យប្រើ ប្រាស់កាលពីខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ដោយបានគ្របដណ្តប់ផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៧ ដែលបានបំពេញ បន្ថែមនៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤។ យុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានសារៈសំខាន់មួយ គឺការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ ការវិភាគ ការវាយតម្លៃ និងការកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងនៃការសម្អាត ប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ដើម្បីអនុវត្តការងារនេះ ក្រុមការងារជំនាញមកពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវ

បានបង្កើតឡើងនៅខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ និងដឹកនាំដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។

២០៥- ជំនួយមកពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធនាគារពិភពលោក រតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក ការិយាល័យអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីគ្រឿងញៀននិងបទឧក្រិដ្ឋ (UNODC) និងអ្នកផ្តល់ជំនួយផ្សេងទៀតបានគាំទ្រដល់ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយ ព្រមទាំងការកសាងសមត្ថភាព និងស្ថាប័នដែលមាននៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០។ វិធានការសំខាន់ៗត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីពង្រឹង និងបង្កើនសមត្ថភាពរបស់អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។ ការបង្កើតប្រព័ន្ធរាយការណ៍ប្រតិបត្តិការសង្ស័យ និងប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលបានដាក់ឲ្យដំណើរការកាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ បានធ្វើឲ្យដំណើរការវិភាគរបស់អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាកាន់តែល្អប្រសើរឡើង។ នៅក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំកន្លងទៅនេះ មន្ត្រីរបស់អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាបានកើនឡើងរហូតដល់ ១៧រូប ហើយទីតាំងក៏ត្រូវបានពង្រីកផងដែរ។

២០៦- អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មសំខាន់ៗផ្សេងទៀត សុទ្ធតែទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេស។ ជំនួយបច្ចេកទេសនេះបានអនុញ្ញាតឲ្យគយអនុវត្តប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិវេទន៍ឆ្លងដែន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការគំរាមកំហែងនៃការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ជំនួយបច្ចេកទេសនេះក៏បានបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងដល់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់នានា ឲ្យមានការកាត់ទោសមិនត្រឹមតែលើសម្ភារៈនៃបទល្មើសនោះទេ ប៉ុន្តែក៏បានកំណត់ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មជាករណីអាទិភាពនិងភាពបន្ទាន់ផងដែរ។

២០៧- អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាបានស្នើសុំ និងបន្ទាប់មកទទួលបានសមាជិកភាពរបស់ក្រុម Egmont នៅអំឡុងពេលមហាសន្និបាតនៅកោះ Barbados កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥។ បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០១១ នៅពេលចាប់ផ្តើមកាលបរិច្ឆេទនៃយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនាពេលបច្ចុប្បន្ន ស្ថានភាពទូទៅនៃក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម គឺបានអនុវត្តយ៉ាងល្អប្រសើរតាមតម្រូវការស្តង់ដារអន្តរជាតិរបស់ FATF។

២០៨- កម្ពុជាបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេសពីធនាគារពិភពលោក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីលើការងារនេះ។ ធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ បានបញ្ចប់ការវាយតម្លៃហានិភ័យរបស់ខ្លួនហើយលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃនេះ កំពុងរួមបញ្ចូលគ្នាទៅក្នុងការវាយតម្លៃពីការគំរាមកំហែងរួមនៃវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីកំណត់វិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងវិស័យនេះ។

២០៩- កម្ពុជានឹងបន្តព្យាយាមសម្រេចឲ្យបានការប្រតិបត្តិទាំងស្រុង តាមតម្រូវការនៃស្តង់ដារអន្តរជាតិ របស់ FATF មុនដំណាច់ឆ្នាំ២០២៥។ នៅពេលនោះ កម្ពុជានឹងបានទទួលកេរ្តិ៍ឈ្មោះសម្រាប់ធ្វើ ប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុមានសុវត្ថិភាពមួយ ជាមួយវិធានការអនុវត្តបានឧក្រិដ្ឋជនសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២១០- បើទោះជាអាជ្ញាភិបាលសម្រេចបានសមិទ្ធផលច្រើនលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិក៏ដោយ ក៏នៅតែមានបញ្ហាប្រឈម និងចំណុចខ្វះខាតខ្លះៗដែលទាមទារឲ្យបំពេញបន្ថែម ដើម្បីឲ្យស្របតាម ស្តង់ដាររបស់ FATF ពិសេសលើផ្នែកប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះ។

២១១- កម្ពុជា ក៏នៅប្រឈមនឹងបញ្ហាដែលបង្កដោយការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់ និងដុល្លារូបនីយកម្ម ខ្ពស់ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច និងប្រព័ន្ធធនាគារនៅមានកម្រិត ហើយចំណុចខ្វះខាតមានដូចជា ការគ្រប់គ្រង ព្រំដែននៅធុររលុង ភាពទន់ខ្សោយនៃប្រព័ន្ធតុលាការ និងអំពើពុករលួយ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

២១២- កម្ពុជាកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងស្រស់កាយស្រស់ ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់នានា សម្រាប់ ទទួលបានការវាយតម្លៃអន្តរជាតិរបស់ APG នៅចុងឆ្នាំ២០១៦នេះ ដែលត្រូវការជាចាំបាច់នូវការសហការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធនៅក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្មដើម្បីបំពេញកម្រងសំណួរ លើការប្រតិបត្តិតាមបច្ចេកទេស (Technical Compliance) និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត (Effectiveness) របស់ FATF ក្នុងការទប់ស្កាត់សកម្មភាពសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

២១៣- ការត្រួតពិនិត្យ: ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ និងសេចក្តីណែនាំនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីបញ្ចូល អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ខណៈពេលដែលច្បាប់ថ្មីសម្រាប់កាស៊ីណូ កំពុងត្រូវបានព្រាងសេចក្តី ណែនាំនឹងត្រូវដាក់ចេញ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការកាស៊ីណូឲ្យបានល្អប្រសើរជាងមុន និងបញ្ជាក់ ថាពួកគេបានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវិធានការទប់ស្កាត់ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

២១៤- លើសពីនេះ ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងអស់ដែលអនុវត្តសម្រាប់បុគ្គលរាយការណ៍មិនមែនធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនិងធានារ៉ាប់រង) និងវិជ្ជាជីវៈនិងមុខរបរមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (DNFBPs) នឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើវិសោធនកម្ម ឬបំពេញបន្ថែម ដើម្បីធានាឲ្យច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះ ស្របនឹងក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ ការយក

ចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសនឹងត្រូវផ្ដោតលើបទប្បញ្ញត្តិ និងរចនាសម្ព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ ដែលគ្របដណ្ដប់លើ អចលនទ្រព្យ សារការី ឈ្មួញមូលបត្រ មេធាវី និងគណនេយ្យករ។

២១៥- ការកសាងសមត្ថភាព: អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ត្រូវបង្កើនសមត្ថភាពវិភាគរបស់ ខ្លួនឲ្យបានច្រើន និងដំណើរការព័ត៌មានបានមកពីរបាយការណ៍ប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ និងរបាយការណ៍ ប្រតិបត្តិការសង្ស័យ និងដើម្បីស្វែងរកនិន្នាការនៃការគំរាមកំហែងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្ម តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននៅក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញ- ប្បទានភេរវកម្មក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិ។ ក្នុងគោលបំណងសម្រេចបានការកែលម្អនេះ សមត្ថភាព ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានវិធានការប្រតិបត្តិតាមរបស់បញ្ញត្តិកម្រប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្មត្រូវពង្រឹងឲ្យបានឆាប់រហ័ស។

២១៦- សមត្ថភាពការស៊ើបអង្កេត: កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ និងកាន់តែច្បាស់លើការ ជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការនឹងត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីផ្ដោតកាន់តែខ្លាំងលើបទល្មើសសម្អាត ប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងផលនៃបទល្មើស។ ប្រការនេះនឹងតម្រូវឲ្យមាន ជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមទៀតនៅក្នុងបច្ចេកទេសស៊ើបអង្កេត និង តម្រូវការព័ត៌មានសម្រាប់ដំណើរការកាត់ទោសបទល្មើស ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងបទល្មើសសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

២១៧- ស្ថិតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម: អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធនឹងពិនិត្យឡើងវិញ និងកែលម្អព័ត៌មានស្ថិតិអំពីសកម្មភាពសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញ- ប្បទានភេរវកម្ម។ មូលដ្ឋានទិន្នន័យប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដែលអង្គភាព ស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជារក្សាទុក នឹងមានអត្ថប្រយោជន៍ខ្លាំងក្នុងការគាំទ្រដល់ការកែលម្អសមត្ថ- ភាពស៊ើបអង្កេត។

២១៨- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ: ដើម្បីកែលម្អកិច្ចសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអាជ្ញាធរបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុក និងដៃគូអន្តរជាតិ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុស្សរណៈ យោគយល់គ្នា អាចត្រូវការជាចាំបាច់។ ការបង្កើតពិធីសារសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និងការឆ្លើយ តបសំណើសុំចាត់វិធានការនានាអាចធ្វើឡើងនាពេលបន្ទាប់។

២១៩- ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ: បន្តពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទង នឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងបើចាំបាច់ ពិចារណាលើវិសោធនកម្ម ឬ ការបំពេញបន្ថែមនៃច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលការណ៍ណែនាំដើម្បីជំរុញការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

២២០- ការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ: នៅក្នុងពេលចំពោះមុខ ធនធានជាច្រើនរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ជាពិសេស អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា នឹងត្រូវផ្ដោតលើដំណើរការវាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញ។ ដំណើរការវាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញនេះ រំពឹងថានឹងរួមចំណែក ដល់ការពន្លឿនការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកាន់តែច្រើននឹងត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការវិវត្តកាន់តែលឿន ជាពិសេស ក្នុងការប្រមូលព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃ ការគំរាមកំហែង និងភាពងាយរងគ្រោះពីហានិភ័យនៃការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

២២១- ការបង្កើនការយល់ដឹង: ការបង្កើនការយល់ដឹងគឺមានសារៈសំខាន់ ប៉ុន្តែអាចទទួលបានការ យកចិត្តទុកដាក់តិចតួច ដោយសារកង្វះខាតធនធានមនុស្សនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នេះប្រព័ន្ធនិងគេហទំព័រ (web-based packages) នឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់។

III. អភិបាលកិច្ច

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២២២- អភិបាលកិច្ចត្រូវបានចាត់ទុកថា មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងធុរកិច្ចឲ្យបានល្អ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម និងការអភិវឌ្ឍ។

២២៣- តម្រូវការអភិបាលកិច្ចនៅកម្ពុជា ត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និង ការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងការបង្កើតទីផ្សារមូលបត្រ។

២២៤- ការអភិវឌ្ឍវប្បធម៌ និងស្ថាប័នដើម្បីគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មមានប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈ វិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងរាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានគាំទ្រដោយគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា ដូចជាការបង្កើតអនុ- គណៈកម្មការរាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិវឌ្ឍអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម ដែលស្ថិតក្រោមគណៈកម្មការនៃ វិស័យឯកជននៅឆ្នាំ២០០៩។ ប៉ុន្តែ នៅមានបញ្ហាជាច្រើនទៀតដែលត្រូវដោះស្រាយដើម្បីគាំទ្រការ អនុវត្តគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មឲ្យបានទូលំទូលាយនៅកម្ពុជា។

២២៥- ក្នុងវិស័យធនាគារ អភិបាលកិច្ចគឺជាគោលការណ៍ដ៏សំខាន់មួយ នៃគោលការណ៍គ្រឹះទីក្រុង បាសែលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ អភិបាលកិច្ចល្អ ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការគ្រប់គ្រងធនាគារ ប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្ន និងកាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងវិស័យធនាគារ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើអភិបាលកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាប្រចាំ ជាពិសេស តាមរយៈការពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្តបច្ចុប្បន្នភាព។

២២៦- អាជីវកម្ម និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ ត្រូវបាននិងកំពុងគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ តាមការចង្អុលទិសរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលដៅគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលបណ្តាលមកពីការអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ មិនគោរពតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

២២៧- អាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ត្រូវបានគិតគូរឲ្យមានការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ដើម្បីធានាបាននូវអភិបាលកិច្ចល្អ និងភាពស្របច្បាប់នៅក្នុងវិស័យនេះ ព្រមទាំងប្រែក្លាយអាជីវកម្មនេះទៅជាយន្តការបម្រើនូវតម្រូវការសាច់ប្រាក់ក្នុងរយៈពេលខ្លី ក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

២២៨- គ.ម.ក. បានដាក់ចេញប្រកាសស្តីពីអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងកំពុងធ្វើសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីក្រុមអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជី។ គ.ម.ក. ក៏បានរៀបចំសិក្ខាសាលាជាមួយសមាគមគណនេយ្យករជំនាញនៃកម្ពុជា ទៅលើការវិភាគ និងការអានព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងរៀបចំសិក្ខាសាលាដាច់ដោយឡែកសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជី។

២២៩- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានធ្វើកំណែទម្រង់ជាច្រើនលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងអភិបាលកិច្ចក្នុងវិស័យធនាគារ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៨មក។ ការកែទម្រង់ រួមមាន ការដាក់ចេញនូវប្រកាសស្តីពីអភិបាលកិច្ចសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកាសស្តីពីលក្ខណវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវ និងសមស្របសម្រាប់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ និងគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណ និងប្រកាសស្តីពីការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាងនេះទៅទៀត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគឺជានិយតករដែលបានតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថាននៅក្រោមចំណុះ បំពេញលក្ខខណ្ឌក្នុងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយក្រុមហ៊ុនសវនកម្មករករាជ្យដំបូងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា ដោយមានប្រសិទ្ធភាព។

២៣០- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញនូវប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង សំដៅធានាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ទំនុកចិត្តលើសេវាធានារ៉ាប់រង និងផលប្រយោជន៍របស់រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ដែលត្រូវបានធានារ៉ាប់រង។

២៣១- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញនូវអនុក្រឹត្យស្តីពីបរធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យបរធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគ្រប់គ្រងបរធនដែលមានប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យធនាគារនិងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

២៣២- គិតមកដល់ឆមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដល់ ក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍នៅឋានចំនួន១៦៥គម្រោង ក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុចំនួន ១៤៩ក្រុមហ៊ុន និងក្រុមហ៊ុនបញ្ជាំនិងប្រតិភោគដោយអនុប្បទានចំនួន៣២៨ក្រុមហ៊ុន/សហគ្រាស។ តាមរយៈការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណជូនប្រតិបត្តិករទាំងនេះ វិស័យអចលនវត្ថុនៅកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍ និង បានរួមចំណែកដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ ដោយឡែក វិស័យបញ្ជាំ និងប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន ក៏បានសម្រួលដល់ការផ្តល់ទទួលហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលខ្លី។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៣៣- សមាជិកអភិបាលកិច្ចមួយចំនួននៅគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ នៅមិនទាន់បានបំពេញតួនាទី របស់ខ្លួនបានពេញលេញ និងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវនៅឡើយទេ។ ការណ៍នេះបានរារាំងដល់ ប្រសិទ្ធភាពនៃអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន ការអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិជា ធរមាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សមាជិកអភិបាលកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនមាន បទពិសោធន៍ និងជំនាញមានកម្រិត ដែលមិនអាចចូលរួមចំណែកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការងារ ដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនោះទេ។

២៣៤- ព្រមជាមួយនេះផងដែរ ការយល់ដឹង ការអនុវត្ត និងការផ្សព្វផ្សាយស្តីពីអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម របស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងក្រុមហ៊ុនមិនទាន់បោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ នៅមានកម្រិត។

២៣៥- ការគ្រប់គ្រងលើអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ អាជីវកម្មបញ្ជាំ និងប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយ ផ្អែកលើប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានសព្វថ្ងៃ គឺមិនទាន់ មានអានុភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នៅឡើយទេ។

២៣៦- បរិយាកាស មិនទាន់ទទួលបាននូវការវាយតម្លៃអំពីគុណវឌ្ឍន៍ និងមិនមានការទទួលស្គាល់ក្រុម- សីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ។ ជាមួយគ្នានេះ សមត្ថភាពនៃការគ្រប់គ្រងរបស់បរិយាកាសនៅមានកម្រិតព្រមទាំង កង្វះក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ យន្តការនៃការត្រួតពិនិត្យ ការផ្សព្វផ្សាយ និងតាមដានការអនុវត្ត ទាមទារ ឲ្យវិស័យនេះត្រូវមានការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់។

២៣៧- នៅលើទិដ្ឋភាពអនុវត្តជាក់ស្តែង មានផលវិបាកមួយចំនួនអំពីការកំណត់មិនទាន់ច្បាស់លាស់ អំពីតួនាទីរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំសំខាន់ៗរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ព្រមទាំងកង្វះយន្តការនៃការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីសម្របទៅនឹងបរិបទថ្មីៗនៃការរីកចម្រើនរបស់វិស័យធានារ៉ាប់រង។

២៣៨- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ បានផ្តល់ត្រឹមតែក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ដាក់ឲ្យដំណើរការ របបសោធនកាតព្វកិច្ចប៉ុណ្ណោះ ។ រីឯក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ ដំណើរការរបប

សោធនទាំងសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ និងឯកជន នៅមិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំសមស្របទៅតាម គោលការណ៍បច្ចេកទេស និងចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

២៣៩- ការយល់ដឹង: វិទ្យាស្ថាននានាក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មិនបានផ្តល់វគ្គបំពាក់បំប៉នជំនាញគ្រប់គ្រង និងអភិបាលកិច្ចដល់គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ និងមន្ត្រីរាជរដ្ឋាភិបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពគ្រប់ ពេលវេលានោះទេ។ ដូច្នោះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ កម្មវិធីបំពាក់បំប៉នមួយនឹងត្រូវបានផ្តួចផ្តើមឡើង ដោយក្រសួង និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យពាក់ព័ន្ធនានា។ កម្មវិធីនេះ នឹងផ្តល់ដល់គណៈគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ ដោយផ្ដោតលើមុខងារ និងទំនួលខុសត្រូវខាងអភិបាលកិច្ច និងការយល់ដឹងអំពីការអនុវត្ត រួមទាំង តម្រូវការនានាក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ កិច្ចសម្របសម្រួលជាមួយគណៈគ្រប់គ្រងដែល ត្រូវបានជ្រើសរើសពីវិស័យឯកជន នឹងត្រូវបានចាត់ចែងតាមរយៈក្រុមការងាររបស់គណៈកម្មការ នៃវិស័យឯកជន។ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងពិចារណាក្នុងការជំរុញឲ្យមានការបង្កើតវិទ្យាស្ថានសម្រាប់ គណៈគ្រប់គ្រង (Institute of Directors) ដែលជាចលករក្នុងការពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និងតួនាទី ជាអភិបាល។

២៤០- វិស័យធនាគារ: គណៈគ្រប់គ្រងធនាគារ ត្រូវឲ្យមានការអប់រំអំពីគោលការណ៍អភិបាលកិច្ច សម្រាប់ធនាគារ ដែលមានចែងនៅក្នុងគោលការណ៍ថ្មីៗរបស់ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ (BIS)។ គណៈគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលអាជ្ញាបណ្ណស្របច្បាប់នឹងតម្រូវឲ្យចូលរួម សិក្ខាសាលាចាំបាច់នានាផ្ដោតលើគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចរបស់គណៈកម្មការប៉ាសែល។

២៤១- សមាគមធនាគារកម្ពុជា និងសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា នឹងពង្រឹងការអនុវត្តក្រមសីលធម៌ ធនាគារិក ដើម្បីលើកកម្ពស់សង្គតិភាពប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យធនាគារ ពង្រឹងតម្លាភាព និងជំរុញការ អនុវត្តវប្បធម៌សាជីវកម្មបែបសមធម៌ក្នុងការប្រតិបត្តិការងាររបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ។

២៤២- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តពង្រឹងជំនាញអភិបាលកិច្ចដល់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលគណៈគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិករបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល និងការរៀបចំផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ចរយៈពេលវែងក្នុងវិស័យ ធនាគារ។

២៤៣- បរិយាកាស: តាមរយៈការចូលជាធរមាននៃច្បាប់ស្តីពីបរិយាកាសកិច្ច បរិយាកាសត្រូវមាន ការយល់ដឹងពេញលេញពីតួនាទី ការទទួលខុសត្រូវ និងអភិបាលកិច្ច។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង គ.ម.ក. នឹងតម្រូវឲ្យមានការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីអភិបាលកិច្ច សម្រាប់មន្ត្រីបុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធនឹងការ អនុវត្ត តាមដាន និងត្រួតពិនិត្យ ក៏ដូចជាសម្រាប់បុគ្គលដែលអាចក្លាយជាបរិយាកាសនៅថ្ងៃអនាគត។

២៤៤- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើការកែសម្រួលប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់ និងបានដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត និងរៀបចំតាក់តែងសេចក្តី ព្រាងច្បាប់មួយចំនួនទៀត មានដូចជា (១) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ (២) ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ និង (៣) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជាមួយនឹងលិខិតបទដ្ឋានគាំទ្រអនុវត្តផ្សេងៗទៀត។

២៤៥- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងធ្វើវិសោធនកម្មប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍អភិបាលកិច្ច ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ដោយឈរលើបទពិសោធន៍នៃការអនុវត្តជាក់ស្តែង និងនិន្នាការនៃការរីកចម្រើន នៃវិស័យធានារ៉ាប់រងទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដើម្បីឱ្យគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចត្រូវបានអនុវត្ត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២៤៦- រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យ និងដាក់ឱ្យ ដំណើរការរបបសោធនសាធារណៈទាំងអស់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដើម្បី ធានាឱ្យបាននូវការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងរបបសោធន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និង គណនេយ្យភាព។ បន្ថែមលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏នឹងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រង នឹងដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្តផងដែរ។

IV. ការអនុវត្តកិច្ចការ / កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៤៧- វិធាននៃការអនុវត្តទីផ្សារសម្រាប់អ្នកចូលរួម និងវិធាននៃកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ (ដែល ការពារប្រឆាំងទៅនឹងការរំលោភបំពាន ដូចជាការក្លែងបន្លំព័ត៌មាន ឬការបង្ហាញព័ត៌មានក្លែងក្លាយ) មានសារៈសំខាន់ក្នុងការផ្តល់សុចរិតភាព និងសមភាព ដើម្បីបង្កើនភាពជឿជាក់ និងទំនុកចិត្តដល់អ្នក ប្រើប្រាស់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ វិធាននៃការអនុវត្តទីផ្សារ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់តាមរយៈ បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់អ្នកចូលរួម (ដូចជាធនាគារ ឬក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនៅក្នុងទីផ្សារភាគហ៊ុន) តាមរយៈ ក្រុមប្រតិបត្តិសម្រាប់អ្នកជំនាញវិជ្ជាជីវៈដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណ និងតាមរយៈច្បាប់ដែលតម្រូវឱ្យមានការ ប្រព្រឹត្តតាមក្រុមប្រតិបត្តិដ៏ត្រឹមត្រូវពីសំណាក់បុគ្គល ដែលចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្យា ឬទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុ ដទៃទៀត ។

២៤៨- អតិថិជនទាំងអស់ នឹងទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ពីការកំណត់ស្តង់ដារ ជាពិសេសការបង្ហាញ ព័ត៌មានអំពីផលិតផលដែលធ្វើឱ្យអតិថិជនងាយស្រួលក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើជម្រើសនានា និង

យល់ដឹងអំពីអ្វីដែលកំពុងត្រូវបានផ្តល់ឲ្យពួកគេ។ ស្តង់ដារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់មនុស្សទូទៅក្នុងការបង្កើត យល់ដឹង និងប្រើប្រាស់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ។

២៤៩- ការអប់រំមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នា ក្នុងការបង្កើនការយល់ដឹងអំពីផលិតផលក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ (និងផ្នែកផ្សេងទៀត) និងយល់ដឹងអំពីលក្ខណៈ អត្ថប្រយោជន៍និងគុណសម្បត្តិ ព្រមទាំងថ្លៃដើមនិងបំណុល។ កម្មវិធីអក្ខរកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុជួយដល់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានរវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុល ភ្នាក់ងារនិងរវាងពាណិជ្ជករទាំងអស់។

២៥០- ដោយមានការចង្អុលបង្ហាញពីវាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំនូវយន្តការ នីតិវិធី និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួន ដើម្បីគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ក្នុងគោលដៅរក្សានូវស្ថិរភាព និងការកសាងទំនុកចិត្តរបស់សាធារណជនលើវិស័យនេះ។

២៥១- ពេលដែលទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនៅមានទំហំតូច និងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍ កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និងអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៅមិនទាន់អនុវត្តបានទូលំទូលាយនៅឡើយ។ ការការពារអត្ថប្រយោជន៍របស់អ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាការងារចម្បងមួយ ដើម្បីធានាបាននូវជំនឿទុកចិត្តចំពោះទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកំពុងមានការប្រកួតប្រជែង។

ខ. វឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផល

២៥២- វិធានការអនុវត្តទីផ្សារ និងក្រុមប្រតិបត្តិ៖ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ក្រុមប្រតិបត្តិសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយសមាគមធនាគារកម្ពុជា និងសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាបានអនុម័តបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគ្រប់គ្រងការប្រព្រឹត្តរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាក៏បានដាក់ចេញនូវតម្រូវការផ្នែកអភិបាលកិច្ចសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលចុះបញ្ជីផងដែរ។ ក្រុមសីលធម៌របស់ KICPAA កំពុងត្រូវបានជំនួសដោយក្រុមសីលធម៌សម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញ ដែលចេញដោយសហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ។

២៥៣- កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់៖ ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ ច្បាប់ថ្មីនេះមានចំណុចសំខាន់ដូចខាងក្រោម៖(១) រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងការពារអ្នកប្រើប្រាស់ពីអំពើ និងសកម្មភាពមិនសុច្ឆរិតរបស់បុគ្គលទាំងឡាយក្នុងធុរកិច្ច និងវិជ្ជាជីវៈ (២) ផ្តល់តារាងលម្អិតស្តីពីបទដ្ឋានព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ជូនអ្នកប្រើប្រាស់ ដែលបុគ្គលក្នុងធុរកិច្ច និងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវតែអនុវត្តតាមក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអតិថិជនរបស់ខ្លួន (៣) អនុញ្ញាតអោយក្រសួង និងស្ថាប័នដែលជាបញ្ញត្តិករពាក់ព័ន្ធធ្វើការអភិវឌ្ឍបន្ថែមនូវបទដ្ឋានព័ត៌មាននានាតាមរយៈប្រកាស ដើម្បីគ្រប់គ្រងលើសកម្មភាពធុរកិច្ច និងវិជ្ជាជីវៈដែល

ក្រសួងនិងស្ថាប័ននោះបានចេញអាជ្ញាបណ្ណឲ្យនិងគ្រប់គ្រង (៤) បង្កើតស្ថាប័នការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីស៊ើបអង្កេត និងដាក់ទោសទណ្ឌលើអំពើ និងសកម្មភាពមិនសុច្ឆរិតរបស់បុគ្គលក្នុងធុរកិច្ច និង វិជ្ជាជីវៈ និង (៥) បង្កើតសមាគមអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីតំណាងទស្សនៈរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យ ផ្សេងៗ។ ការផ្តោតសំខាន់នៃច្បាប់នេះ គឺការកំណត់នូវបទប្បញ្ញត្តិអំពីព័ត៌មានដែលត្រូវផ្តល់ជូនអ្នក ប្រើប្រាស់ និងមិនបានកំណត់នូវបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធដល់ប្រតិបត្តិការនោះទេ។

២៥៤- កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានដាក់ចេញនូវប្រកាសមួយ ចំនួនដូចជា៖(១) ប្រកាសស្តីពីការគណនាការប្រាក់ចំពោះឥណទានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ កាលពីឆ្នាំ២០០១ ដោយតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុត្រូវគណនាការប្រាក់ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃចំនួនប្រាក់ ឥណទានដែលបានផ្តល់ ដោយដកចេញនូវចំនួនប្រាក់ដើមដែលបានសង (២) ប្រកាសស្តីពីការ ផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ កាលពីឆ្នាំ២០០៤ ដោយតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយសវនកម្ម និងត្រូវ ចេញផ្សាយនិងត្រូវផ្តល់ជូនអតិថិជននិងសាធារណជន (៣) ប្រកាសស្តីពីតម្លាភាពក្នុងការផ្តល់សេវា ឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ កាលពីឆ្នាំ២០១១ ដើម្បីការពារអតិថិជន តាមរយៈការ តម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុធ្វើប្រតិបត្តិការជាមួយអតិថិជន ប្រកបដោយតម្លាភាព យុត្តិធម៌ ភាពសមហេតុផល និងភាពទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់ឥណទាន។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏ បានបង្កើតការិយាល័យមួយដោយឡែក ដោយស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីរៀបចំក្របខណ្ឌច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងការទទួលបណ្តឹងផ្សេងៗ សម្រាប់អភិវឌ្ឍកិច្ចការពារអ្នក ប្រើប្រាស់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការបង្ហាញព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់វិស័យធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

២៥៥- អក្ខរកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈ (១) សហការជាមួយមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍មូលធន អង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រវិយាបន្ន ហិរញ្ញវត្ថុជាតិ (២) ចូលជាសមាជិកនៃសហព័ន្ធបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ (៣) សហការជាមួយ World Education Australia Limited (WEL)/Good Return ពង្រឹងអក្ខរកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសមត្ថភាព ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ (៤) ពិភាក្សាជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា អំពីការដាក់បញ្ចូលអក្ខរកម្មផ្នែក ហិរញ្ញវត្ថុទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា និង (៥) ធ្វើយុទ្ធនាការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈនៅតាម បណ្តាខេត្តជាច្រើន។

២៥៦- ការអប់រំនិងកិច្ចការពារវិនិយោគិន: ដោយសារកម្រិតនៃការចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រនៅ កម្ពុជាមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ដូច្នេះ ការអប់រំវិនិយោគិន និងសាធារណជនអំពីឱកាសនៃការសន្សំ និងប្រាក់សោធននិវត្តន៍ កំពុងត្រូវបានបង្កើននិងពង្រឹង។ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាកំពុងពង្រឹង កិច្ចការពារវិនិយោគិន។

២៥៧- នៅឆ្នាំ២០១០ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ។ តាមរយៈប្រកាសនេះ តម្រូវឱ្យអ្នកអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុទាំងអស់ត្រូវ៖ (១) ដាក់ប្រាក់តម្កល់ធានាអាជីវកម្មចំនួន ២% នៃតម្លៃគម្រោងវិនិយោគសរុប ឬតម្លៃគម្រោងវិនិយោគតាមដំណាក់កាល (២) ត្រូវបើកគណនីអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុមួយ ដាច់ដោយឡែក ដើម្បីរក្សាប្រាក់កក់ ឬប្រាក់បង់តាមដំណាក់កាលគ្រប់ប្រភេទរបស់អតិថិជន និង (៣) ការដកប្រាក់ពីគណនីនេះ ដើម្បីយកទៅបម្រើឱ្យការងារសាងសង់ ត្រូវតែសមាមាត្រទៅនឹងទំហំសំណង់ដែលបានធ្វើ។ ទោះបីយ៉ាងណា ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងនិងការអនុវត្ត ក្រសួងបានធ្វើការកែសម្រួលប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ ដោយចែងអំពីទោសទណ្ឌចំពោះអ្នកមិនអនុវត្តតាមខ្លឹមសារប្រកាសនេះ។

២៥៨- ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ និងការអនុវត្តពាក់ព័ន្ធនឹងទីផ្សារ និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់កំពុងត្រូវបាន ពង្រឹងសំដៅធានាបាននូវការប្រព្រឹត្តដោយត្រឹមត្រូវ និងតម្លាភាព ដើម្បីរក្សាទំនុកចិត្តពីសំណាក់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាធានារ៉ាប់រង។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បាននិងកំពុងរៀបចំប្រកាសមួយចំនួនរួមមាន ប្រកាសស្តីពីទីផ្សារ និងការលក់ ប្រកាសស្តីពីក្រមសីលធម៌សម្រាប់អតិថិជន មន្ត្រី និងបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការទាមទារសំណង និងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការផ្សះផ្សារវិវាទ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអប់រំអតិថិជនស្តីពីវិស័យធានារ៉ាប់រង ក៏ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំរបស់បញ្ញត្តិករ តាមរយៈការរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជន គោលដៅនៅតាមបណ្តាខេត្តនានា ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៥៩- ទោះបីបញ្ហាមួយចំនួនទាក់ទងនឹងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវបានដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនទៀត ដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបន្តដោះស្រាយ ក្នុងនោះរួមមានកង្វះការយល់ដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួន និងក្រុមគ្រួសារ ដែលនាំឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនជ្រើសរើសសេវាហិរញ្ញវត្ថុក្រៅផ្លូវការ ជាពិសេសគឺប្រភេទឥណទាន Loan Shark ដែលអាចឱ្យពួកគេក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្សេងៗ។ លើសពីនេះ មន្ត្រីឥណទាននៃគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនមិនមានជំនាញក្នុងការវាយតម្លៃលើលទ្ធភាពសងរបស់អតិថិជនឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដែលជាលទ្ធផល អ្នកខ្លីប្រាក់មិនមានលទ្ធភាពសងបំណុលបាន។

២៦០- ទោះបីជាមានការបណ្តុះបណ្តាល ការផ្សព្វផ្សាយពីវិស័យមូលបត្រ និងការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងទិសដៅការពារវិនិយោគិនក្នុងវិស័យមូលបត្រក៏ដោយ ក៏ការយល់ដឹងនិងការចូលរួមរបស់វិនិយោគិននៅក្នុងវិស័យនេះនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។

២៦១- ការយល់ដឹង និងការអនុវត្តនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធរបស់អ្នកអភិវឌ្ឍ និងសាធារណជន នៅមានកម្រិត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សាធារណជនភាគច្រើន មិនមានទម្លាប់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារ និងមិនទាន់យល់ដឹង ទូលំទូលាយពីហានិភ័យនៃការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់ក្រៅប្រព័ន្ធធនាគារ។

២៦២- ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលកំពុងជួបប្រទះ ក្នុងដំណើរការអនុវត្តកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ដូចជា បទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ដែលត្រូវកែសម្រួលដើម្បីប្រក្រតីកម្មការប្រព័ន្ធនៃទីផ្សារធានារ៉ាប់រង កង្វះយន្តការនៃការចុះត្រួតពិនិត្យជាក់ស្តែងពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តក្នុងទីផ្សាររបស់គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ការពង្រឹងសមត្ថភាព បច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីជំនាញ និងកង្វះយន្តការនៃការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងរបស់អតិថិជនជាដើម។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

២៦៣- ក្រសួង ក៏ដូចជាភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធនឹងបង្កើតស្តង់ដារនៃការបង្ហាញព័ត៌មានសម្រាប់អង្គការក្រៅម ឱវាទ។ អង្គការទាំងនេះ រួមមាន ភ្នាក់ងារអចលនទ្រព្យ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនហិរញ្ញវត្ថុ និងអ្នកប្រាក់កម្ចីជាដើម។ អ្នកចូលរួមក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់នឹងត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌និងប្រតិបត្តិ។ ការកសាងសមត្ថភាពនឹងត្រូវបានផ្តល់ជូនស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល និងគ្រឹះស្ថានចំណុះច្បាប់។

២៦៤- ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់នឹងត្រូវបានអនុម័ត។ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម នឹងរៀបចំច្បាប់ថ្មីស្តីពីសិទ្ធិអ្នកប្រើប្រាស់ ដែលច្បាប់នេះនឹងកំណត់អំពីកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកលក់ បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការនៃការលក់ទិញត្រូវបានបញ្ចប់។

២៦៥- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៃរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំឲ្យមានកម្មវិធីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងទៅដល់សាធារណជនទូទៅ ជាពិសេស ការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាទូទៅរបស់ប្រព័ន្ធអប់រំជាតិ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុងពង្រីក និងលើកកម្ពស់កម្មវិធីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានចំណេះដឹងជាមូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងផលិតផល និងការជ្រើសរើសសេវាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួន ឬក្នុងក្រុមគ្រួសារ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏នឹងបន្តផ្សព្វផ្សាយជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសាធារណជនឲ្យបានជ្រួតជ្រាបពីអត្ថប្រយោជន៍នៃសេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ និងគុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុក្រៅផ្លូវការ ដូចជា Loan Shark។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងតម្រូវឲ្យមានកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីតំណទានសមស្របដើម្បីជៀសវាងការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងរបស់អ្នកខ្ចីលើសពីកម្រិតលទ្ធភាពសងជាក់ស្តែងរបស់អ្នកខ្ចី។

២៦៦- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តការផ្សព្វផ្សាយទៅដល់អ្នកអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងសាធារណជន អំពីបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងហានិភ័យដែលអាចកើត

មានឡើង ដោយការមិនប្រើប្រាស់គណនីអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ ឬដោយការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់នៅ ក្នុងការទូទាត់ទិញលក់អចលនវត្ថុក្រៅប្រព័ន្ធធនាគារ។

២៦៧- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តពិនិត្យកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់ និងរៀបចំ បទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមមួយចំនួនទៀត ដើម្បីធានាការអនុវត្តកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។ ការជំរុញការចូលរួមរបស់អតិថិជនក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន និងពាក្យបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹង ភាពមិនប្រក្រតីរបស់គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង គឺជាយន្តការដ៏សមស្របមួយដើម្បីធានានូវការត្រួតពិនិត្យ គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាព ក៏ដូចជាការរួមចំណែកក្នុងការលើកកម្ពស់ ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់អតិថិជនផងដែរ។

V. គណនេយ្យនិងសវនកម្ម

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៦៨- ស្តង់ដារគណនេយ្យ និងសវនកម្មនៅកម្ពុជា: គណនេយ្យផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌ ដើម្បីផលិតចេញជា ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការវាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគ្រប់វិស័យទាំងអស់នៃសេដ្ឋកិច្ច។

២៦៩- ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីគណនេយ្យ និងសវនកម្មនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ តម្រូវឲ្យសហគ្រាស និងអង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញដែលបានចុះបញ្ជីទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវកាន់បញ្ជី គណនេយ្យ និងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដារគណនេយ្យជាធរមាន។ ស្តង់ដារគណនេយ្យមាន ជាអាទិ៍: (១) ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS) និង (២) ស្តង់ដាររបាយការណ៍ ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា សម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ជាដើម ហើយស្តង់ដារ ទាំងនេះដូចគ្នាទៅនឹងស្តង់ដាររបស់អន្តរជាតិដែរ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ឲ្យប្រើស្តង់ដារអន្តរជាតិនៃកម្ពុជាទាក់ទងនឹងសវនកម្ម និងការអះអាង (CISAA) ។

២៧០- គោលបំណងរបស់ CIFRS ៖

- ធ្វើឲ្យមាន *តម្លាភាព* ដោយបង្កើនភាពអាចប្រៀបធៀបគ្នាបានជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ និងបង្កើនគុណភាពនៃព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ
- បង្កើន *គណនេយ្យភាព* ដោយកាត់បន្ថយនូវគម្លាតព័ត៌មានរវាងអ្នកផ្តល់មូលធន និង អ្នកទទួលមូលធន ។ CIFRS ផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់សម្រាប់គណៈគ្រប់គ្រងដែលមាន ការទទួលខុសត្រូវនិងជាប្រភពព័ត៌មាន ដែលអាចប្រៀបធៀបគ្នាបានជាសកល ហើយ ក៏មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះបញ្ញត្តិករផងដែរ និង

- រួមចំណែកបង្កើន *ប្រសិទ្ធភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច* ដោយជួយឲ្យវិនិយោគិនអាចកំណត់ កាលានុវត្តភាព និងហានិភ័យនានា។ ដូចនេះ វាធ្វើឲ្យការបែងចែកមូលធនកាន់តែ ប្រសើរឡើង។ ចំពោះអាជីវកម្ម ការប្រើប្រាស់ស្តង់ដារគណនេយ្យដែលគួរឲ្យជឿទុក ចិត្តរួមមួយ នឹងជួយកាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយលើដើមទុន និងចំណាយលើការរាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២៧១- ការបង្កើតគោលនយោបាយនិងដាក់ឲ្យប្រើច្បាប់: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ឲ្យ អនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងគណនេយ្យសវនកម្ម និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យនៅកម្ពុជា ស្របតាម ច្បាប់ជាធរមាន។ ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះ រួមមាន ច្បាប់ដែលបង្កើតតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវ របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ (ក.ជ.គ.) (អាជ្ញាធរ) និងវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករ និងសវនករជំនាញ នៅកម្ពុជា (វ.គ.ស.ក.) ការដាក់ឲ្យប្រើនូវ CIFRS និង CISAA និងបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀត។

២៧២- ការបណ្តុះបណ្តាលនិងការកសាងសមត្ថភាព: ក.ជ.គ. និង វ.គ.ស.ក. សម្រេចបានសមិទ្ធផល មួយចំនួនក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាព។ វ.គ.ស.ក. បាននិងកំពុងរៀបចំកម្មវិធី សិក្សា CPA ជាតិ និងមានបំណងរៀបចំការប្រឡងគុណវុឌ្ឍិ ដោយខ្លួនឯង។ វ.គ.ស.ក. ក៏បាន ត្រួតពិនិត្យគុណភាពនៃក្រុមហ៊ុនសវនកម្មទាំងតូច មធ្យម និងធំ និងកំពុងរៀបចំផែនការសកម្មភាព សម្រាប់ពិនិត្យការងារសវនកម្មរបស់សវនករ ។ ក.ជ.គ. ក៏បានរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល លើ CIFRS ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តនៅតាមបណ្តាគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សានានា (ទាំងរដ្ឋ និងឯកជន) ដែល ផ្តល់វគ្គសិក្សាមុខវិជ្ជាធុរកិច្ចនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ។ ក.ជ.គ. ក៏បានបណ្តុះបណ្តាលសាស្ត្រាចារ្យមកពី គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាទាំងរដ្ឋ និងឯកជនចំនួន ០៨ នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងចំនួន ០៥ នៅតាមបណ្តាខេត្ត សម្រាប់ឆមាសទី១ នៃឆ្នាំ២០១៦ ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៧៣- ការអនុលោមតាម CIFRS : ថ្វីបើមានបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងសហគ្រាសទាំងអស់ អនុវត្តតាម CIFRS ក៏ដោយ ក៏សហគ្រាសមួយចំនួនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅមិនទាន់អនុវត្តស្តង់ដារនេះនៅឡើយ។ សហគ្រាសទាំងនោះទទួលស្គាល់ថាមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួន ដូចជា គណនេយ្យករមិនមាន ចំណេះគ្រប់គ្រាន់ពាក់ព័ន្ធនឹង CIFRS និងកង្វះធនធានក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធគាំទ្រសមស្រប ដើម្បី សម្រួលលក្ខខណ្ឌតម្រូវដល់ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

២៧៤- ការកសាងសមត្ថភាព: ទាំង ក.ជ.គ. និង វ.គ.ស.ក. ត្រូវការជំនួយបច្ចេកទេសដើម្បីកសាងសមត្ថភាព ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យ សវនកម្ម និងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៧៥- ការអនុលោមតាម CIFRS: ក្នុងនាមជាបញ្ញត្តិករសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌមួយដែលជួយឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុអនុវត្ត CIFRS ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ តទៅ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងរង់ចាំជំនួយបច្ចេកទេសពីធនាគារពិភពលោកបន្តទៀត ដើម្បីបញ្ចប់ដំណើរការនេះ។ ក្នុងនាមជាបញ្ញត្តិករពាក់ព័ន្ធនឹងស្តង់ដារគណនេយ្យ ក.ជ.គ. ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញអំពីការចេញបទប្បញ្ញត្តិអន្តរកាលបន្ថែមដល់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានាដើម្បីអនុវត្តតាម CIFRS។ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលជាអាជ្ញាធរចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន នឹងពិចារណាអំពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការពន្យារពេលចំពោះការតម្រូវឲ្យក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជី ផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដារ CIFRS ដើម្បីអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌចុះបញ្ជី។ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុណា ដែលមិនបានរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំ ឆ្នាំ២០១៥ តាម CIFRS ត្រូវរៀបចំផែនការអន្តរកាលលម្អិតមួយ។

២៧៦- ក្នុងនាមជាបញ្ញត្តិករសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិអន្តរកាលផ្លូវការដែលតម្រូវឲ្យគ្រប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអនុវត្តតាមស្តង់ដារ CIFRS ឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទាំងឡាយណាដែលមិនបានរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ តាមស្តង់ដារ CIFRS ត្រូវរៀបចំផែនការអន្តរកាលលម្អិតមួយ។

២៧៧- ការបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យនិងសវនកម្ម: ដើម្បីធានាថាប្រព័ន្ធអប់រំនៅកម្ពុជាផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកគណនេយ្យ និងសវនកម្ម ប្រកបដោយគុណភាពគ្រប់គ្រាន់ កម្មវិធីសិក្សាដែលរួមបញ្ចូល CIFRS គឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌ ដើម្បីបន្តការបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់គណនេយ្យករជំនាញ CPA។ ការបណ្តុះបណ្តាលនាដំណាក់កាលអន្តរកាលនេះ ត្រូវបន្តរហូតដល់ពេលវិធានការទាំងនេះមានប្រសិទ្ធភាព។

២៧៨- និស្សិតមួយចំនួននិងសូម្បីតែគណនេយ្យករជំនាញ ក៏មានការលំបាកក្នុងការយល់ពីប្រធានបទសុគតស្នាញមួយចំនួនដូចជា គណនេយ្យសម្រាប់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងឧបករណ៍និស្សន្ទ ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីសិក្សា ដោយសមាគមគណនេយ្យករជំនាញ ACCA។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហានេះ តម្រូវឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមដល់គណនេយ្យករជំនាញ និងនិស្សិតកំពុងសិក្សាថ្នាក់គណនេយ្យករជំនាញកម្រិតខ្ពស់។

២៧៩- ក.ជ.គ. បន្ត ពង្រឹងការអនុវត្តតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យ និងសវនកម្ម តាមរយៈការចុះត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់នៅហ្នឹងកន្លែង ក៏ដូចជាការបន្តយន្តការផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះបណ្តាល ដល់បណ្តាសហគ្រាស និងក្រុមហ៊ុនសវនកម្ម។ ក.ជ.គ. និង វ.គ.ស.ក. នឹងបន្តរៀបចំយន្តការផងដែរ សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យគុណភាពសេវាសវនកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនសវនកម្ម និងសវនករ។ ក.ជ.គ. ត្រូវបន្ត ពង្រឹង និងពង្រីកសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យ និងសវនកម្ម និងដើម្បីសម្របខ្លួនឲ្យទាន់ការវិវត្តនៃវិស័យគណនេយ្យ និងសវនកម្មក្នុងតំបន់ និង សកលលោក។

VI. ច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៨០- ប្រព័ន្ធទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារដ៏រឹងមាំ ទាមទារឲ្យមានក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងស្ថាប័នសមស្រប ដើម្បីលើកកម្ពស់ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ និងគាំទ្រដល់អភិបាលកិច្ចល្អ និងនីតិវិធី។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២៨១- ការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាចាប់តាំងពីការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០។ ច្បាប់ដែលត្រូវបានអនុម័ត និងដាក់ឲ្យអនុវត្ត រួមមាន ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពី មជ្ឈត្តកម្មពាណិជ្ជកម្ម និងច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង។ បន្ទាប់ពីមានការពិភាក្សាយ៉ាងល្អិតល្អន់ជាមួយ វិស័យឯកជន សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីមួយចំនួនត្រូវបានរៀបចំ រួមមាន: (១) ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង (២) ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិក (៣) ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ (៤) ច្បាប់ស្តីពីបរ- ធនបាលកិច្ច (៥) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ (៦) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ និង (៧) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម បញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

២៨២- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បាននិងកំពុងបន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ និងបានចូលរួមជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីពិភាក្សា និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មី មួយចំនួនទៀត ដើម្បីសម្របទៅនឹងការប្រែប្រួលនៃទីផ្សារ និងស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ ដើម្បីពង្រឹងភាពធន់ នៃវិស័យធនាគារ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ការផ្តល់សន្ទនីយភាពចំពោះ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ការតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានរក្សាទុកអនុបាតក្របខ័ណ្ឌសន្ទនីយភាពឲ្យបាន សមស្រប និងការបង្កើនដើមទុនចុះបញ្ជីអប្បបរមារបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៨៣- នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំច្បាប់សម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា (១) សមត្ថភាពមន្ត្រីមានកម្រិត (២) ខ្វះជំនួយបច្ចេកទេស និង (៣) ការផ្សព្វផ្សាយការអប់រំ និងការតាមដានការអនុវត្តនៅមានកម្រិត។

២៨៤- ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមនៅមានភាពខ្វះចន្លោះនៅឡើយ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

២៨៥- ការអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់៖ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និងច្បាប់ស្តីពីបរិយាកាសកិច្ចនឹងត្រូវដាក់ជូនអង្គនីតិបញ្ញត្តិអនុម័ត។ ច្បាប់មួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងនាមជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោកដែលនឹងត្រូវរៀបចំ និងអនុម័តផងដែររួមមាន៖ (១) ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិអ្នកប្រើប្រាស់ (ផ្តល់ឲ្យអ្នកទិញនូវសិទ្ធិ និងសំណងក្រោយពីការទិញលក់) (២) ច្បាប់ស្តីពីប្រាក់សោធននិវត្តន៍ (៣) ច្បាប់ស្តីពីអាជ្ញាប័ណ្ណ និងអាជ្ញាប័ណ្ណពិសេស (៤) ច្បាប់ស្តីពីព័ត៌មានសម្ងាត់ពាណិជ្ជកម្ម និងព័ត៌មានលាក់កំបាំង និង (៥) ច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខទិន្នន័យនិងឯកជន (Privacy and Data Security Law)។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំឲ្យមានច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខទិន្នន័យ និងឯកជន (Privacy and Data Security Law) ដែលអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គល និងអង្គការណាមួយចូលយកទិន្នន័យដែលខ្លួនបានធ្វើឡើងដោយខ្លួនឯង (រួមបញ្ចូលទាំងរបាយការណ៍ប្រវត្តិឥណទាន) និងតម្រូវឲ្យមានការការពារយ៉ាងពេញលេញនូវទិន្នន័យនោះ ហើយកំហុសឆ្គងណាមួយចំពោះទិន្នន័យនោះនឹងអាចត្រូវកែប្រែបាន។

២៨៦- បន្ថែមលើនេះ ស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ថ្មីចំនួន២ នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងរួមមាន៖អាជ្ញាធរប្រកួតប្រជែង និងអាជ្ញាធរការពារអ្នកប្រើប្រាស់។

២៨៧- ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា: ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានានឹងត្រូវធ្វើវិសោធនកម្ម ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធដល់ការចុះបញ្ជីភតិសន្យា និងអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញអរូបិយអាចប្រើប្រាស់ជាទ្រព្យធានា និងអាចចុះបញ្ជីក្នុងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីនៃប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា។

២៨៨- ច្បាប់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម: ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនាពេលបច្ចុប្បន្ន នឹងត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយលម្អិត ប្រសិនបើចាំបាច់។ ក្នុងចំណោមការត្រួតពិនិត្យនេះ ក្រសួង

ពាណិជ្ជកម្មនឹងផ្ដោតសំខាន់លើការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្ម ដែលក្រសួងបាន ចាប់ផ្ដើមដំណើរការនៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៦។

២៨៩- ច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់: ច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់នាពេលបច្ចុប្បន្ននឹងត្រូវធ្វើវិសោធកម្ម ដោយ បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ និងម៉ាកវិញ្ញាតកម្មបន្ថែម។

២៩០- រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការចេញអនុក្រឹត្យ និងប្រកាស ដើម្បីដាក់ឱ្យ អនុវត្តខ្លឹមសារច្បាប់ថ្មីៗហើយក្នុងករណីចាំបាច់នឹងស្វែងរកជំនួយបច្ចេកទេស។ បទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុង វិស័យធនាគារ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បាននិងកំពុងកែប្រែ និងរៀបចំសេចក្ដីព្រាងប្រកាសថ្មី រួមមាន ការធ្វើវិសោធកម្មលើប្រកាសស្តីពីចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសកម្ម និងសំវិធានធន និងវិធានការកែតម្រូវបន្ទាន់ និងការរៀបចំសេចក្ដីព្រាងប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសន្ទនីយភាព និងសវនករឯករាជ្យ។

២៩១- បទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងរៀបចំ ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវសេចក្ដីព្រាងច្បាប់មួយចំនួន ដូចជា ៖ (១) ច្បាប់ស្តីពីបរិច្ឆេទបាលកិច្ច (២) ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុ (៣) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ និង (៤) ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មបញ្ជា និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

២៩២- ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងច្បាប់ស្តីពីរបបសោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្ត: ក្រុមការងារអភិវឌ្ឍន៍ ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម នឹងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងច្បាប់ស្តីពី របបសោធនស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

VII. ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៩៣- ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា គឺជាប្រតិបត្តិករនៃមជ្ឈមណ្ឌលផ្ទុកទិន្នន័យព័ត៌មានឥណទាន ដែលស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ហើយមានតួនាទីជួយដល់គ្រឹះស្ថាន ធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិនៃការសងប្រាក់របស់អតិថិជន។ ការិយាល័យ ឥណទានកម្ពុជា គឺជាក្រុមហ៊ុនរួមទុន រវាងក្រុមហ៊ុន Credit Bureau Holding Cambodia ដែល តំណាងដោយសមាគមធនាគារនៅកម្ពុជា និងសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជានិងក្រុមហ៊ុន Veda Cambodia Holding ដែលជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់បច្ចេកវិទ្យាការិយាល័យឥណទាន។ គោលបំណងនៃការ បង្កើតការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា គឺពង្រឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា តាមរយៈការផ្តល់ទិន្នន័យ ដែលត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលាដល់អតិថិជន និងក្រុមហ៊ុនដែលស្ថិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជួយ

ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន។ គោលដៅរបស់ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា គឺជួយដល់អាជីវកម្មក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន កំណត់ពាក្យសុំខ្ចីឥណទានដែលមិនត្រឹមត្រូវ និងគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច។ ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា ក៏ជួយដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ផងដែរ ក្នុងការពិនិត្យមើលពីភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍ឥណទាន ដើម្បីធានាថាពួកគេធ្លាប់ទទួលបានកម្ចី ព្រមទាំងជួយដល់អតិថិជនក្នុងការការពារខ្លួនពីការលួចបន្លំអត្តសញ្ញាណ។

២៩៤- គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ បានស្នើសុំឲ្យការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាដើរតួជាអ្នកនាំមុខ ក្នុងការជួយធានាឲ្យមានការផ្តល់ឥណទានប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងការអនុវត្តផ្គត់ផ្គង់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងមានចីរភាពនៅក្នុងសហគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។ បេសកកម្មរបស់ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាគឺជំរុញដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា តាមរយៈការពង្រឹងនូវការទទួលខុសត្រូវលើការខ្ចីប្រាក់ និងការឲ្យខ្ចី។ ភាពត្រឹមត្រូវ និងអាចជឿទុកចិត្តបាននៃរបាយការណ៍ឥណទាន មានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការគាំទ្រដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច។ ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាកំពុងដំណើរការយ៉ាងល្អ ឈានទៅសម្រេចបាននូវបេសកកម្មរបស់ខ្លួន តាមរយៈការផ្តល់ព័ត៌មាន ឥណទានដែលត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលាដល់អាជីវកម្ម និងអតិថិជននៅកម្ពុជា។ ការណ៍នេះកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឲ្យខ្ចីដល់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងជំរុញការផ្តល់ទុនដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ឲ្យបានច្រើនជាងមុន។

ខ. វប្បធម៌ និងសមិទ្ធផល

២៩៥- ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២។ តាមរយៈបទប្បញ្ញត្តិដែលបានដាក់ចេញ គ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យឥណទានទៅក្នុងប្រព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ត្រូវតែពិនិត្យមើលរបាយការណ៍ឥណទាន ចំពោះរាល់ពាក្យខ្ចីប្រាក់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការផ្តល់ឥណទាន។ បច្ចុប្បន្ន ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា មានមុខងារពេញលេញជាការិយាល័យឥណទានស្របតាមប្រកាសស្តីពីការចែករំលែកព័ត៌មាន។ ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងជោគជ័យដល់សាធារណជន ក្នុងការបង្កើនការយល់ដឹងអំពីសារប្រយោជន៍នៃការិយាល័យឥណទាន។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៩៦- ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជី: បច្ចុប្បន្នការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាមិនទាន់បានទទួលព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៅឡើយ។ ការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញ សម្រាប់ការចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុនរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ផ្តល់លទ្ធភាពអនឡាញ

ដល់ការិយាល័យឥណទានកម្ពុជាទទួលបានព័ត៌មានទាន់ពេលវេលា ក៏ដូចជាការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិ ឥណទានរបស់ក្រុមហ៊ុនបន្ថែមលើប្រវត្តិឥណទានរបស់បុគ្គល។ ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុន ដែលបានចុះបញ្ជីរបស់សាធារណជន អាចនឹងទាមទារឲ្យមានការកែសម្រួលច្បាប់តិចតួចនៅក្នុង ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម។

២៩៧- ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីការចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ច (Trust Registry): បច្ចុប្បន្ន ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ពុំទាន់មានការចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ចនៅឡើយទេ ព្រោះវិស័យនេះជាកិច្ចការ ថ្មីដែលទាមទារឲ្យមាន (១) ការចំណាយថវិកាខ្ពស់ក្នុងការដំឡើងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា (២) ត្រូវពង្រឹង សមត្ថភាពមន្ត្រី (៣) ទាមទារការផ្សព្វផ្សាយឲ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយដល់សាធារណជន និង (៤) តម្រូវការជំនួយបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍ។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៩៨- បរធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ: បន្ទាប់ពីច្បាប់ស្តីពីបរធនបាលកិច្ច (Trust Law) ត្រូវបានដាក់ឲ្យ អនុវត្ត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវការចេញអនុក្រឹត្យ ឬប្រកាសអនុញ្ញាតឲ្យចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ច តាមប្រព័ន្ធ Online ដែលការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា និងសាធារណជនទទួលបានព័ត៌មាន។

២៩៩- ប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តការងារ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យការិយាល័យ ឥណទានកម្ពុជា ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពការងារ និងដំណោះស្រាយផ្សេងៗ ដោយផ្ដោតការ យកចិត្តទុកដាក់លើបច្ចេកវិទ្យា សមត្ថភាព សុវត្ថិភាព និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។

៣០០- ព័ត៌មានឥណទានពាណិជ្ជកម្ម (Commercial Credit Report): ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្ត ជំរុញ និងសហការជាមួយការិយាល័យឥណទានកម្ពុជារៀបចំរបាយការណ៍ព័ត៌មានឥណទានពាណិជ្ជកម្ម ដែលគ្របដណ្តប់លើការផ្តល់កម្ចីទាំងអស់ទៅឲ្យក្រុមហ៊ុន និងបុគ្គលក្នុងនាមជាក្រុមហ៊ុនឬសាធារណជន។

VIII. ការធានាឥណទាន និងកិច្ចការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៣០១- ជាទូទៅ ប្រជាជនក្រីក្រនិងប្រជាជននៅតាមជនបទក្នុងប្រទេសកម្ពុជារស់នៅ និងធ្វើការ ដោយពឹងផ្អែកលើសេដ្ឋកិច្ចក្រៅផ្លូវការដោយសារមិនមានជម្រើស និងភាពចាំបាច់។ ប្រជាជនក្រីក្រ និងប្រជាជននៅតាមជនបទទាំងនេះត្រូវការសេវាហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើន ដើម្បីរៀបចំ និងទ្រទ្រង់ការចិញ្ចឹម ជីវិត បង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិ គ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងសម្រួលការប្រើប្រាស់ឲ្យមានភាពរលូន។ ចំពោះ ប្រជាជនក្រីក្រ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុគឺជាផ្នែកមួយដែលចាំបាច់ និងទាមទារឲ្យមានការយល់ច្បាស់

សម្រាប់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។ យោងតាមភស្តុតាង ការទទួលបាន និងការប្រើប្រាស់សេវា ហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ និងផលវិជ្ជមានលើសូចនាករមីក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើន រួមមាន៖ ការប្រកបអាជីវកម្មដោយខ្លួនឯង ការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ និងសុខុមាលភាព។

៣០២- ជាធម្មតានៅក្នុងវិស័យជនបទ ស្ត្រីដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល និងផ្តល់សេវា ថែទាំដល់តម្រូវការរបស់ក្រុមគ្រួសារ។ ស្ត្រីត្រូវបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងពីអ្នកផ្តល់ សេវាហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រមាណ ៧៩% នៃអ្នកខ្ចីប្រាក់ និង ៦៩% នៃអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុគឺជាស្ត្រី ហើយភាគច្រើននៃគ្រឹះស្ថានទាំងនោះ បានយកចិត្តទុកដាក់លើការបង្កើត ផលិតផលកម្ចី និងសេវាបញ្ញើថ្មីៗ ជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រី។

៣០៣- រាជរដ្ឋាភិបាលមានឧបករណ៍គោលនយោបាយមួយចំនួនសម្រាប់ ជំរុញដល់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។ ឧបករណ៍ទាំងនេះ រួមមាន កម្មវិធីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសេវា និងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ គម្រោង ធានាឥណទានធុនតូចនិងមធ្យម និងកិច្ចការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៣០៤- គម្រោងធានាឥណទាន៖ ប្រទេសជាច្រើនបានជួយជំរុញកំណើននៃការផ្តល់ឥណទានដល់ សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមតាមរយៈគម្រោងធានាឥណទាន ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធច្បាស់លាស់។ ក្នុងរយៈពេលជាងពីរឆ្នាំកន្លងទៅ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បាននិងកំពុងសិក្សាស្រាវជ្រាវនូវយន្តការ សម្រាប់អភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ប្រទេសដែលមាន សេដ្ឋកិច្ចកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនបានបង្កើតគម្រោងធានាឥណទាន ដែលជាជម្រើសមួយក្នុងការផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទានដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ដើម្បីគាំទ្រការលូតលាស់អាជីវកម្ម។

៣០៥- បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំពុងសិក្សាលទ្ធភាព ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងធានាឥណទាន សម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមនៅកម្ពុជា។ មន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានទៅធ្វើ កម្មសិក្សានៅសាធារណៈលើឥណទានថែនៃប្រទេសថៃ។ សាធារណៈធានាឥណទានថៃ គឺជា សហគ្រាសរដ្ឋ និងជាស្ថាប័នឯកទេសហិរញ្ញវត្ថុមួយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួង ហិរញ្ញវត្ថុនៃប្រទេសថៃ។ ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៨៥ សាធារណៈធានាឥណទានថៃ បានផ្តល់ការធានាឥណទាន ដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលបានឥណទានពីគ្រឹះស្ថាន ហិរញ្ញវត្ថុ។ សាធារណៈធានាឥណទានថៃ បានក្លាយជាយន្តការមួយដ៏សំខាន់របស់ប្រទេសថៃ ដើម្បី អភិវឌ្ឍវិស័យសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម។

៣០៦- គម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ៖ ប្រទេសជាច្រើនបានបង្កើតគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ (ពិសេសអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើដែលមានប្រាក់

និងចំណេះដឹងហិរញ្ញវត្ថុតិចតួច) ក្នុងចំនួនទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកពីការខាតបង់ ដែលបណ្តាលមកពី ធនាគារពុំមានលទ្ធភាពក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចសងបំណុលរបស់ខ្លួន នៅពេលដល់ថ្ងៃកំណត់។ ការបង្កើត ឲ្យមានគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ នឹងបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់សាធារណជនមកលើប្រព័ន្ធធនាគារ និងរួមចំណែកដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃ "ការសម្រុកដកប្រាក់"។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើតក្រុមការងារមួយដើម្បីទទួលបន្ទុកលើគម្រោងការពារអ្នកដាក់ ប្រាក់បញ្ញើ។ ក្រុមការងារនេះ កំពុងពិនិត្យក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិចាំបាច់ និងម៉ូដែលគម្រោង ការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើដែលមានសក្តានុពល ដោយមានជំនួយពីជំនាញការ/អ្នកពិគ្រោះយោបល់ រតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក។ ការសិក្សាលទ្ធភាពស្តីពីការបង្កើតគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើក្នុង ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគ្រោងអនុវត្តដើម្បីវាយតម្លៃនិង/ឬផ្តល់អនុសាសន៍លើ៖ (១) បុរេលក្ខខណ្ឌ សម្រាប់ការបង្កើតគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ និងការត្រៀមខ្លួនជាស្រេចនាពេលបច្ចុប្បន្ន (២) កម្រិតនៃការទូទាត់សងអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ (៣) ដើមទុនសម្រាប់គម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់ បញ្ញើដែលរួមបញ្ចូលនូវតម្លៃនៃបុព្វលាភដែលត្រូវកំណត់យកពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ (៤) រចនាសម្ព័ន្ធ ទម្រង់ និងអភិបាលកិច្ចរបស់គម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់ បញ្ញើនិង (៥) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលត្រូវការសម្រាប់គម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានបញ្ជប់របាយការណ៍សិក្សាស្រាវជ្រាវលើកទី១ស្តីពីស្ថាប័នធានារ៉ាប់រង លើប្រាក់បញ្ញើកាលពីឆ្នាំ២០១៤ និងកំពុងសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពស្តីពីការបង្កើតស្ថាប័នធានារ៉ាប់រង លើប្រាក់បញ្ញើ។

៣០៧- បច្ចុប្បន្នធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងសិក្សាពីលទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតសាជីវកម្មមួយដើម្បី គ្រប់គ្រងគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣០៨- គម្រោងធានាឥណទាន៖ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើនស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការផ្តល់ ឥណទានដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ដោយសារសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមមិនបានបំពេញ កាតព្វកិច្ចដូចជា៖ (១) មិនបានចុះបញ្ជី (២) មិនមានរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងតួលេខប្រៀបធៀប និង (៣) មិនមានទ្រព្យធានាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទទួលបានឥណទាន។

៣០៩- ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបាននិងកំពុងរៀបចំ៖ (១) គោល- នយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ (ក) ការចែករំលែកហានិភ័យរវាងអ្នកស្នើសុំឥណទាន អ្នកផ្តល់ ឥណទាន និងអ្នកធានា (ខ) ដោះស្រាយបញ្ហាហានិភ័យចិត្តសាស្ត្រ (moral hazard) និង (គ) បង្កើន សមត្ថភាពដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមសម្រាប់រៀបចំផែនការអាជីវកម្ម បង្កើតគណនី និងគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មរបស់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម (២) យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍ

និងអនុវត្តគម្រោងធានាឥណទានសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និង (៣) ផែនការសកម្មភាព ដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តគម្រោងធានាឥណទាន ដើម្បីជួយពង្រឹងការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅកម្ពុជា។

៣១០- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងរកឃើញនូវផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច ជាច្រើន ដែលនឹងទទួលបានពីគម្រោងធានាឥណទានដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធច្បាស់លាស់ គឺជា រចនាសម្ព័ន្ធមួយដែលធ្វើឡើង ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តអាជីវកម្មឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ គោលនយោបាយ ដែលត្រូវការស្រាវជ្រាវបន្ថែម គឺវិធីសាស្ត្រដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ ដែលអាចកើតមានឡើងដោយ គម្រោងធានាឥណទានកម្ពុជា រួមមាន ជម្រើសនៃការចែករំលែកហានិភ័យនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម និង វិធីសាស្ត្រដើម្បីពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិការធានាឥណទានសម្រាប់កម្មវិធីអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការទទួលយក ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងដំណើរការរៀបចំផែនការអាជី- វកម្មសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម។

៣១១- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ: ទោះបីជាមានប្រកាសតម្រូវឲ្យក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើសវនកម្មលើរបាយ- ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក៏ដោយ ក៏លក្ខខណ្ឌតម្រូវនេះមិនត្រូវបានរឹតបន្តឹងទេ និងអាចត្រូវបានចាត់ទុកជា បុរេលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ទទួលបានការធានាឥណទានពីគម្រោងធានាឥណទាន។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត

៣១២- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ជាអ្នកដឹកនាំសម្របសម្រួលការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព និង យថាហេតុនៃការរៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃគម្រោងធានាឥណទាននៅកម្ពុជា។

៣១៣- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាអ្នកដឹកនាំសម្របសម្រួលការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព និងយថាហេតុ នៃការរៀបចំគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃគម្រោងការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តខិតខំបង្កើនសមត្ថភាពមន្ត្រីបុគ្គលិក និងក្រុមការងារ របស់ខ្លួន តាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការសិក្សាបង្កើតប្រព័ន្ធការពារអ្នកដាក់ប្រាក់ បញ្ញើនៅកម្ពុជា។ លើសពីនេះ ក្រុមការងារនឹងធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សាដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីដំណើរការ និងបទពិសោធន៍ក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធនេះនៅតាមបណ្តាប្រទេសមួយចំនួននៅក្នុងតំបន់ ជាពិសេសលើ ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ អភិបាលកិច្ច ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ប្រតិបត្តិការ យន្តការសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងដំណោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានបញ្ហា។

៣១៤- ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តអនុវត្តការងារ ស្របតាមផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ក្នុងនោះរួមមាន ការរៀបចំឯកសារគោលនយោបាយក្នុងការ បង្កើតប្រព័ន្ធការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើនៅកម្ពុជានឹងត្រូវបញ្ចប់នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១៦ និងឈានទៅធ្វើ

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើនៅកម្ពុជានាដើមឆ្នាំ ២០១៧។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនេះ គ្រោងនឹងរួចរាល់សម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ ជាសាធារណៈជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងឆ្នាំ២០១៨។

IX. បរិយាកាសកិច្ច

ក. ពាណិជ្ជកម្ម

៣១៥- បរិយាកាសកិច្ច គឺជាទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលបរិយាកាសទាយកផ្តល់ទ្រព្យសម្បត្តិដល់ បរិយាកាសក្នុងការមើលថែរក្សា និងប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍ដល់អតិថិជន។ ទំនាក់ទំនងនេះ គឺជា កាតព្វកិច្ចដែលចែងដោយច្បាប់ក្នុងការតម្រូវឲ្យបរិយាកាសមានសិទ្ធិកាន់កាប់ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យ សម្បត្តិសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលដែលនឹងត្រូវទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។

៣១៦- បរិយាកាសមួយចំនួនត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ដែលនឹងអាចមានផលប៉ះពាល់លើ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន៖ (១) ការកាន់កាប់សាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន ដូចជាការរៀបចំធានារ៉ាប់រងឬ កាលៈទេសៈនៃសាធារណៈ (២) ជម្លោះ ឬសក្តានុពលនៃជម្លោះ ដែលរួមមាន ការបាត់បង់សុវត្ថិភាពឬ វិវាទធ្ងន់ធ្ងរពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបរិយាកាស (៣) ផែនការលើកទឹកចិត្តនិយោជិត រួមមានផលប្រយោជន៍ គ្រប់ប្រភេទសម្រាប់និយោជិត គ្រោងការភាគហ៊ុនបរិយាកាស និងមូលនិធិសោធន និង (៤) ទម្រង់ប្រមូលផ្តុំ នៃការវិនិយោគ រួមមាន បរិយាកាសក្រុម និងបរិយាកាសនៃការវិនិយោគទ្រព្យសម្បត្តិ។

៣១៧- បរិយាកាស គឺជាឧបករណ៍គតិយុត្តដ៏សំខាន់មួយ ដែលបានវិនិយោគទៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។ បរិយាកាសកិច្ចពាណិជ្ជកម្ម មាន ៣ផ្នែកសំខាន់ៗគឺ បរិយាកាសមូលនិធិសោធន បរិយាកាសវិនិយោគ (រួមមាន មូលនិធិសង្គម៖ បរិយាកាសវិនិយោគក្នុងវិស័យអចលនទ្រព្យ បរិយាកាសភាគលាភ និងបរិយាកាស ទ្រព្យមូលបត្រ) និងអនុលោមភាពបរិយាកាសគតិយុត្ត (ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណង បន្តការទទួលខុសត្រូវដែលផ្តល់ដោយច្បាប់)។

៣១៨- អនុលោមភាពបរិយាកាសគតិយុត្ត (១) បរិយាកាសនៃអ្នកវិនិយោគអចលនទ្រព្យដែលមូលនិធិ អ្នកវិនិយោគអចលនទ្រព្យត្រូវបានកាន់កាប់ក្នុងបរិយាកាសកិច្ច ហើយផ្តល់បរិយាកាសបន្តដល់អ្នកអភិវឌ្ឍ ដោយផ្អែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯករាជ្យ តាមដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍ(អគារសហកម្មសិទ្ធិ ការអភិវឌ្ឍ លំនៅដ្ឋាន។ល។) (២) គណនីបរិយាកាសកិច្ចនៃការិយាល័យច្បាប់ដែលមេធាវីដើរតួនាទីជាអ្នករក្សា ទុកមូលនិធិជំនួស (៣) បរិយាកាសបង្ការដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងវិវាទផ្នែកច្បាប់ ដើម្បីការទូទាត់សម្រាប់ បច្ចុប្បន្នភាព និង/ឬការទាមទារសំណងទៅពេលអនាគត។ បរិយាកាសត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងទម្រង់ ពាណិជ្ជកម្ម រួមមាន លក្ខខណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀង ការធានានិងទម្រង់នៃបំណុល ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៣១៩- ច្បាប់បរធនបាលកិច្ចថ្មីត្រូវបានរៀបចំជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ឡើង។ អនុក្រឹត្យស្តីពីបរធនបាលកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០១៣ និងបច្ចុប្បន្ន បានអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល ដែលបានទទួល មូលនិធិជំនួយអន្តរជាតិតែតសំណងក្នុងនាមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងគោលបំណងអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារ និង មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ មូលនិធិនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងរូបភាពជាបំណុលឬភាគហ៊ុន នៅក្នុងគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ក្នុងទម្រង់ជាក្រុមហ៊ុន។ អនុក្រឹត្យស្តីពីបរធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យបរធនបាលកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ នៅតែបន្តអនុភាពអនុវត្ត បើទោះជាច្បាប់ស្តីពីបរធនបាលកិច្ច ត្រូវបានអនុម័តក៏ដោយ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣២០- វិស័យបរធនបាលកិច្ច មានភាពស្មុគស្មាញ និងប្រទាក់ក្រឡារវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ ចំណែកឯ ការចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ចនូវមានកម្រិតនៅឡើយ ដោយសារបរធនបាលមួយចំនួនមិនទាន់យល់ច្បាស់ អំពីកាតព្វកិច្ច ការទទួលបានព័ត៌មាននៅមានកម្រិត និងសមត្ថភាពបញ្ញត្តិករនៅមានកម្រិតដែល ទាមទារឲ្យមានការពង្រឹងសមត្ថភាព។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការនាពេលអនាគត

៣២១- សម្ព័ន្ធភាពនៃច្បាប់ស្តីពីបរធនបាលកិច្ច អនុក្រឹត្យ និងប្រកាស: ច្បាប់បរធនបាលកិច្ចនឹងត្រូវ បានអនុម័ត ហើយក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងរៀបចំជាអនុក្រឹត្យនិងប្រកាសផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីបន្ត អនុវត្តតាមគោលដៅរៀងៗខ្លួន ហើយស្ថិតក្រោមការធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ បច្ចុប្បន្ន ទាំងនេះ ក៏មានអនុភាពគតិយុត្តគ្របដណ្តប់លើប្រតិបត្តិការបរធនបាលកិច្ច និងរួមបញ្ចូលនូវកាតព្វកិច្ច ស្របច្បាប់ និងប្រកាសស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

៣២២- ការចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ច: ការចុះបញ្ជីបរធនបាលកិច្ច មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាទៅនឹងប្រព័ន្ធ ចុះបញ្ជីអនុញ្ញាតរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលបានអនុវត្តសម្រាប់ក្រុមហ៊ុននាពេលកន្លងមក។ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីតាមអនុញ្ញាត។ ការចុះបញ្ជីជា កម្មសិទ្ធិករដោយឡែក និងមានតែអាជ្ញាធរសាមីតែមួយគត់ដែលអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ។

X. ប្រព័ន្ធនិងស្តង់ដារ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៣២៣- សកម្មភាពក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ពឹងផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍កាន់តែខ្លាំងឡើង ដើម្បីជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងនោះ។ ចំណុចសំខាន់បំផុតនៃសកម្មភាពទាំងនេះផ្ដោតលើប្រព័ន្ធ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់កត់ត្រាប្រតិបត្តិការផ្ទេរប្រាក់ និងមូលបត្រដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន។

៣២៤- ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ជាតំទាត់ និងទូទាត់ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាព មានភាពចាំបាច់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ជាតិ ដើម្បីទ្រទ្រង់ដល់ការអភិវឌ្ឍឧបករណ៍និងសេវាទូទាត់សងប្រាក់ទំនើបថ្មីៗ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននិងស្តង់ដារជាតិ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធនិងសេវារបស់ខ្លួន ជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនិងការត្រួតពិនិត្យ ស្របតាមផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរីកចម្រើនឆាប់រហ័សក្នុងវិស័យនេះ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៣២៥- ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការរីកចម្រើនទីផ្សារ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍតាមដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ដោយបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់សភាពជាតំទាត់ស្វ័យប្រវត្តិ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់អន្តរធនាគារ។ ដំណើរការទូទាត់ធ្វើឡើងជារៀងរាល់ថ្ងៃទៅតាមពេលវេលាកំណត់នៅក្នុងប្រព័ន្ធសភាពជាតំទាត់ស្វ័យប្រវត្តិ ដោយការចុះឥណពន្ធ និងឥណទានលើគណនីទូទាត់របស់ធនាគារនីមួយៗ
- បច្ចុប្បន្ន ការទូទាត់សងប្រាក់ធ្វើឡើងតាមរយៈការទូទាត់សុទ្ធតាមគ្រា
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចេញផ្សាយវិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបាន ជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក។ ធនាគារអាចប្រើប្រាស់មូលបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបាននេះជំនួសឲ្យប្រាក់បញ្ញើជាសាច់ប្រាក់ និងសន្ទនីយភាពបម្រុងដែលមាននៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងធ្វើជាប្រាតិភោគសម្រាប់បំពេញមូលនិធិបន្ថែមដល់គណនីទូទាត់
- ប្រតិបត្តិការតាមម៉ាស៊ីនឆ្លុកកាត (POS) បច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានដំណើរការ តាមរយៈធនាគារក្រោមរូបភាពជាប្រតិបត្តិការឥណទានផង និងឥណពន្ធផង។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

បាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធចាក់ជាតិ ដែលភ្ជាប់ម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ និងម៉ាស៊ីន ឆ្លុកកាត (ATM/POS) សម្រាប់ប្រតិបត្តិការឥណទាន និងប្រព័ន្ធហ្វាស (FAST) សម្រាប់ ការផ្ទេរមូលនិធិជាអេឡិចត្រូនិក (EFT) និងប្រតិបត្តិការធនាគារចល័ត (Mobile Banking) រវាងធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ។ គម្រោងនេះរំពឹងទុកថា នឹងត្រូវបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ២០១៦

- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចេញផ្សាយប្រកាសស្តីពីអ្នកដំណើរការតតិយភាគីដែល កំណត់ពីមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកផ្តល់សេវា វិសាលភាពនៃប្រតិបត្តិការ និងតម្រូវការផ្នែករបាយការណ៍ រួមបញ្ចូលទាំងនីតិវិធីប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញ- ប្បទានភេរវកម្មផងដែរ
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានមួយចំនួនផ្តល់សេវាផ្ទេរប្រាក់ សេវា ទូទាត់សងប្រាក់សេវាធនាគារចល័ត និងសេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត ហើយសេវា ទាំងនេះបានពង្រីកទៅដល់ជនបទ និងតំបន់ដាច់ស្រយាលដែលពុំមានការផ្តល់សេវា តាមបណ្តាញផ្លូវការ
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាស ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទូទាត់ សងប្រាក់ ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ភាពរឹងមាំ សុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព និងភាពប្រកួត ប្រជែងនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ជាតិ ធានាបានភាពអាចធ្វើប្រតិបត្តិការបញ្ចូលគ្នា និង សមាហរណកម្មប្រព័ន្ធ ព្រមទាំងការចូលប្រើសេវាទូទាត់សងប្រាក់ការពារផលប្រយោជន៍ អ្នកប្រើប្រាស់ និងគាំទ្រដល់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។

៣២៦- សមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាននិងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់: ការចូលរួមក្នុងក្របខ័ណ្ឌ សមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន ជាកត្តាយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់កំណត់ទិសដៅនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុហើយប្រទេសកម្ពុជាមានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ក្នុងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់សមាហរណកម្ម នៅក្នុងសហគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន។

៣២៧- ចំពោះសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានសម្រេចតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ ពីរវាងសមាជិកអាស៊ាន៖ (១) ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់តម្លៃធំ (LVPS) (ដោយប្រើប្រាស់ស្តង់ដារ ISO20022) ដែលសមាជិកទាំងអស់កំពុងពិចារណាភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ RTGS ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធ SWIFT Closed User Group Platform (២) ភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ Central Shared Switch (ATM/POS) ទៅនឹង ប្រព័ន្ធ APN ដើម្បីជំរុញការប្រើប្រាស់បណ្តាឥណទានក្នុងស្រុក។

- **ការអនុវត្ត ISO20022 និង ISO8583:** ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិអាចដំណើរការជាមួយ នឹងស្តង់ដារ ISO20022។ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់រាយ ដែលរួមមានប្រព័ន្ធហ្វាសសម្រាប់ ការផ្ទេរមូលនិធិជាអេឡិចត្រូនិក (EFT) និងប្រព័ន្ធ Central Shared Switch សម្រាប់

ភ្ជាប់ម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ និងម៉ាស៊ីនឆ្លុះកាត (ATM/POS) នឹងដាក់ឱ្យ
ដំណើរការដោយប្រើប្រាស់ស្តង់ដារ ឬអាចដំណើរការជាមួយនឹងស្តង់ដារ ISO20022
និង ISO8583។

- **ការប្រើប្រាស់បណ្តាញទូទាត់សងប្រាក់អាស៊ី (APN) សម្រាប់បណ្តាញឥណទាន:** APN អាចឱ្យសមាជិកអាស៊ានដកសាច់ប្រាក់ឆ្លងដែន តាមម៉ាស៊ីន ATM ក្រោមរូបភាពជាប្រតិបត្តិការឥណទាន។ មុខងារដកសាច់ប្រាក់ក្រោមរូបភាពជាប្រតិបត្តិការឥណទាននេះ មានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធ Central Shared Switch ដែលដាក់ឱ្យដំណើរការដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ប្រព័ន្ធ Central Shared Switch អាចតភ្ជាប់ទៅ APN បាន បន្ទាប់ពីប្រព័ន្ធនេះត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និងនៅពេលដែលបញ្ហាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងគតិយុត្តនិងនីតិវិធីត្រូវបានដោះស្រាយ។
- **ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់រាយក្នុងស្រុក:** គម្រោងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហ្វាសនិងប្រព័ន្ធ Central Shared Switch ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមនិងអនុវត្តដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ហើយប្រព័ន្ធទាំងពីរត្រូវបានរំពឹងថានឹងដាក់ឱ្យដំណើរការក្នុងឆ្នាំ២០១៦ បន្ទាប់ពីការរៀបចំនីតិវិធី និងកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយធនាគារនិងសមាជិកដទៃទៀតត្រូវបានបញ្ចប់។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ:

៣២៨- ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់ នៅមិនទាន់អាចឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិវឌ្ឍនៃប្រព័ន្ធទូទាត់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ជាពិសេស ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីក្នុងការផ្តល់សេវាទូទាត់។

៣២៩- ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន កម្ពុជានៅមិនទាន់មានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទូទាត់អេឡិចត្រូនិកគ្រប់គ្រាន់ជាពិសេស ប្រព័ន្ធទូទាត់តម្លៃធំ (LVPS) ឬប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ (RTGS) សម្រាប់ធ្វើការតភ្ជាប់ជាមួយប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន។

៣៣០- សមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធទូទាត់ និងអ្នកផ្តល់សេវាទូទាត់នៅមានកម្រិត ដែលចាំបាច់ត្រូវពង្រីកបន្ថែមទៀត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តនៃទីផ្សារ។

៣៣១- ការអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ និងស្តង់ដារអន្តរជាតិក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជំរុញនិងសម្រួលដល់ការធ្វើសមាហរណកម្ម មិនទាន់មានភាពទូលំទូលាយនៅឡើយ។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៣៣២- ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ វិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បីសម្រេចឲ្យបានការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យលើសេវាធនាគារ អេឡិចត្រូនិកនិងតាមធនាគារចល័ត (Electronic and Mobile Banking)។

៣៣៣- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងបន្តអនុវត្តវិធានការដើម្បីដាក់ចេញ (១) ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និងសេវាទូទាត់សងប្រាក់ (២) គោលការណ៍ណែនាំលើស្តង់ដារសម្រាប់ការ ទូទាត់សងប្រាក់ (៣) ស្តង់ដារដើម្បីធានាថាអ្នកផ្តល់សេវាបានផ្តល់សេវាទាន់ពេលវេលា និងគួរឲ្យទុកចិត្ត និង (៤) ស្តង់ដារដើម្បីកំណត់ថាតើប្រតិបត្តិការធនាគារអេឡិចត្រូនិកបង្កើតជាប្រតិបត្តិការប្រាក់បញ្ញើ ការផ្ទេរប្រាក់ធម្មតា ឬប្រតិបត្តិការឆ្លងដែន។

៣៣៤- ការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯង: គ.ម.ក. នឹងធ្វើការសិក្សាអំពីលទ្ធភាពអនុវត្តតាមគោលការណ៍ ស្តង់ដារIOSCO។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងអនុវត្តការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯង ដើម្បីបញ្ជាក់ថាប្រព័ន្ធ បច្ចុប្បន្ន អនុលោមតាមគោលការណ៍សម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។

៣៣៥- ស្តង់ដារនិងជម្រើសក្នុងការតភ្ជាប់: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងពិនិត្យនូវជម្រើសក្នុងការភ្ជាប់ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់របស់កម្ពុជា ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់របស់ប្រទេសដទៃនៅក្នុងតំបន់ និងទូទាំងសកលលោក។ ក្នុងនាមជាសមាជិកមួយរបស់អាស៊ាន ប្រទេសកម្ពុជានឹងខិតខំជំរុញសមាហរណកម្មជាមួយសមាជិកផ្សេងទៀត ព្រមទាំងចូលរួមជាមួយបណ្តាញទូទាត់សងប្រាក់អាស៊ី (APN or AsiaPay)។

៣៣៦- ការអនុវត្តប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមៗ (RTGS): ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តអនុវត្តការងារដើម្បី អាចឲ្យធនាគារទូទាត់ទឹកប្រាក់ចំនួនធំ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមៗ និងធានាថាកិច្ចសម្រប សម្រួលរវាងប្រព័ន្ធផ្ទេរប្រាក់ជាអេឡិចត្រូនិក និងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់តម្លៃធំ ត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បី លុបបំបាត់ ឬកាត់បន្ថយគម្លាតនៃតម្លៃប្រតិបត្តិការរវាងប្រព័ន្ធទាំងពីរ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏នឹង ពិនិត្យឡើងវិញនូវការកំណត់តម្លៃប្រតិបត្តិការក្នុងប្រព័ន្ធហ្វាសថ្មីនេះ ដើម្បីកាត់បន្ថយគម្លាតរវាងតម្លៃ ប្រតិបត្តិការក្នុងប្រព័ន្ធហ្វាស និងទំហំប្រតិបត្តិការនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់តម្លៃធំ។

៣៣៧- ដំណាក់កាលក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ រួមមាន: (១) ការទូទាត់សងប្រាក់ជា អេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ប្រតិបត្តិការមូលបត្រ (២) ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមៗសម្រាប់ការទូទាត់សងប្រាក់ តម្លៃធំ (៣) បន្តអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដូចជា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួល ប្រាក់បញ្ញើ បើកគណនីទូទាត់ (៤) ការអភិវឌ្ឍប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុសម្រាប់ធនាគារ រួមទាំង ប្រតិបត្តិការមូលបត្ររដ្ឋ និង (៥) ការលើកកម្ពស់សេវាទូទាត់សងប្រាក់។

៣៣៨- ស្តង់ដារក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ: ប្រទេសកម្ពុជានឹងលើកកម្ពស់ និងប្រើប្រាស់យ៉ាងសកម្មនូវ ស្តង់ដារអន្តរជាតិក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

៣៣៩- ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងប្រើប្រាស់ស្តង់ដារមួយសម្រាប់អត្តសញ្ញាណបណ្ណ និងពិនិត្យលើការ ប្រើប្រាស់លេខកូដកំណត់អត្តសញ្ញាណគតិយុត្តរបស់អង្គភាព (Legal Entity Identifier) ជាសកល ដោយផ្អែកលើ ISO17442 ក្នុងប្រព័ន្ធដែលអនុវត្តសម្រាប់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងអត្តសញ្ញាណ របស់អង្គការហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រព័ន្ធ និងឃ្លាំងផ្ទុកទិន្នន័យ (Database) រួម រៀបចំដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម សម្រាប់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ក៏នឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងការចុះបញ្ជី ចំពោះអ្នកចូលរួមទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ព្រមទាំងបើកលទ្ធភាពស្ថាប័នដទៃទៀតអាចចូលប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធនេះតាមមធ្យោបាយដាច់ដោយឡែក និងប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

៣៤០- ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម (AML/CFT): គ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលទទួលខុសត្រូវលើការងារនេះ នឹងតាមដានព្រមទាំងធានាថាច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗ ឬដែលនឹង រៀបចំ ឬធ្វើវិសោធនកម្ម ស្តីពីដំណើរការ ឬវិធីសាស្ត្រទូទាត់សងប្រាក់ថ្មី នឹងរួមបញ្ចូលខ្លឹមសារពាក់ព័ន្ធ នឹងកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មស្របតាមច្បាប់ និងប្រកាសស្តីពី ការ ប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

៣៤១- ការផ្គត់ផ្គង់មូលបត្រ: ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គ.ម.ក. និង ជ.ម.ក. នឹងធ្វើការជាមួយគ្នា ដើម្បី សម្រួលដល់ការទូទាត់នៃការជួញដូរនៅ ជ.ម.ក. ឲ្យមានភាពប្រសើរឡើងតាមរយៈការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងការប្រើប្រាស់គណនីទូទាត់របស់ធនាគារពាណិជ្ជដែលមានចុះបញ្ជី ស្រាប់នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

៣៤២- ការទូទាត់ និងរក្សាទុកជាតិ: ស.ហ.វ. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង គ.ម.ក. នឹងសហការរៀបចំ ផែនការ និងដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវវិធានសម្ព័ន្ធដ៏ល្អបំផុតមួយសម្រាប់គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ។

XI. សមាហរណកម្ម

ក. សេចក្តីផ្តើម

៣៤៣- កម្ពុជា គឺជាសមាជិកអាស៊ាន ហើយបានប្តេជ្ញាអនុវត្តតាមផែនការអភិវឌ្ឍសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ច អាស៊ាន (AEC) ឆ្នាំ២០២៥។ គ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល មានតួនាទីក្នុងការអភិវឌ្ឍដើម្បី រួមចំណែកដល់ការសម្រេចបានគោលដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងបង្កើន សុខុមាលភាពជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

៣៤៤- មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ បានកត់សម្គាល់ពីភាពរីកលូតលាស់នៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជា និងបានជំរុញឲ្យអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការលើកកម្ពស់ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនប្រកបដោយបរិយាបន្ន។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង ត្រូវផ្ដោតសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការអភិវឌ្ឍជនបទ ការពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស និងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនៃបរិស្ថានវិនិយោគ តាមរយៈការកាត់បន្ថយចំណាយក្នុងការប្រកបអាជីវកម្ម។

៣៤៥- រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយភាពប្រទាក់ក្រឡា ដើម្បីធានាថាកម្មវិធីអភិវឌ្ឍទាំងអស់មានភាពពាក់ព័ន្ធនិងសមស្របប្រកបដោយប្រសិទ្ធផល ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ព្រមទាំងមានការអនុវត្តប្រកបដោយភាពទទួលខុសត្រូវ ទាំងផ្នែកវិជ្ជាជីវៈ និងឥទ្ធិពលលើបរិស្ថាន។

៣៤៦- ផ្នែកនីមួយៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ បានគិតគូរអំពីបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានតួនាទីជួយសម្រួលដល់ការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ ហើយតួនាទីនេះតម្រូវឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មានភាពស្របគ្នាជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍសង្គមធនធានមនុស្ស យែនឌ័រការអភិវឌ្ឍជនបទ ពាណិជ្ជកម្ម សមាហរណកម្ម ក្នុងតំបន់ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

៣៤៧- ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយ ហើយការរៀបចំផែនការ និងយុទ្ធសាស្ត្រនេះឲ្យស្របនឹងវិស័យផ្សេងៗទៀត បានក្លាយជាបញ្ហាប្រឈមកាន់តែខ្លាំង។ សកម្មភាព និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអាចចូលរួមចំណែកដល់ការសម្រេចបានគោលដៅរបស់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់តំបន់ត្រូវតែផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ប្រសិនបើអាច។

ខ. សមាហរណកម្មគោលនយោបាយសង្គម

៣៤៨- រាជរដ្ឋាភិបាល កំពុងបន្តអនុវត្តយ៉ាងសកម្មនូវគោលនយោបាយគាំពារសង្គម ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចជា ចំនួនប្រជាជនដែលមានវ័យចំណាស់ អាយុកាលមធ្យម ភាពក្រីក្រ និងវិសមភាពដែលមានកម្រិតខ្ពស់ សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធដែលមានទំហំធំ និងការបង្កើនប្រាក់ឈ្នួល។

៣៤៩- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដឹកនាំបង្កើត និងអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកិច្ចការនេះដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងស្ថាប័ន និងគណៈកម្មាធិការពាក់ព័ន្ធ។

៣៥០- នៅក្នុងវិស័យសោធន យុទ្ធសាស្ត្រនេះបង្ហាញអំពីតួនាទីកាន់តែសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍមូលនិធិដើម្បីការបំពេញកាតព្វកិច្ចសុខុមាលភាពសង្គម។

៣៥១- ជាការពិត វិស័យសោធននេះ គឺជាវិស័យដ៏សំខាន់ក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារតែមូលនិធិពីវិស័យសោធនបង្ហាញពីការសន្សំរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក៏ដូចជាការផ្តល់វិភាគទានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងនិយោជកទៅក្នុងមូលនិធិនេះផងដែរ។

៣៥២- ដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់ទំនិញ និងសេវាកម្មនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចនៅពេលដែលមានការដកប្រាក់មូលនិធិទាំងនេះនឹងត្រូវបង្វែរទៅជាហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការវិនិយោគ ដើម្បីជំរុញកំណើនមូលនិធិទាំងនេះស្របជាមួយនឹងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ដូច្នេះ ពួកគេត្រូវការឱកាសវិនិយោគនៅក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលអាចអនុវត្តបានដោយមូលនិធិនេះ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពតាមរយៈការវិនិយោគលើមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅក្នុងប្រទេសតំបន់ និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រទេស។

៣៥៣- នៅកម្ពុជា កិច្ចការនេះទាមទារការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលធន ដែលមានសន្ទនីយភាព និងពិពិធកម្ម។ ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារនេះ គឺជាអាទិភាពនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

៣៥៤- ដូច្នេះ ការអនុវត្តកម្មវិធីគោលនយោបាយសង្គម ត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយសមិទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

គ. ការធ្វើសមាហរណកម្មនៅក្នុងវិស័យ និងតំបន់

៣៥៥- ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ាន បានអនុម័តផែនការអភិវឌ្ឍសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) ឆ្នាំ២០២៥ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី២៧ កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងកូឡាឡាំពួ ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី។ ផែនការអភិវឌ្ឍនេះ បានកំណត់គោលដៅតាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រគោលនយោបាយសម្រាប់ AEC ឆ្នាំ២០១៦ ដល់២០២៥។

៣៥៦- ផែនការអភិវឌ្ឍនេះ គឺស្របតាមការងារដែលបានអនុវត្តក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍឆ្នាំ២០១៥ ដែលមានចក្ខុវិស័យដូចខាងក្រោម៖

- លុបបំបាត់ពន្ធនិងការសម្របសម្រួលការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម
- ជំរុញការអនុវត្តរបៀបវារៈសេរីភាវូបនីយកម្មពាណិជ្ជកម្មផ្នែកសេវា
- សេរីភាវូបនីយកម្មនិងការសម្របសម្រួលការវិនិយោគ
- ពង្រឹងនិងសុខដុមភាវូបនីយកម្មក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិទីផ្សារមូលធន
- សម្របសម្រួលការចល័តពលកម្មជំនាញ
- លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍក្នុងក្របខ័ណ្ឌតំបន់លើផ្នែកគោលនយោបាយប្រកួតប្រជែងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់និងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា
- លើកកម្ពស់ការតភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងគ្នា
- កាត់បន្ថយគម្លាតនៃការអភិវឌ្ឍ និង
- ពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងអាស៊ាននិងដៃគូខាងក្រៅ។

៣៥៧- ចក្ខុវិស័យនៃការធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៥ មានគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ចំនួន៣ គឺសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងវិស័យពាក់ព័ន្ធគ្នា ចំនួន៣ (សេរីភាវូបនីយកម្មគណនីមូលធន ប្រព័ន្ធទូទាត់ និងការកសាងសមត្ថភាព)។

៣៥៨- កម្ពុជា បានបង្ហាញឲ្យឃើញពីដំណើរការដ៏ល្អក្នុងការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌ និងសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ហើយយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនេះ បានកំណត់ពីសកម្មភាពដែលត្រូវបន្ត និងសកម្មភាពថ្មីៗបន្ថែមទៀតដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្ត។

៣៥៩- ខណៈដែលការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធកំពុងបន្តដំណើរការស្របតាមស្តង់ដារនៅក្នុងតំបន់ដើម្បីសម្រួល ដល់ការទទួលស្គាល់ការធ្វើសមាហរណកម្មសេវា ការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវផ្តោតលើការធ្វើសុខដុម- នីយកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូក ៥
ការកសាងសមត្ថភាព

I. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៣៦០- ការកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស គឺជាអាទិភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។ ភាពខ្វះចន្លោះជាមូលដ្ឋានដែលបន្ទុចបង្អាក់ដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា ក៏ដូចជានៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍផ្សេងៗទៀត រួមមាន ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងពាណិជ្ជកម្មមិនទាន់មានការរីកចម្រើន កង្វះជំនាញបច្ចេកទេស និងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនៅមានកម្រិត។ កម្ពុជានៅមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការស្វែងរកអ្នកមានជំនាញ និងការបណ្តុះបណ្តាលសមស្របដើម្បីបំពេញតម្រូវការកើនឡើងនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ការរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនេះបានដាក់សម្ពាធលើការផ្តល់សេវាអតិថិជន និងបញ្ញត្តិកម្ម ដែលតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកសាងសមត្ថភាព។

៣៦១- គោលនយោបាយបើកចំហទីផ្សាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានទាក់ទាញធនាគារកិច្ចបរទេស និងនាយកប្រតិបត្តិធានារ៉ាប់រង ដែលមានបទពិសោធន៍ជាច្រើន។ ដូចនេះ អ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ភាគច្រើនជាធនាគារកិច្ច ដែលមានបទពិសោធន៍ និងសមត្ថភាព។ ប៉ុន្តែ គ្រឹះស្ថានធនាគារមួយចំនួននៅមានការលំបាកក្នុងការស្វែងរកអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់កណ្តាលនិងថ្នាក់ក្រោម ដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់។ ដូច្នេះ បុគ្គលិកភាគច្រើន ថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់ក្រោម ទាមទារការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញប្រតិបត្តិការធនាគារ ឬធានារ៉ាប់រងជាមូលដ្ឋានបន្ថែមទៀត។ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងភាគច្រើនបានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងលើ ដែលវគ្គនេះត្រូវបានផ្តល់ដោយវិទ្យាស្ថានធនាគារកម្ពុជា មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងវិទ្យាស្ថានក្នុងស្រុកផ្សេងទៀត។

៣៦២- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងលើកកម្ពស់ និងពង្រឹងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារពិភពលោក និងរតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក ជាដើម។ អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានខិតខំប្រឹងប្រែងបណ្តុះបណ្តាល និងកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ។

៣៦៣- និយតករធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបានបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកក្នុងស្រុក ហើយក៏មានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់មួយចំនួនបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្រៅប្រទេស។ វិទ្យាស្ថានបរទេសមួយចំនួនបានមកបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិស័យនេះនៅកម្ពុជា និងដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ការិយាល័យបញ្ញត្តិកម្មធានារ៉ាប់រងបានរៀបចំកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស។

II. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងតារាងខ្វះខាត៖

៣៦៤- ក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវបន្តគាំទ្រជាប្រចាំដល់ការកសាងសមត្ថភាព។ ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពលើគ្រប់វិស័យមានការរីកចម្រើន ដូចជា ផ្នែកបទប្បញ្ញត្តិ និងការត្រួតពិនិត្យ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ការផ្សព្វផ្សាយទិន្នន័យស្ថិតិ និងព័ត៌មានការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសព័ត៌មាន និងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

៣៦៥- ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញជាការងារអាទិភាព នឹងនៅតែសំខាន់សម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងដើម្បីបង្ការហានិភ័យដែលអាចកើតមានថ្មីៗទៀត។ បញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបន្តពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួនឲ្យមានសមត្ថភាពអាចគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៣៦៦- ហេតុផល៣ដែលតម្រូវឲ្យអភិវឌ្ឍនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព រួមមាន៖

- ការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃទំហំធនាគារ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង
- ការដាក់ឲ្យប្រើប្រព័ន្ធផលិតផល និងឧបករណ៍ថ្មីនៅពេលទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុរីកចម្រើន និងមានពិពិធកម្ម និង
- ការបាត់បង់បុគ្គលិកដែលបានបណ្តុះបណ្តាលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលទៅវិស័យឯកជនដោយសារមានការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តប្រសើរជាងពីផ្នែកឯកជន។

III. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៣៦៧- រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកសាងសមត្ថភាពនៅគ្រប់ផ្នែកនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ការវាយតម្លៃពីតម្រូវការក្នុងផ្នែកនីមួយៗក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីផ្តោតលើតម្រូវការនៃការបណ្តុះបណ្តាល។ ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការបែងចែកធនធាន ថវិកា និងការអនុវត្ត។ ក្រសួងនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ នឹងបន្តពិភាក្សាជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា និងវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនស្របនឹងផែនការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកជំនាញជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ កិច្ចពិភាក្សានឹងរួមមានការពិនិត្យឡើងវិញនូវកម្មវិធីសិក្សា វិធីសាស្ត្រគុកោសល្យ និងការវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សនិស្សិត។

ជំពូកទី៦: ផែនការសេកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
I. វិស័យធនាគារ				
ក. ប្រតិបត្តិការធនាគារ				
គោលនយោបាយ: ស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ				
១. ការតាមដានស្ថិរភាព ហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រព័ន្ធផ្តល់សញ្ញា ជាមុន	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងអង្គភាពតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងកែលម្អរបាយការណ៍ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> លើកកម្ពស់អនុសាសន៍ជាគោលនយោបាយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យចំពោះស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុឲ្យបានប្រសើរ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីលើកកម្ពស់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> កែលម្អប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
២. ក្របខ័ណ្ឌបង្ការ និង គ្រប់គ្រងវិបត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសរួមគ្នាលើស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសរួមគ្នាលើស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគណៈកម្មាធិការស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុថ្នាក់ជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងគ្រប់គ្រងវិបត្តិជាផ្លូវការ រួមបញ្ចូលទាំងជម្រើសហិរញ្ញប្បទាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តធ្វើលំហាត់សាកល្បងក្នុងការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ (Crisis Simulation Exercises)។ 		<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិបាលកិច្ច	គោលនយោបាយ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ ២០២២-២០២៥	ស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតយន្តការការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីក្របខ័ណ្ឌ ដោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានបញ្ហា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ស្ថាប័នដឹកនាំ) ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៣. ការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តគោលនយោបាយជាតិដើម្បីជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍទីផ្សារ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលបន្ថែមទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> កែលម្អលក្ខខណ្ឌនានាដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៤. ធ្វើឲ្យប្រសិទ្ធភាពសុវត្ថិភាពនិងតុល្យភាព	<ul style="list-style-type: none"> បណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិដី រៀបចំផែនការដើម្បីពន្លឿនការផ្តល់បណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិដី និងកាត់បន្ថយចំណាយ។ បណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិដី ចេញសេចក្តីណែនាំទាក់ទងនឹងបណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិដី។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តផែនការដើម្បីពន្លឿនការផ្តល់បណ្តុះបណ្តាលសិទ្ធិដីនិងលុបបំបាត់ចោលទាំងស្រុងការប្រាក់សុវត្ថិភាពចុះបញ្ជីក្រៅផ្លូវការ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> ការចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា: អភិវឌ្ឍផែនការក្នុងការចុះបញ្ជីសិទ្ធិប្រតិបត្តិសម្រាប់អចលនទ្រព្យ និងទ្រព្យអរូបី ក្នុងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តការចុះបញ្ជីសិទ្ធិប្រតិបត្តិសម្រាប់អចលនទ្រព្យ និងទ្រព្យអរូបីយក្នុងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា។ 		- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
	<ul style="list-style-type: none"> អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ: ពន្លឿនការផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណជាតិ។ 			- ក្រសួងមហាផ្ទៃ
គោលនយោបាយ: ធ្វើឱ្យការប្រព្រឹត្តទៅនៃទីផ្សារនិងការត្រួតពិនិត្យប្រសើរឡើង				
៥. ការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្នូលប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យធានាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្នូលប្រតិបត្តិការ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹងការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្នូលប្រតិបត្តិការ 		- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៦. ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធ និងសេវាទូទាត់សងប្រាក់។ 			- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៧. កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ដោយផ្ដោតលើ៖ ១/- ការផ្តល់ឥណទាន ២/- ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ៣/- បណ្តឹង ៤/- កម្រៃ ៥/- អត្រាការប្រាក់ និង ៦/- ការប្រមូលឥណទាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តគោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃប្រប្រតិបត្តិការបទប្បញ្ញត្តិ និងកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិនានាតាមការចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៨. ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងយន្តការបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្តល់ឥណទានភតិសន្យា។ 			<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៩. អាជីវកម្មប្រាក់	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យអាជីវកម្មប្រាក់។ 			<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
១០. ប្រតិបត្តិការបង់រំលស់	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំយន្តការ និងបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការបង់រំលស់។ 		<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេល ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
១១. ពន្ធដារនៅក្នុងប្រតិបត្តិ- ការធនាគារ	<ul style="list-style-type: none"> កំណត់ដំណោះស្រាយ ចំពោះបញ្ហាពន្ធដារពាក់ព័ន្ធ នឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ប្រុងប្រយ័ត្ន។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់កំណត់ មូលដ្ឋានគិតពន្ធបានច្បាស់- លាស់សម្រាប់អនុវត្តចំពោះ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
គោលនយោបាយ: បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ				
១២. បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពី បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័ត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ជាតិស្តីពី បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> រាជរដ្ឋាភិបាល (ស្ថាប័នដឹកនាំ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា)
១៣. គម្រោងធានាគុណភាព	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគោលនយោបាយ និង ប្រឹក្សាលើការបង្កើតគម្រោង ធានាគុណភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្ត គម្រោងធានាគុណភាព។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ខ. គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ				
គោលនយោបាយ: យុទ្ធសាស្ត្រជាតិមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ				
១៤. ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធ- សាស្ត្រជាតិមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុតាមការចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
គោលនយោបាយ: ការប្រតិបត្តិការកសិកម្មនិងស្បៀង				
១៥. បទប្បញ្ញត្តិគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> បទប្បញ្ញត្តិគ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ: ពង្រឹងការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្នូលប៉ាសេលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់សកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹងការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្នូលប៉ាសេលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់សកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ 		- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
១៦.កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ដោយផ្តល់អាទិភាពលើ៖ ១/-ការឱ្យខ្លី ២/-ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ៣/-បណ្តឹង ៤/-កម្រៃ ៥/-អត្រាការប្រាក់ និង ៦/- ការអនុវត្តលើការប្រមូលតំណទាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តគោលការណ៍ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិនានាដែលចាំបាច់។ 	- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
គ. ទីផ្សារអន្តរជាតិ/រដ្ឋបាល				
គោលនយោបាយ: លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុជាតិ				
១៧. មូលបត្ររដ្ឋ	<ul style="list-style-type: none"> អន្តរាយករដ្ឋបាលខុស្យាហកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំនីតិវិធីប្រតិបត្តិការសម្រាប់មូលបត្ររដ្ឋ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ពិចារណាបោះផ្សាយ និងចុះបញ្ជីសាធារណៈនូវមូលបត្ររដ្ឋ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (ស្ថាប័នដឹកនាំ) ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ។ 			
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការបោះផ្សាយនិងផ្សព្វផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ។ 			

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ឃ. ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ				
គោលនយោបាយ: លើកកម្ពស់ទីផ្សារភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ				
១៨. រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ ទាំងអស់ឲ្យមានភាពស្របគ្នា សម្រាប់ចលនាទ្រព្យដែល បានជួលចំពោះការផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទាន	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពី ប្រតិបត្តិការមានកិច្ចធានា ដើម្បី: (១) ផ្តល់ការចុះបញ្ជី រួមលើទ្រព្យដែលបានជួល ចំពោះការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន (២) បញ្ឈប់ការចុះបញ្ជីទ្រព្យ អរូបិយ និង (៣) បញ្ជាក់ការ យកមកវិញនូវទ្រព្យដែល បានជួល។ 			- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
១៩. បទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន សម្រាប់ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន សម្រាប់ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យវិស័យភតិ- សន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ 		- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
II. វិស័យមិនមែនសេវាគ្រួសារ				
ក. ទីផ្សារមូលធន				
គោលនយោបាយ: ការពង្រីកការប្រើប្រាស់សេវាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ				
២០. ស្ថានភាពអាជីវកម្មរបស់	<ul style="list-style-type: none"> អង្កេតលើការបង្កើតនាយក- 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តជំរុញការចុះបញ្ជីរបស់សហ- 		- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថេរភាពពាក់ព័ន្ធ
សហគ្រាសសាធារណៈ និង ការលក់មូលបត្រកម្ពុជា	ដ្ឋាន ឬក្រុមហ៊ុន សម្រាប់ គ្រប់គ្រងសហគ្រាសសាធារណៈ និងការត្រៀមខ្លួនចុះបញ្ជី។ • ពិចារណាលើការបង្កើតក្រុម- ខ័ណ្ឌ និងគោលនយោបាយ លើកទឹកចិត្តដល់ការចុះបញ្ជី របស់សហគ្រាសរដ្ឋ។	គ្រាសសាធារណៈ។ • ពិនិត្យមើលអភិបាលកិច្ច និង ស្ថានភាពអាជីវកម្មរបស់សហ- គ្រាសរដ្ឋ និងជំរុញការចុះបញ្ជី របស់សហគ្រាសរដ្ឋ ដែលមាន លក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់។		- គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
២១. ផលប្រយោជន៍ក្នុង គម្រោងវិនិយោគរួម និង មូលនិធិ	• ជំរុញការបង្កើត និងការចុះ បញ្ជីគម្រោងវិនិយោគរួម និង មូលនិធិដែលអាចជួញដូរបាន (Exchange Traded Funds: ETF) ដើម្បីប្រមូលមូលនិធិ នៅក្នុងស្រុកសម្រាប់ការ វិនិយោគក្នុងស្រុក និងបង្កើត មូលនិធិគ្រប់គ្រងសម្រាប់ការ វិនិយោគមូលនិធិសង្គម របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។	• បន្តជំរុញការចុះបញ្ជី គម្រោង វិនិយោគរួម ព្រមទាំងបង្កើត និងចុះបញ្ជីសន្ទស្សន៍ ឬមូលនិធិ វិនិយោគមួយ ឬច្រើន។	• ពិនិត្យឡើងវិញលើការវិនិយោគ លើមូលនិធិដែលអាចជួញដូរបាន និងអភិវឌ្ឍវិធានវិនិយោគក្នុង ស្រុក និងសិក្សាលើលទ្ធភាព បង្កើតមូលនិធិទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ។	- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា - ជ្វារមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេល ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេល ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេល ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
២២. ការខ្ចីនិងការឲ្យខ្ចី មូលបត្រ	<ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាពីនីតិវិធីដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យមានការខ្ចី និងការឲ្យខ្ចីមូលបត្រ និងធ្វើការសិក្សាលទ្ធភាពក្នុងការបង្កើតក្រុមហ៊ុនហិរញ្ញប្បទានមូលបត្រ ដើម្បីផ្តល់សេវាខ្ចី និងឲ្យខ្ចីមូលបត្រសម្រាប់ផ្សារមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បើសិនជាអាច អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធនិងនីតិវិធីសម្រាប់យន្តការនៃការខ្ចី និងឲ្យខ្ចីមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> សម្រេចដល់ការអនុវត្តការខ្ចីនិងការឲ្យខ្ចីមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (ស្ថាប័នដឹកនាំ)
២៣. ទីផ្សារឧប្បុរស	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍទីផ្សារឧប្បុរសប្រព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិសម្រាប់ទីផ្សារឧប្បុរសប្រព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័ត និងចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការនៃទីផ្សារឧប្បុរសប្រព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (ស្ថាប័នដឹកនាំ)
២៤. ជេរីវេទីវិហិរញ្ញវត្ថុ		<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញលើស្ថានភាពទីផ្សារឧប្បុរសប្រព័ន្ធ និងសិក្សាអំពីតម្រូវការ និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិសម្រាប់ទីផ្សារអនាគត និងអុបសិន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រីកក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិសម្រាប់ជេរីវេទីវិហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីគ្រប់គ្រងទីផ្សារជេរីវេទីវិហិរញ្ញវត្ថុ និងពិនិត្យឡើងវិញលើការអនុញ្ញាត ប្រមាណបង្កើតទីផ្សារអុបសិន សម្រាប់កិច្ចសន្យាអុបសិន និងនិស្សន្ទ។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិបាលកិច្ច	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>២៥. ឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន និងព័ត៌មានវិនិយោគិន</p>	<ul style="list-style-type: none"> បង្កភាពងាយស្រួលក្នុងការចុះបញ្ជីសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់សម្រួលដំល់ការចុះបញ្ជីសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម។ ទម្រង់សាមញ្ញ : អនុញ្ញាតឲ្យធនាគារ និងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមប្រើប្រាស់ទម្រង់សាមញ្ញជំនួសឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានពេញលេញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តលក្ខខណ្ឌកម្រៃថ្មី និងអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយដើម្បីជំរុញកំណើនទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
<p>២៦. ការអភិវឌ្ឍក្រោដ្ឋហ្វាន់ខឹង</p>	<ul style="list-style-type: none"> ស្រាវជ្រាវ និងបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់ក្រោដ្ឋហ្វាន់ខឹង ដើម្បីជំរុញក្រុមហ៊ុនបង្កើតថ្មី។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអភិវឌ្ឍតម្រូវការ និងការវិវត្តថ្មីនៃទីផ្សារពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការក្រោដ្ឋហ្វាន់ខឹង និងកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវតំណភ្ជាប់រវាងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមនៅក្នុងក្រោដ្ឋហ្វាន់ខឹង និងទីផ្សារមូលបត្រនិងកែសម្រួលបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីទម្រង់កំណើន។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់អ្នកផ្តល់សេវា និងវេទិកាក្រោមឈ្មោះខ្មែរ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីពង្រឹងការគ្រួតពិនិត្យដល់អ្នកផ្តល់សេវា និងវេទិកាក្រោមឈ្មោះខ្មែរ។ 		<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
<p>២៧. បង្កើនការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារសម្រាប់ការចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យប្រសិទ្ធភាពនៃការបន្តការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងការលើកទឹកចិត្តផ្នែកមិនមែនពន្ធដារ ធ្វើការអង្កេតលើការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារបន្ថែមទៀតតាមរយៈក្រុមការងារបច្ចេកទេសរួម (ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គ.ម.ក. និងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ) ដែលរួមបញ្ចូលគោលនយោបាយពន្ធដារសម្រាប់សន្ទស្សន៍ និងមូលនិធិវិនិយោគព្រមទាំងអនុវត្តគោលនយោបាយថ្មី។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់ជំនួយប្រយោជន៍ដូចគ្នា រវាងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់ មូលបត្រ និងគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់។ 			<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
២៨. ជំរុញការចុះបញ្ជីលក់ មូលបត្ររបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវបទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយបច្ចុប្បន្ន កំណត់និងលុបចោលខុសគ្នា នានាដែលរារាំងស្ទុះដល់ការ ចុះបញ្ជីរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ជំរុញការចុះបញ្ជីលក់ មូលបត្រ និងរៀបចំចុះបញ្ជី លក់មូលបត្ររបស់ស្ថាប័ន ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តជំរុញការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ របស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
២៩. ចុះបញ្ជីគ្រឹះស្ថាន ហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ	<ul style="list-style-type: none"> កំណត់នូវគោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹង គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ ដែលអាចមានលទ្ធភាពចុះ បញ្ជីឲ្យបានរហ័សរាល់កម្មស- បត្រ ក្នុងកម្រិតណាមួយ សម្រាប់បរិស្ថាន និងការ ចុះបញ្ជីជាសាធារណៈ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យមើលលើកម្រិតការសម្រាប់ ការបន្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវពិសេស សម្រាប់ការចុះបញ្ជី។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៣០. អនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើម ពាក់ព័ន្ធនឹង ACU	<ul style="list-style-type: none"> លើកទឹកចិត្តក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ទាំងអស់ឲ្យចុះ MOU ជាមួយ ACU។ 			<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា អង្គការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត
គោលនយោបាយ: លទ្ធផលស្ថិតិសាស្ត្រ និងទិន្នន័យ				
៣១. លើកកម្ពស់អក្ខរកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការងារជាមួយក្រសួង អប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បី បញ្ចូលអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុទៅ ក្នុងកម្មវិធីអប់រំថ្នាក់ជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនិងអនុវត្តកម្មវិធី អប់រំវិនិយោគិន និងការយល់ដឹង ជាសាធារណៈ ដោយផ្អែកលើមតិ ឆ្លើយតប និងការអភិវឌ្ឍន៍ផ្សារ/ តម្រូវការទីផ្សារជាក់ស្តែង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ចូលរួមកម្មវិធីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ទ្រង់ទ្រាយធំ (សូមមើលផ្នែកការ កសាងសមត្ថភាព និងសមាហរ- ណកម្ម)។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថេរភាពកម្ពុជា
៣២. ជំរុញការអប់រំនិងការ យល់ដឹងសម្រាប់សារព័ត៌មាន	<ul style="list-style-type: none"> បន្តរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពី របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងសារព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹង អាជីវកម្មមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> កសាងសមត្ថភាពចំពោះការ ផ្សព្វផ្សាយសារព័ត៌មានជា ភាសាខ្មែរនិងភាសាអង់គ្លេស ព្រមទាំងការផ្តល់ព័ត៌មាន ជា សាធារណៈតាមរយៈប្រព័ន្ធអ៊ីន- ធឺណែត និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ សង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់ការដាក់បង្ហាញព័ត៌មាន ដែលមានលក្ខណៈ គ្រប់គ្រាន់ ព្រមទាំងឆ្លើយតបទៅនឹងរាល់ បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៣៣. គណនេយ្យនិង សវនកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> ពិភាក្សាជាមួយក្រុមប្រឹក្សា- ជាតិគណនេយ្យ លើការធ្វើ ឲ្យប្រសើរឡើងនូវការត្រួត- ពិនិត្យក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យ ជំនាញផ្តល់សេវាក្នុងវិស័យ មូលបត្ររបស់ KICPAA (សូមមើលផ្នែកគណនេយ្យ និងសវនកម្ម)។ 			<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៣៤. ការអនុវត្តនិងការដោះ- ស្រាយវិវាទ	<ul style="list-style-type: none"> បញ្ចប់ការកែសម្រួលបទ- ប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីដោះស្រាយ វិវាទលើការ។ 			<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថេរភាពកម្ពុជា
៣៥. ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិ- ការអន្តរស្ថាប័ន	<ul style="list-style-type: none"> • ចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីការចែករំលែកឯកសារ និងសហប្រតិបត្តិការលើប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអភិវឌ្ឍ និងពង្រឹងភាពជាដៃគូ និងសហប្រតិបត្តិការទៅវិញទៅមកជាមួយនឹងនិយ័តករ និងទីផ្សារមូលបត្របរទេស។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៣៦. ការកសាងសមត្ថភាព/ អភិបាលកិច្ច	<ul style="list-style-type: none"> • សម្របសម្រួលការបណ្តុះ-បណ្តាលទូទៅ និងការបណ្តុះ-បណ្តាលចំគោលដៅស្តីពីអភិបាលកិច្ច។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអភិវឌ្ឍ និងពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មដោយផ្អែកលើតម្រូវការចាំបាច់និងការអនុវត្តល្អ។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអនុវត្តប្រកាសស្តីពី អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងក្រុមហ៊ុនមិនបោះផ្សាយរួមទាំងសហគ្រាសជុនតូចនិងមធ្យម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តការវាយតម្លៃកម្រិតអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន (ASEAN Corporate Governance Scorecard) សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈនៅកម្ពុជា។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> ជំរុញការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមិនបោះផ្សាយរួមទាំងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមដោយផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល លេខាធិការក្រុមហ៊ុន និងគណៈគ្រប់គ្រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តយុទ្ធនាការអប់រំស្តីពីអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងក្រុមហ៊ុនមិនបោះផ្សាយរួមទាំងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមដោយផ្ដោតសំខាន់ទៅលើការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល លេខាធិការក្រុមហ៊ុន និងគណៈគ្រប់គ្រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ជំរុញការអនុវត្តការវាយតម្លៃកម្រិតអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម (ASEAN Corporate Governance Scorecard) សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមិនបោះផ្សាយនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងអង្កេត និងជំរុញការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ ឬការប្រកួតប្រជែងនានាដើម្បីទទួលស្គាល់ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ល្អ។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៣៧. សិក្សាលទ្ធភាពដើម្បីចូលជាសមាជិករបស់ IOSCO	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាលទ្ធភាពលើការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ជាសារវន្តរបស់ IOSCO និងការស្នើសុំចូលជាសមាជិក IOSCO។ 	<ul style="list-style-type: none"> ប្រសិនបើអាចមានលទ្ធភាពនឹងស្នើសុំចូលជាសមាជិក IOSCO។ 		<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
គោលនយោបាយ: គាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសេដ្ឋកិច្ច				
៣៨. បទប្បញ្ញត្តិមូលបត្របំណុលនិងឧបករណ៍និស្សន្ទ	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើត និងអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់មូលបត្របំណុល និងឧបករណ៍និស្សន្ទ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្របំណុល និងឧបករណ៍និស្សន្ទ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសកម្មភាពចាំបាច់បន្ថែមទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៣៩. ការត្រួតពិនិត្យ និងការ រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីគម្រោង វិនិយោគរួម	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ប្រតិបត្តិការគម្រោងវិនិយោគរួម និងអ្នកគ្រប់គ្រងមូលនិធិ និងផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដល់ប្រតិបត្តិការគម្រោងវិនិយោគរួម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងវិនិយោគរួម និងពិនិត្យឡើងវិញពីស្ថានភាពរបស់បុគ្គលគ្រប់គ្រងមូលនិធិ និងកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសកម្មភាពចាំបាច់បន្ថែមទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៤០. បរិយាកាសបាលកិច្ច និងប្រតិបត្តិការវិនិយោគស្ថិតក្រោមច្បាប់ស្តីពីបរិយាកាសបាលកិច្ច	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបរិយាកាសបាលកិច្ច និងប្រតិបត្តិការវិនិយោគ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធានាឱ្យបាននូវបរិយាកាសបាលកិច្ច និងប្រតិបត្តិការវិនិយោគរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារដែលផ្តោតលើក្របខ័ណ្ឌប្រុង-ប្រយ័ត្ន និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រមាណគោលការណ៍ណែនាំ និងនីតិវិធីសមស្រប។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងពង្រឹងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងឯកសារគតិយុត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងបរិយាកាសបាលកិច្ចវិនិយោគ។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៤១. ពង្រឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់/ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការជាមួយអង្គការស្នើបញ្ជីការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាដើម្បីបញ្ជូនវិធានការបង្ការការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយកម្ពុជាប្រកបដោយបទប្បញ្ញត្តិមូលបត្រ 			<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា អង្គការស្នើបញ្ជីការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
មហាជន។				
ខ. អន្តរកាល និងប្រកួតប្រជែងសេវាវិជ្ជាជីវៈសំខាន់ៗ				
៤២. ដាក់បទប្បញ្ញត្តិលើអន្តរ-កាល និងអ្នកផ្តល់សេវាវិជ្ជាជីវៈជំនាញ	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគុណវុឌ្ឍិ និងបទដ្ឋានស្របតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់អាស៊ាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តជំនួយអភិវឌ្ឍការកសាងសមត្ថភាពនិងជំនាញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអភិវឌ្ឍការកសាងសមត្ថភាពជំនាញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍគោលនយោបាយសម្រាប់ចុះបញ្ជីធនបាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> ចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុនបរទេសបាល។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
គ. វិស័យទានារ៉ាប់រង				
គោលនយោបាយ: ក្របខ័ណ្ឌមធ្យមកិច្ចសន្យាសេវា				
៤៣. អនុក្រឹត្យ និងប្រកាសថ្មីៗ ដើម្បីគាំទ្រដល់ច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាង និងអនុវត្តអនុក្រឹត្យ និងប្រកាសសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រង និងការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវអនុក្រឹត្យ និងប្រកាសដែលពាក់ព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពិនិត្យ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រកាសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងក្នុងទីផ្សារ។ បន្តរៀបចំប្រកាសថ្មីៗ និងអនុវត្តតាមការចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អនិច្ច័យ	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធ
៤៤. អនុលោមភាពតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការសិក្សាពីតម្រូវការផ្សេងៗនៃគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃអនុលោមភាពជាមួយនឹងតម្រូវការនៃគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។ ពិចារណាឡើងវិញការចូលជាសមាជិករបស់ IAS។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការវាយតម្លៃជាទៀងទាត់នូវគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៤៥. តម្រូវតាមលក្ខខណ្ឌរបស់ AML/CFT	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់បុគ្គលិកនិងជួយ CAFIU តាមរយៈការតាមដានការអនុវត្តច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> សម្របសម្រួលជាមួយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ដោយអនុលោមតាមតម្រូវការរបស់ AML/CFT។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៤៦. ផលិតផលធានារ៉ាប់រងជាភាពកិច្ច	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំប្រកាសសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងតិចៗ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងជាភាពកិច្ច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ជំរុញការអនុវត្តការធានារ៉ាប់រងជាភាពកិច្ច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
គោលនយោបាយ: ការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សារ និងកិច្ចការពារអន្តរជាតិ				
៤៧. យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអនាគត: ពង្រឹងឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងតាមរយៈការកែលម្អ ការប្រកួតប្រជែង និងការ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំប្រកាសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តក្នុងទីផ្សារ និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការផ្សព្វផ្សាយអំពីការអនុវត្តក្នុងទីផ្សារ និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រកាសស្តីពីការអនុវត្តក្នុងទីផ្សារ និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ច
អនុវត្តក្នុងទីផ្សារកិច្ចការពារ អ្នកប្រើប្រាស់ និងម្ចាស់ទុន	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវការត្រួត-ពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យសម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រង និងអភិវឌ្ឍន៍ផែនការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យ។ 	
	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវជំនាញបច្ចេកទេស និងជំនាញត្រួត-ពិនិត្យនៃនាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រងនិងសេវាផ្សេងៗ រៀបចំផែនការកសាងសមត្ថភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីរបស់នាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសេវាផ្សេងៗ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ត្រួតពិនិត្យកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព។ 	
		<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យការជូនដំណឹងជាមុនដើម្បីត្រួតពិនិត្យក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំស្វ័យប្រវត្តិកម្មបន្ថែមរបស់ប្រព័ន្ធនេះ។ 	

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈអំពីការធានារ៉ាប់រង ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អតិថិជន។ ពិនិត្យឡើងវិញនូវចេញបាយដោយភាពច្នៃប្រឌិតផ្សេងៗសម្រាប់សហគមន៍ជនបទ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តកម្មវិធីអប់រំអំពីការធានារ៉ាប់រង។ អភិវឌ្ឍន៍បណ្តាញចែកចាយតាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសមាហរណកម្មទៅក្នុងការដាក់បញ្ចូលកម្មវិធីហិរញ្ញវត្ថុ។ ពិនិត្យឡើងវិញទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃបណ្តាញចែកចាយ។ 	
គោលនយោបាយ: គណៈកម្មការធានារ៉ាប់រង				
៤៨. កសាងនាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និង សេវាជនជាតិភាគលិខិត: កម្មការធានារ៉ាប់រង	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំអភិវឌ្ឍន៍ និងអនុវត្តផែនការដើម្បីតម្លើងនាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសេវាជនទៅជាគណៈកម្មការធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដំណើរការគណៈកម្មការធានារ៉ាប់រងថ្មីនេះ។ 		- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ឃ. វិស័យសេវា (ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម)				
គោលនយោបាយ: មជ្ឈដ្ឋានបង្កើនវិស័យប្រយោជន៍				
៤៩. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងច្បាប់សម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងច្បាប់សោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្ត។ រៀបចំដំណើរការត្រួតពិនិត្យនិងគោលនយោបាយសម្រាប់របបសោធន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម និងច្បាប់សោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្ត។ អនុវត្តនូវដំណើរការត្រួតពិនិត្យនិងគោលនយោបាយសម្រាប់មូលនិធិសោធន។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម និងច្បាប់សោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្ត។ 	<p>បណ្តាសវិជ្ជាជីវៈ</p> <ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសង្គមកិច្ច អភិវឌ្ឍន៍ និងយុវនីតិសម្បទា
<p>៥០. គោលនយោបាយដើម្បីកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធរបស់មូលនិធិសោធន</p>	<ul style="list-style-type: none"> ផ្លាស់ប្តូរពីរបបសោធនកំណត់ការកាលិកមិនបង់ភាគទាន (non-contributory DB) ទៅជារបបសោធនកំណត់ការកាលិកបង់ភាគទាន (contributory DB) ។ សិក្សាពីលទ្ធភាពក្នុងការផ្លាស់ប្តូរពីរបបសោធនកំណត់ការកាលិកបង់ភាគទានទៅជារបបសោធនកំណត់ភាគទាន (DC) ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំផែនការ និងពេលវេលាក្នុងការផ្លាស់ប្តូរឲ្យបានច្បាស់លាស់នៅពេលដែលលទ្ធផលសិក្សាបង្ហាញថាការផ្លាស់ប្តូរគឺចាំបាច់។ 		<p>ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ</p> <ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៥១. ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងមូលនិធិសោធន	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រុមហ៊ុន រដ្ឋបាលនិងការគ្រប់គ្រង របស់ ប.ជ.ស. ប.ជ.អ. ប.ស.ស. និង ម.ជ.ព.។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាព ក្នុងការបង្កើតស្ថាប័នដាច់ ដោយឡែកមួយដើម្បីគ្រប់គ្រងរបបសោធនទាំងអស់។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៥២. ដាក់ឱ្យអនុវត្តរបប សោធនសាធារណៈ	<ul style="list-style-type: none"> ចាប់ផ្តើមដាក់ឱ្យអនុវត្ត របបសោធនសាធារណៈ ដែលមានលក្ខណៈ កាតព្វកិច្ចសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងប្រព័ន្ធ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការសិក្សាដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសោធនសាធារណៈសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសោធនសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈស្ម័គ្រចិត្តក្នុងដំណាក់កាលដំបូង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ឱ្យអនុវត្តរបបសោធនសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈកាតព្វកិច្ចនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
៥៣. ដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសោធនឯកជនស្ម័គ្រចិត្ត	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ប្រតិបត្តិការសោធនឯកជនដើម្បីដំណើរការរបបនេះ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៥៤. រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មាន-វិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដែលចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការរបបសោធន។ សិក្សាពីលទ្ធភាពក្នុងការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យារបស់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមជាមួយនិងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន 	<ul style="list-style-type: none"> ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ដំណើរការរបបសោធន។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងផែនការ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្ទ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	របស់អគ្គសញ្ញាណបណ្ណ សញ្ញាតិខ្មែរ និងបណ្ណ សមព័ទ្ធ។			
៥៥. រៀបចំជម្រើសវិនិយោគ សម្រាប់មូលនិធិសោធន	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគោលនយោបាយ និង ជម្រើសសម្រាប់វិនិយោគ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវគោលនយោ- បាយ និង យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ វិនិយោគ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៥៦. កសាងសមត្ថភាពមន្ត្រី អនុវត្តកម្មវិធីគាំពារសង្គម	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំផែនការកសាងសមត្ថ- ភាពដល់មន្ត្រីដែលមានតួនាទី អនុវត្តកម្មវិធីគាំពារសង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តផែនការកសាងសមត្ថភាព និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> កែលម្អវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញឲ្យ កាន់តែមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៥៧. ពង្រីកការយល់ដឹង របស់ប្រជាពលរដ្ឋលើកម្មវិធី គាំពារសង្គម	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំ និងអនុវត្តផែនការ ពង្រីកការយល់ដឹងរបស់ប្រជា- ពលរដ្ឋអំពីអត្ថប្រយោជន៍ របស់កម្មវិធីគាំពារសង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹង និងពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយពី អត្ថប្រយោជន៍ និងលក្ខណៈពិសេស របស់កម្មវិធីគាំពារសង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹង និងពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយ ពីអត្ថប្រយោជន៍ និងលក្ខណៈ ពិសេសរបស់កម្មវិធីគាំពារសង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះ- បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសមុទ្រា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ខ. ការអភិវឌ្ឍន៍បេឡាហ្វេស្ថានសេវាអន្តរជាតិ				
៥៨. ការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យ អនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យអចលនវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> បញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍ អចលនវត្ថុទៅគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពិនិត្យឡើងវិញនៅភាព ចន្លោះប្រហោងនៅក្នុងច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម អភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងធ្វើការ សម្រួល។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងដាក់ឱ្យ អនុវត្តប្រកាស១២២២ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍ អចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំអនុក្រឹត្យ និងបទប្បញ្ញត្តិ ផ្សេងទៀតដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ថ្មី នេះ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម សេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្ម គ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មសេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ:ពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ:ពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> កែសម្រួល និងដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រកាសលេខ ១៤២ ស្តីពីអាជីវកម្មសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញលើប្រកាសស្តីពីក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់អ្នកប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាងស្តីពីក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់អ្នកប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញលើស្តង់ដារវាយតម្លៃដើម្បីឱ្យស្របតាមស្តង់ដារក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដោយអនុលោមតាមស្តង់ដារវាយតម្លៃរបស់អាស៊ាន និងស្តង់ដារវាយតម្លៃរបស់ក្រុមប្រឹក្សាវាយតម្លៃអន្តរជាតិ (IVSC)។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាងស្តង់ដារវាយតម្លៃកម្ពុជា។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រងសិទ្ធិកាន់កាប់ចំណែកនៃ 		<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតនិងរៀបចំយន្តការសម្រាប់ប្រឡងនិងវាយតម្លៃសមត្ថភាព 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៥៩. ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ ទីផ្សារ	<p>អគារសហកម្មសិទ្ធិ។</p> <ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ដល់អ្នកទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ និងអ្នកគ្មានអាជ្ញាបណ្ណដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើឯកសារនិងដល់កន្លែង។ ប្រមូលទិន្នន័យនិងវិភាគទិន្នន័យ និងការត្រួតពិនិត្យទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ដល់អ្នកទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ និងអ្នកគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ។ អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យសម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យអ្នកទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ។ 	<p>របស់អ្នកវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ។</p> <ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ដល់អ្នកទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ និងអ្នកគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> ប្រមូលទិន្នន័យនិងវិភាគទិន្នន័យ និងការត្រួតពិនិត្យទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យសម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យអ្នកទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យ និងវិភាគការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៦០. ការកសាងសមត្ថភាព	<ul style="list-style-type: none"> សហការជាមួយអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ទៅលើការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ។ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអ្នកអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និងអ្នកប្រកបសេវាកម្មវាយតម្លៃសេវាកម្មអចលនវត្ថុនិង 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ទៅលើការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ។ បន្តបង្កើនការយល់ដឹង។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ទៅលើការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ។ បន្តបង្កើនការយល់ដឹង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	សេវាកម្មគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្ត ច្បាប់។			
	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងសមត្ថភាពបញ្ញត្តិករ តាមរយៈការចូលរួមគ្នាបណ្តុះ- បណ្តាលសិក្ខាសាលា ឬផ្លាស់ប្តូរ ប្រទេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តកសាងសមត្ថភាព បញ្ញត្តិករ តាមរយៈ ការចូលរួមគ្នាបណ្តុះ- បណ្តាល សិក្ខាសាលា ឬផ្លាស់ប្តូរ ទស្សនកិច្ចសិក្សា។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តកសាងសមត្ថភាពបញ្ញត្តិករ តាមរយៈ ការចូលរួមគ្នាបណ្តុះ- បណ្តាល សិក្ខាសាលា ឬផ្លាស់ប្តូរ ទស្សនកិច្ចសិក្សា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
		<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតប្រចំណុំនៃបទដ្ឋានប្រឡង និងវាយតម្លៃសមត្ថភាពរបស់អ្នក វាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ដោយសហការជាមួយសមាគម ឬគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលក្នុង ស្រុក។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើត និងដាក់ឲ្យអនុវត្តកម្មវិធី អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ជា ប្រចាំ (CPD) សម្រាប់អ្នកវាយតម្លៃ និងភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ប. លើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅ				
៦១.ការអភិវឌ្ឍកម្រិតជីវភាពរស់នៅ បច្ចុប្បន្នសម្រាប់អាជីវកម្ម បញ្ជី ការលក់ដេញថ្លៃ មហាជន និងទំនិញដែល ប្រើប្រាស់រួច	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មបញ្ជី និងប្រាតិភោគដោយអនុប្ប- ទាននិងដាក់ពន្ធនៅទីស្តីការ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តច្បាប់ និងដាក់ចេញនូវ បច្ចុប្បន្នផ្សេងទៀតសម្រាប់ អនុវត្ត។ • រៀបចំសេចក្តីព្រាងបច្ចុប្បន្ន ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មលក់ ដេញថ្លៃមហាជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តលើបច្ចុប្បន្នស្តីពី ការ គ្រប់គ្រងអាជីវកម្មលក់ដេញថ្លៃ មហាជន។ • រៀបចំសេចក្តីព្រាង និងអនុម័ត លើបច្ចុប្បន្ន ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មទំនិញដែលប្រើប្រាស់ រួចហើយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រកាសស្តីពី អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដើម្បីអនុវត្ត។ 			<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំ និងអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ នៃក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា IT ដើម្បី ត្រួតពិនិត្យដំណើរការទិន្នន័យ និងតម្រូវការព័ត៌មានក្នុងការ គ្រប់គ្រងវិស័យទទួលបញ្ចាំ និង ប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ការអនុវត្តពេញលេញនៃប្រព័ន្ធ បច្ចេកវិទ្យា តាមរយៈកម្មវិធី បណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ បញ្ញត្តិករ ប្រតិបត្តិករ និង អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
		<ul style="list-style-type: none"> ណែនាំអំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការតាម ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រសម្រាប់វិស័យបញ្ចាំ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៦២ ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យទីផ្សារ	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ចំពោះទីផ្សារទទួលបញ្ចាំ តាមរយៈការចុះត្រួតពិនិត្យ លើឯកសារ និងការត្រួតពិនិត្យ ដល់ទីកន្លែង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិចំពោះ ទីផ្សារទទួលបញ្ចាំ តាមរយៈការ ចុះត្រួតពិនិត្យលើឯកសារ និង ការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែង។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ចំពោះទីផ្សារទទួលបញ្ចាំ តាមរយៈការចុះត្រួតពិនិត្យលើ ឯកសារ និងការត្រួតពិនិត្យដល់ ទីកន្លែង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> សហការជាមួយគណៈកម្មាធិការចុះបង្ក្រាបការលេងល្បែងកាស៊ីណូ ផ្ដោតទូទៅ ភ្នាក់ងារ ភ្នាក់ងារតាមអនឡាញ និងការលេងល្បែងខុសច្បាប់ ផ្សេងទៀតចំពោះអាជីវកម្មបញ្ចាំខុសច្បាប់ ឲ្យមកស្នើសុំប្រកបអាជីវកម្មស្របច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើកិច្ចសហការត្រួតពិនិត្យតាមផ្នែកពាក់ព័ន្ធជាមួយសមាគមអ្នកទទួលបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុញ្ញាតកម្ពុជា ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់វិស័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃការទទួលបញ្ចាំ លក់ដេញដូរ និងទំនិញដែលប្រើប្រាស់រួច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
			<ul style="list-style-type: none"> បង្កើនតម្លាភាពទីផ្សារ និងកម្រិតនៃកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យទទួលបញ្ចាំ ទីផ្សារនៃអាជីវកម្មលក់ដេញដូរមហាជន និងទីផ្សារនៃអាជីវកម្មទំនិញប្រើប្រាស់រួច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៦៣.ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> សហការជាមួយនឹងអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយនឹងអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយនឹងអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ច
៦៤.ការកសាងសមត្ថភាព	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើនសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មបញ្ជាំ អាជីវកម្មលក់ដេញថ្លៃ និងទំនិញប្រើប្រាស់រួចតាមរយៈទស្សនកិច្ចសិក្សានិងការចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្រៅប្រទេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនិងបង្កើតផែនការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ និងអ្នកចូលរួមទីផ្សារដើម្បីធានាថាការអនុវត្តពាក់ព័ន្ធកម្មបញ្ជាំ អាជីវកម្មលក់ដេញថ្លៃ និងទំនិញប្រើប្រាស់រួចមានភាពរលូន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងបង្កើតផែនការកសាងសមត្ថភាព មន្ត្រីជំនាញ និងអ្នកចូលរួមទីផ្សារដើម្បីធានាថាការអនុវត្តពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មបញ្ជាំ អាជីវកម្មលក់ដេញថ្លៃ និងទំនិញប្រើប្រាស់រួចមានភាពរលូន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
	<ul style="list-style-type: none"> លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈតាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទៅដល់ប្រតិបត្តិករ និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈជូនសាធារណជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាលដល់ប្រតិបត្តិករ និងសាធារណជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាលដល់ប្រតិបត្តិករ និងសាធារណជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្ទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>III. គាំទ្រហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ</p>				
<p>ក. ការប្រឆាំងការសង្កាសប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានអន្តរកម្ម</p>				
<p>៦៥. ការវាយតម្លៃអាយ្នមញ្ញ លើកទី២</p>	<ul style="list-style-type: none"> • តាមដានលទ្ធផលការវាយ- តម្លៃអាយ្នមញ្ញ និងផែនការ សកម្មភាពតែតម្រូវ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ចាប់ផ្តើមការវាយតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន លើការប្រតិបត្តិតាម ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • រក្សាប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការ ប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានអន្តរកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងមហាផ្ទៃ - ក្រសួងការបរទេសនិងសហ- ប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ - គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួល ជាតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានអន្តរកម្ម - អ្នកត្រួតពិនិត្យប្រគល់រាយការណ៍ - អង្គការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ
<p>៦៦. តាមដានហានិភ័យការ សម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញ- ប្បទានអន្តរកម្ម</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បញ្ចប់ការវាយតម្លៃហានិភ័យ ផ្ទាក់ជាតិស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានអន្តរកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃហានិភ័យការសម្អាត ប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានអន្តរកម្ម ដោយពង្រីកវិសាលភាពប្រគល់ រាយការណ៍ឲ្យទូលំទូលាយជាង មុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • តាមដានការវិវត្តន៍ហានិភ័យការ សម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទាន អន្តរកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា - ក្រុមការងារជំនាញការ - គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួល ជាតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និង

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
				<ul style="list-style-type: none"> ហិរញ្ញប្បទានហាមកម្ម អ្នកត្រួតពិនិត្យប្រកួលប្រជែងការណ៍ អង្គការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ
៦៧. ពង្រឹងសមត្ថភាពអង្គ- ភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា	<ul style="list-style-type: none"> កែលម្អមូលធនសម្ព័ន្ធរបស់ អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជាឲ្យស្របតាមស្ថានភាព ជាក់ស្តែង។ ពង្រឹងគុណភាពនៃការវិភាគ របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ សង្ស័យ និងរបាយការណ៍ ប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវលទ្ធផលនៃ របាយការណ៍ដែលបានធ្វើជូន ភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងពង្រឹងធនា- សម្ព័ន្ធ និងមុខងារ។ បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា
				<ul style="list-style-type: none"> អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា ភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៦៨. ធ្លាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្ម និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញវិធីសាស្ត្រកម្មច្បាប់ និងឬ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្មក្នុងករណីចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញគោលការណ៍ណែនាំការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ជាមួយនឹងបញ្ញត្តិករិនបុគ្គលរាយការណ៍។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា - ក្រសួងយុត្តិធម៌ - ស្ថាប័នត្រួតពិនិត្យបុគ្គលរាយការណ៍
៦៩. ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងស្រុក	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រីកក្របខ័ណ្ឌការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្មឱ្យគ្របដណ្តប់ដល់មុខរបរ និងវិជ្ជាជីវៈ មិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងយុត្តិធម៌ - ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ - ក្រសួងមហាផ្ទៃ - គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
៧០. ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រីកកិច្ចប្រមាញ់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តពង្រីកកិច្ចប្រមាញ់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អនិច្ច័យ	គោលនយោបាយ: ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ២០២២-២០២៥	ស្ថានភាពពាក់ព័ន្ធ
៧១. បន្តស្វែងរកបទល្មើស ការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញ- ប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ និង អាជ្ញាធរតុលាការដើម្បីស្វែងរក បទល្មើសសម្អាតប្រាក់និង ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពរបស់ភ្នាក់ងារ អនុវត្តច្បាប់ និងអាជ្ញាធរតុលាការ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> អាជ្ញាធរពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា
៧២. ពង្រឹងសមត្ថភាព បញ្ញត្តិករ និងស្ថាប័ន	<ul style="list-style-type: none"> ស្វែងរកជំនួយក្នុងការកសាង សមត្ថភាពរបស់បញ្ញត្តិករក្នុង ការត្រួតពិនិត្យការប្រឆាំងការ សម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន កេរ្តិ៍រាងកាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា ស្ថាប័នត្រួតពិនិត្យបុគ្គល រាយការណ៍
៧៣. ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងការ ប្រមូលទិន្នន័យការសម្អាត ប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន កេរ្តិ៍រាងកាយ	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើឲ្យ ប្រសើរឡើងព័ត៌មានស្ថិតិ ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពការ សម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្ប- ទានកេរ្តិ៍រាងកាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា ស្ថាប័នត្រួតពិនិត្យបុគ្គល រាយការណ៍
៧៤. បង្កើនការយល់ដឹង ទាក់ទងនឹងបញ្ហាការប្រឆាំង ការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំកម្មវិធីបង្កើនការ យល់ដឹង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រីកកម្មវិធីបង្កើនការយល់ដឹង។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងការបញ្ជូន របាយការណ៍ស្តីពីការសម្អាត ប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជា ស្ថាប័នត្រួតពិនិត្យបុគ្គល រាយការណ៍

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ខ. អភិបាលកិច្ច				
៧៥. ការយល់ដឹង និងការ យល់ច្បាស់	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសិក្ខាសាលា/វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីអភិបាលកិច្ច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យមើលឡើងវិញនៃផលប៉ះពាល់ពីសិក្ខាសាលា/ការបណ្តុះបណ្តាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អនុគណៈកម្មាធិការអភិបាលកិច្ច គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> ការបង្កើតវិទ្យាស្ថានឯកជននៃអភិបាល។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
	<ul style="list-style-type: none"> លើកទឹកចិត្តកែលម្អនូវការរាយការណ៍ធុរកិច្ច។ 	<ul style="list-style-type: none"> ការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចសាងសង់ និងការរាយការណ៍។ 	<ul style="list-style-type: none"> ការវាយតម្លៃកម្រិតអភិបាលកិច្ចអាស៊ាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
៧៦. ការបណ្តុះបណ្តាល អភិបាលកិច្ច ក្រុមប្រឹក្សា- កិច្ចសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សា	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគោលនយោបាយស្តីពីតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលអភិបាលកិច្ចនូវការ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលចាំបាច់ស្តីពីអភិបាលកិច្ចសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៧៧. ការបណ្តុះបណ្តាល បរិយាកាស	<ul style="list-style-type: none"> បណ្តុះបណ្តាលអភិបាលកិច្ចសម្រាប់បរិយាកាស និងមន្ត្រី។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
គ. ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់វិស័យសេវាសុខាភិបាល				
៧៨. បទដ្ឋានបង្ហាញពីតំរូវការ និងក្រមសីលធម៌ផ្ទៃក្នុង៖	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតបទដ្ឋាន និងក្រមសីលធម៌ផ្ទៃក្នុង៖ សម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ 			<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
៧៩. ការអប់រំអតិថិជន	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
ឃ. គណនេយ្យ និងសវនកម្ម				
គោលនយោបាយ៖ អនុវត្តស្តង់ដារនយោបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ				
៨០. ការផ្លាស់ប្តូរពីការអនុវត្តទូទៅទៅជាការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យកំណត់ពីតម្រូវការសម្រាប់រយៈពេលផ្លាស់ប្តូរ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៨១. យុទ្ធសាស្ត្រស្តារប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំថ្ងៃ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំខែ។	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រស្តារប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៨២. បញ្ហាពន្ធលើការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំថ្ងៃ	<ul style="list-style-type: none"> នាយកដ្ឋានពន្ធដារសម្រេចពីការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំថ្ងៃ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៨៣. សមត្ថភាពក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំថ្ងៃ	<ul style="list-style-type: none"> ការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធស្តីពីការប្តូរទៅអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌរបាយការណ៍ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរកាលជាប្រចាំថ្ងៃ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញនៅកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៨៤. សមត្ថកិច្ចការបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការ តាមដានរបាយការណ៍ដែល រៀបចំតាមស្តង់ដាររបាយ- ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៅ កម្ពុជា	<ul style="list-style-type: none"> ការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ មន្ត្រីបញ្ញត្តិកម្មធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាទាក់ទងរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិរបស់ស្តង់- ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អន្តរជាតិនៅកម្ពុជា។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការ វិភាគ និងបកស្រាយរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការបណ្តុះបណ្តាលលើ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែល រៀបចំតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
៨៥. កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល គណនេយ្យករសាធារណៈ ជំនាញជាតិ	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល គណនេយ្យករសាធារណៈ ជំនាញជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល គណនេយ្យករសាធារណៈជំនាញ ជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល គណនេយ្យករសាធារណៈជំនាញ ជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករ និង សវនករជំនាញនៅកម្ពុជា
៨៦. ការបណ្តុះបណ្តាល ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញ- វត្ថុអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា ក្នុង រយៈពេលអន្តរកាល	<ul style="list-style-type: none"> ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាល បន្ថែមដល់និស្សិតគណនេយ្យ- ករសាធារណៈជំនាញស្តីពី ចំណុចស្មុគស្មាញនៃស្តង់- ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អន្តរជាតិនៅកម្ពុជា។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តផែនការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញជាយុទ្ធសាស្ត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផ្នែកសវនកម្ម និងគណនេយ្យនៃផែនការ បណ្តុះបណ្តាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករ និង សវនករជំនាញនៅកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្ទ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> បញ្ចប់ការរៀបចំវាក្យសព្ទទាក់ទងនឹងជំនាញសវនកម្មនិងគណនេយ្យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មវាក្យសព្ទក្នុងករណីចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មវាក្យសព្ទក្នុងករណីចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញនៅកម្ពុជា
គោលនយោបាយ: ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការអនុវត្តគុណភាពសវនកម្ម				
៨៧.ត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងព័ត៌មានស្ថិតិដើម្បីត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ជាមួយការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលសម្រាប់ការអនុលោមតាមច្បាប់នៃរបាយការណ៍ព័ត៌មានដល់រាជរដ្ឋាភិបាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងធនធានមនុស្ស និងសមត្ថភាពជំនាញរបស់មន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញការអនុវត្តតាមជាមួយតម្រូវការការងារពាណិជ្ជកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
	<ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអនុលោមរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីវាយតម្លៃការងារពាណិជ្ជកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តប្រព័ន្ធនៃការពិនិត្យឡើងវិញនៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
៨៨. ការយល់ដឹងអំពីពន្ធដារ	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតក្រុមការងារដើម្បីពិភាក្សាពីបញ្ហាពន្ធដារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ចេញផ្សាយការករយើញរបស់ក្រុមការងារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៨៩. ការតាមដានគុណភាពសវនកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនសវនកម្ម និងសវនករ	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងការតាមដានគុណភាពសវនកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការពិនិត្យឡើងវិញគុណភាពសវនកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តការពិនិត្យឡើងវិញគុណភាពសវនកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញនៅកម្ពុជា
ខ. ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ				
គោលនយោបាយ: ធ្វើបទប្បញ្ញត្តិកម្មច្បាប់ពាក់ព័ន្ធកម្មបទប្បញ្ញត្តិ				
៩០. ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការមានកិច្ចធានា	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការមានកិច្ចធានាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាភតិសន្យានិងការចុះបញ្ជីសិទ្ធិប្រាក់ភោគលើអចលនវត្ថុនិងទ្រព្យអរូបី។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
៩១. ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មដើម្បីដំណើរការប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មស្វ័យប្រវត្តិ- 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ: ពេលឆ្នាំ ២០១៦-២០១៩	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០១៩-២០២២	គោលនយោបាយ: ពេលវេលា ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>៩២. ច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម</p>	<p>កម្ម និងបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធ ដល់ច្បាប់ឯកជន។</p> <ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពី វិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជី ពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីរួមបញ្ចូល ការចុះបញ្ជីសហគ្រាសឯក- បុគ្គល និងបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ដល់សហគ្រាសឯកបុគ្គល និងបទប្បញ្ញត្តិនានារបស់ សហគ្រាសឯកបុគ្គល។ 			<p>- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម</p>
គោលនយោបាយ: អនុវត្ត និងអនុវត្តច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម				
<p>៩៣. ច្បាប់បរិយោគបាលកិច្ច</p>	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តយ៉ាងពិស្តារនៃច្បាប់ បរិយោគបាលកិច្ច។ ចេញប្រកាសដើម្បីអនុវត្ត ច្បាប់បរិយោគបាលកិច្ចសម្រាប់ ទីផ្សារមូលបត្រ។ បង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីបរិយោគ- បាលកិច្ចនិងពិនិត្យការប្រើ- ប្រាស់នៃប្រព័ន្ធចុះបញ្ជី 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
				<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	ក្រុមហ៊ុនអនុឡាយរបស់ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។			
៩៤. ច្បាប់ស្តីពីពាណិជ្ជកម្ម តាមប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីគ្រួសារ	<ul style="list-style-type: none"> ការចេញបទប្បញ្ញត្តិដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់បធាន-បាលកិច្ចដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយការិយាល័យឥណទានសម្រាប់ប្រព័ន្ធនៃការចុះបញ្ជីបធានបាលកិច្ច។ ពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ចុងក្រោយ និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យដើម្បីអនុវត្តច្បាប់។ រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនានាស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ការអនុញ្ញាតឲ្យមានការផ្សារភ្ជាប់ទៅវិញទៅមករវាងការិយាល័យឥណទានជាមួយនឹងប្រព័ន្ធការចុះបញ្ជីបធានបាលកិច្ច។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
				<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
គោលនយោបាយ: បញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ ៩៥. ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ អ្នកប្រើប្រាស់	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តច្បាប់ដើម្បីបង្កើតស្ថាប័នការពារអ្នកប្រើប្រាស់។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ន្ទុកសេដ្ឋកិច្ច
	<ul style="list-style-type: none"> ចេញប្រកាសទាក់ទងនឹងវិស័យធានារ៉ាប់រង និងសោធន និងអចលនទ្រព្យស្តីពីស្តង់ដារចែករំលែកព័ត៌មាន។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
៩៦. ច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័តច្បាប់និងអនុក្រឹត្យដើម្បីបង្កើតស្ថាប័នប្រកួតប្រជែង។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍន៍និងរៀបចំយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយឲ្យយល់ដឹងអំពីច្បាប់នេះ។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
៩៧. អនុម័តច្បាប់ថ្មីស្តីពីសិទ្ធិអ្នកប្រើប្រាស់	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីស្តីពីសិទ្ធិអ្នកប្រើប្រាស់ និងអនុក្រឹត្យ ឬប្រកាស ដើម្បីបន្ថែមសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចក្រោយការធ្វើកិច្ចសន្យា។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
គោលនយោបាយ: អនុម័ត និងអនុវត្តច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ការចូលជាសមាជិកអន្តរជាតិសេដ្ឋកិច្ច				
៩៨. សភាជំនុំជម្រះផ្នែកពាណិជ្ជកម្មរបស់តុលាការ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំអនុក្រឹត្យ និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីបង្កើតសភា 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី២ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	ជំនុំជម្រះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានលក្ខណៈឯករាជ្យ។			
៩៩. ច្បាប់ស្តីពីភ្នាក់ងារ		<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីភ្នាក់ងារ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
១០០. ច្បាប់ស្តីពីតំបន់សម្ងាត់ពាណិជ្ជកម្ម និងព័ត៌មានលាក់កំបាំង (មិនលើកចំហ)		<ul style="list-style-type: none"> ការព្រាងច្បាប់និងអនុក្រឹត្យ/ប្រកាស 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
១០១. ច្បាប់ស្តីពីអាជ្ញាបណ្ណនិងអាជ្ញាបណ្ណពិសេស	<ul style="list-style-type: none"> ការសិក្សាមតិសោធតីបណ្តាប្រទេស អំពីគំរូផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានលើកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។ ផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងសាធារណៈបង្កើតគោលនយោបាយ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីអាជ្ញាបណ្ណនិងអាជ្ញាបណ្ណពិសេស។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
១០២. ច្បាប់ស្តីពី ម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការ ប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់		<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពី ម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការ ប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ ដោយរួមបញ្ចូល បទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធ និងម៉ាកវិញ្ញាតកម្ម។ 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
១០៣. អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុ- វត្តច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជ- នាម និងអំពើនៃការប្រកួត ប្រជែងមិនស្មោះត្រង់			<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើវិសោធនកម្មអនុក្រឹត្យស្តីពី ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជនាមនិងអំពើនៃការ ប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ ដោយបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធ និងម៉ាកវិញ្ញាតកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ច. ប្រព័ន្ធនិងស្នូលដ្ឋាន				
១០៤. ការគាំទ្រសម្រាប់ការ អនុវត្ត	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងត្រួត- ពិនិត្យលើប្រព័ន្ធទូទាត់សង ប្រាក់ ក៏ដូចជា សេវាទូទាត់ សងប្រាក់។ 			<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្ន ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
១០៥. ការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯង		<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើការវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯងអំពីការអនុវត្តគោលការណ៍សម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
១០៦. ស្តង់ដារនិងការតភ្ជាប់ទៅអាស៊ាន	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យលើការតភ្ជាប់ទៅអាស៊ាន។ 		<ul style="list-style-type: none"> ការតភ្ជាប់ទៅកាន់ APN។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
១០៧. ការអនុវត្តប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមៗ (RTGS)	<ul style="list-style-type: none"> អនុម័ត RTGS សម្រាប់ការទូទាត់អន្តរធនាគារ និងប្រព័ន្ធទូទាត់តម្លៃធំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តការទូទាត់សម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់តម្លៃធំ។ 		<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
IV. ការកែលម្អសេវា				
១០៨. តម្រូវការនៃការបណ្តុះបណ្តាល តាមវិស័យ និងផែនការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញជាយុទ្ធសាស្ត្រ	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់វិស័យទាំងអស់។ រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលជំនាញរយៈពេល៥ឆ្នាំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផែនការយុទ្ធសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី១ ២០១៦-២០១៩	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៩-២០២២	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០២២-២០២៥	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>១០៩.ប្រព័ន្ធអប់រំអច្ឆរកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<ul style="list-style-type: none"> សហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ទាក់ទងនឹងកម្មវិធីសិក្សា និងគុណភាពនៃការបង្រៀនដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់និស្សិតសម្រាប់បម្រើការងារក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ លើកកម្ពស់ទំនាក់ទំនងរវាងបញ្ញត្តិករ និងភាគីពាក់ព័ន្ធជាមួយវិស័យអប់រំលើកម្រុះការជំនាញការងារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ បន្តសហការជាមួយវិស័យអប់រំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ បន្តសហការជាមួយវិស័យអប់រំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

ឧបសម្ព័ន្ធ: សមាសភាពគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងគណៈកម្មាធិការដឹកនាំ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេស សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០១៦-២០២៥

គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- ១. ឯកឧត្តមបណ្ឌិត អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រធាន
- ២. ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អនុប្រធាន
- ៣. ឯកឧត្តម ឆាយ ចន ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ សមាជិក
- ៤. ឯកឧត្តម ចម ប្រសិទ្ធ ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្មនិងសិប្បកម្ម សមាជិក
- ៥. ឯកឧត្តម ស៊ុន ចាន់ថុល ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន សមាជិក
- ៦. ឯកឧត្តម ជា សុផារ៉ា ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ សមាជិក
- ៧. ឯកឧត្តម លឹម គានហោ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម សមាជិក
- ៨. ឯកឧត្តម ត្រាំ អ៊ុំតឹក រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍ សមាជិក
- ៩. ឯកឧត្តម ថោង ខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍ សមាជិក
- ១០. ឯកឧត្តម ស៊ុយ សែម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវៃនិងថាមពល សមាជិក
- ១១. ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សមាជិក
- ១២. ឯកឧត្តម ប៉ាន សូរស័ក្តិ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម សមាជិក
- ១៣. ឯកឧត្តម សុខ ចិន្តាសោភា រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា សមាជិក
- ១៤. ឯកឧត្តម ហ៊ឹង ច្បាំងស៊ី រដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី សមាជិក
- ១៥. ឯកឧត្តម វង្សី វិសុភ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ សមាជិក
- ១៦. ឯកឧត្តម ហ៊ាន សាហ៊ីប អនុប្រធានប្រចាំការនៃឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ សមាជិក។

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥

- ១. ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ប្រធាន
- ២. លោកជំទាវ ងួន សុខា រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍

៣. លោកជំទាវ នាវ ថ័ន្ទថាណ	ទេសាភិបាលរង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	អនុប្រធានប្រចាំការ
៤. ឯកឧត្តម ឱក ប៊ុន	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៥. ឯកឧត្តម សារ៉ាក់ ខាន់	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	សមាជិក
៦. ឯកឧត្តម សយ ស៊ីផុន	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៧. ឯកឧត្តម រស់ សីលវ៉ា	អនុរដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៨. ឯកឧត្តម ម៉ី វ៉ាន់	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៩. ឯកឧត្តម ស៊ី សុជាតិ	អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
១០. ឯកឧត្តម ស៊ី សន្និសិទ្ធ	អគ្គលេខាធិការ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក

និងជាលេខាធិការ ។

**ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ
ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥**

១. ឯកឧត្តម ស៊ី សន្និសិទ្ធ	អគ្គលេខាធិការ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ប្រធាន
២. ឯកឧត្តម ម៉ី វ៉ាន់	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	អនុប្រធាន
៣. លោកជំទាវ ជា សិរី	អគ្គនាយកបច្ចេកទេស ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍
៤. ឯកឧត្តម គឹម វ៉ាជា	អគ្គនាយកត្រួតពិនិត្យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
៥. លោកជំទាវ សាយ សំអាត	អគ្គលេខាធិការ អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	សមាជិក
៦. ឯកឧត្តម សុខ ដារ៉ា	អគ្គនាយករង គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
៧. លោក ជូ វណ្ណៈ	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៨. លោក ប៊ូ ថ័ន្ទភិរុ	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក

៩. លោក រស់ ភីរុណ	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១០. លោក ទេព ប៊ុន្តា	អគ្គនាយករងរដ្ឋបាល ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	សមាជិក
១១. លោក ថៃ សភា	អគ្គលេខាធិការរង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១២. លោក វង្ស សុវណ្ណនរៈ	អគ្គនាយករងត្រួតពិនិត្យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១៣. លោក គឹមទី កោមលី	អគ្គនាយករងបច្ចេកទេស ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១៤. លោក ង៉ែត សុវណ្ណារិទ្ធ	ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យលើឯកសារ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១៥. លោក យូ វណ្ណី	ប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវសេដ្ឋកិច្ច និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១៦. លោក អ៊ុក សារ៉ាត	ប្រធាននាយកដ្ឋានប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
១៧. លោក ណី សាកល	ប្រធាននាយកដ្ឋានទីផ្សារនិងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១៨. លោក នង ពិសិដ្ឋ	ប្រធាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ បញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្រទាន ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១៩. លោក ឆាយ រតនៈ	ប្រធាននាយកដ្ឋានធានារ៉ាប់រង និងសោធន ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២០. លោក ស៊ឹម សុខខេង	ប្រធាននាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
២១. លោក ឡាយ ភ្នក	ប្រធាននាយកដ្ឋានផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	សមាជិក
២២. លោក សៅ ឡែន	ប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្គត់ផ្គង់ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក

២៣. លោក សូរ្យ ប៉ូលែន	ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
២៤. លោក វិន ភក្ដី	ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យអន្តរការីមូលបត្រ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
២៥. លោកស្រី សុខ សុគន្ធដីរី	ប្រធានស្តីទី នាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
២៦. លោកស្រី នាន បូនី	ប្រធានស្តីទី នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការបោះផ្សាយ លក់មូលបត្រ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
២៧. លោកស្រី ស៊ុន ណាលី	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការនិង គ្រប់គ្រងបំណុល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២៨. លោក ប៊ូ ថារិន	លេខាធិការរង ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២៩. លោក ម៉េង ចាន់ណារិទ្ធ	ប្រធានការិយាល័យគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក និងជាលេខាធិការ ។

ក្រុមការងារនៃក្រុមទីប្រឹក្សានៃយុវបច្ចេកទេស របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១. លោក Peter Knoll	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២. លោក Russell Leith	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកធានារ៉ាប់រង និងសោធន	សមាជិក
៣. លោក Shaan Stevens	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៤. លោក Bill Foster	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកទីផ្សារមូលធន	សមាជិក
៥. លោក Chee Sung Lee	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម	សមាជិក
៦. លោក Des Crance	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកព័ត៌មាន អប់រំ និងទំនាក់ទំនង	សមាជិក។

